

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది గురువారము
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 21st NOVEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర కార్తీకమాస బహుళ పంచమి } సంచిక ౧౯౨
No. 192

గొప్పగొప్ప వారిచే
శలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పిల మాన్పును. బాంబులపొట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పిల బారదొలును.
పొట్ల బోగొట్టును. బెబుకులు శబ్దించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే శుభ్రమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పిల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పిలకు
నంజీనివంటిది
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
జానము గలగడు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తలుపు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
ఈ
109, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, మద్రాసు

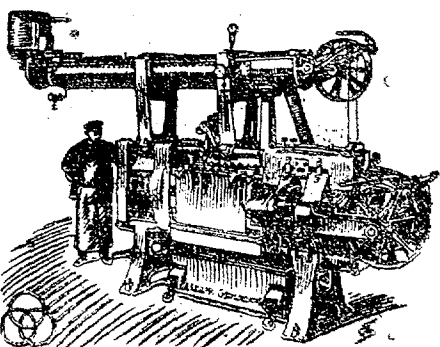
ప్రతిపక్షిహితోపదేశము

ముద్దులమాటగట్టు సులభకవిల, విడ్డబుగన్న ప్రతి ఆంధ్రప్రదేశ్ పదివిలేజలెను. సుటివిడ్డబు పోషణమునుగూర్చి శిశు
ని హితవోధలు గలవు. పాస్తేజీసహా వ్ర సకము ఉచితము.
“వైద్యరాజు” ద్వితీయం వెంకటేశ్వర్లు, చింతలూరు, ఆలమూరుపోస్టు. తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రొవ్వు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమున దంతటలోను
గొప్పది యగు క్రొవ్వు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో నమాన
ముగ్గుగా వని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్ల
క్లలో 500 క్రొవ్వుయక్సు
వెల్లరులు అయివున్నవి.
అనలు యా యక్సు వెల్లరు
నూతనమైన వని చెప్పవచ్చు
చున్నది.

సర్లచక్రములు, వరము, కొనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా సెవల్
క్రోముటీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి,
అవాయి, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు అడుకు
యూ యక్సు వెల్లరు శాక యితర కేకర్లు పనికిరావు. విదేశాగములు సిద్ధముగా కొరకును.

ప్రతిపక్షిహితోపదేశము } గోల్ నెట్లెట్ల... ధై యియినీనింగు కంపెనీ.
యింజనీర్లు, బెజవాడ

సవరణ బంధులు ఆధారము న శ్రేష్ఠ
మోస్ రివల్యూషన్ నాచివమిట్టిన గతిగిం
చును శేరిగో గూర్చి పోషున వాడ
సిన్వబిడును. కేటలాగు ఉచితము.

బొంబాయి జ్యాయలరీ మార్పు,
94 వై నాబజారుకోడ్డు సావుకార శేట, మద్రాసు.

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు. వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాకావ్యాయ

బ్ర॥ కల్లూరి వేంకటరామకృష్ణాచారి కృతము

ఇయ్యది చిన్న యనూరి. బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష. సభ్యసిద్ధికి సహజము. విద్యాశా పరిక్షకుల
జదువు విద్యార్థులకును నిత్యవిజ్ఞానకో పయోగము. ఈద్వితీయ
ముద్రణము దశక విశేషాంతమున ప్రచురించబడియున్నది.
గ్రంథము కొరవడకుండునట్లును.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.
అసిస్టెంటు టీచరు, పోర్టు హైస్కూలు, పోర్టు.

శ్రీ మణిజ్యోతిషాలయము,

గుంటూరు.

ఇది మంచి ఖ్యాతి పొందిన గొప్ప జ్యోతిషశాస్త్రము
సాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, సర్వసిద్ధి
కల్పన పొందినవాడుగలదు. కిరి ప్రకృతి ఫలములు, అమృత
ములు, మహాలక్ష్మి నిర్వహణములు, వారాంతముల విప్లవ
ములు, విలాసములు, లగ్నములు, గ్రహములు, భావము
లు, పోదకములు, అక్షరములు, మధ్యలకు సాధనలతో శాస్త్ర
పద్ధతిగా పరిపూర్ణములు.

రేట్లు:— 1 ప్రకృతి ఫలముల యా 1. మహాలక్ష్మి
రములకు యా 2. టూకీ వారాంతములు, నాడినూడినది యా 3.
ప్రకృతి ఫలములు, జన్మకాలిని బట్టిగాని, సంవత్సరఫలం
యా 3. సంపూర్ణవారాంతములు:— సంవత్సరంవారి యా 20.
ఆంక్షరకాలి యా 80. విద్యకాలి యా 60.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

విశిష్టములు		
కుసుమ తెనాలిది	ప 45 కలవి రు	12 8 0 18 4 0
నెల్లూరిది	,, డిటో 42	,, 18 8 0 14 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 15 8 0 16 12 0
రాసులు	త. 164 బస్తా 1-కి	,, 11 0 0 12 0 0
నువ్వులు	,,	,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0 17 0 0
సెనగలు	,, డిటో	,, 16 8 0 18 0 0
పెసలు	,, డిటో	,, 18 0 0 16 8 0
విగములు	,, డిటో	,, 17 8 0 18 0 0
ఉలలు	,, ర 100	,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,,	120 0 0 125 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0 19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,,	41 0 0 48 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 15 వివక్షనూనె 101		
అనుదము బా 1-కి		101 0 0 108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

దాయపనుపు బా 1-కి		109 0 0 110 0 0
కూరసనుపు	,,	65 0 0 67 0 0
వికవకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి		105 0 0 122 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0 38 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమంగు పుణుగు 1-కి రు 40		50
శల్లము బా 1-కి	,,	28 0 0 49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	,,	25 6 0 25 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

చట్టారకం బా 1-కి	,,	81 0 0 88 0 0
చురం	,,	28 0 0 32 0 0
రవుండు	,,	25 0 0 32 0 0

6. నూలు

నం 20 చెన్ని సింహాయీలు	రు	7 12 0
నం 6 ,, కటారి	,,	4 9 0
నం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
నం 40 జమ్మిగు 10 పా	,,	10 8 0
నం 20 1/2 చెట్టలేడి	,,	7 5 0
నం 40 రాడి	,,	9 9 0
నం 4 చెన్ని నువ్వు	,,	4 8 0
44 బాంబే	,,	5 4 0

7. బోహానులు

నం 100 బలం 1	రు	54 0 0 రు 56 4 0
బలం-గు బలం 1-కి	,,	21 4 0 21 12 0
బలం-గు 1-కి		18 7 9
బలం-గు బా 1-కి	,,	24 0 0 25 0 0
బలం బా 1-కి	,,	27 0 0 28 0 0

రంగులు

అలిమేలు వ్యక్తిత్వం అలిజరయి సింహాయీ

పిటా 1-కిగ్రీలు 200 కి రు		47 0 0
,, నీలిరంగు 1 రు		1 10 0
,, 24 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 9 0
,, 35 రతులు		1 0
,, 1 అందర		1 8

బుల్లెటు బొమ్మపాల్ తో అవగా (బుల్లెటు) 8 4 0
నంగ్ 8 8

తిరుపతి మహాంతుగారి చిత్రచాంచల్యము

తిరిగి మద్రాసునకు చికిత్సార్థమై గొనిరాబడిరి

తిరుపతి, నవంబరు 18:— తిరుపతి మహాంతుగారికి ఆ కారణమున భయవ్యవస్థలతో గూడిన బుద్ధిహింసయు కొంత వైద్యోద్రేకమువల్ల ఇటీవల కలిగియుండెను. ఇందులకు గ త 6 నెలలును వారికి మద్రాసులో చికిత్స చేయబడెను. వ్యాధినివారణమునకులన గతనెల 24 తేదీని తిరిగి తిరుపతికి విచ్చేసిరి. పురజనులు అఖండ వైభవముగా స్వాగత మొసంగిరి. ఆనాడు మహాంతుగారిని యూరేగించిరి. గోవిందరాజ పెరుమాళ్లు స్వామిమాడ ఆనాడు యూరేగింపబడెను.

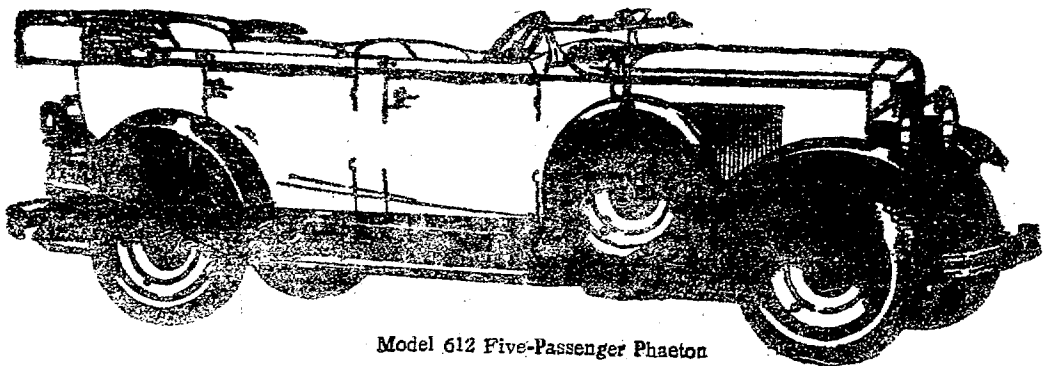
మహాంతుగారు యీనెల 8 తేదీని తిరిగి అధికారపదవి నధిష్ఠించవలెనని నిర్ణయింపబడెను. కాని వెంటనే వెనుకటి యున్నాదలక్షణములు తిరిగి కన్పించెను. ఈ చిత్రచాంచల్యము యీనెల 8 తేదీ మొదలు 18 తేదీ వరకును విడువబడెను. మద్రాసు గవర్న మెంటువారి ప్రధాన శస్త్రచికిత్సకులగు కర్నూలు మల్కంసుగారు 12 తేదీని మద్రాసునుండి తిరుపతికి విచ్చేసిరి. మహాంతుగారిని మద్రాసునకు రావలసినదిగా కోరిరి. కాని మహాంతుగారు మద్రాసునకు వచ్చుటకు నిరాకరించిరి. తమ్ము బలాత్కారముగా మద్రాసు గొనిపోదురని వెరచి గదిలో కూర్చుండి తలుపులకు లోపల గడియలువేసికొనిరి. ఒకపెద్ద గుంపు వాటినుమ్ములతో చేరెను. మహాంతుగారిని గొంపో

గూడదనియు, అట్లుచేసినచో సత్కారము మవలించెదమనియు ప్రతిజ్ఞలు పట్టిరి.

కర్నూలు మల్కంసుగారు రాత్రి 9 గంటలవరకును తిరుపతిలోనే మకాముచేసి మహాంతుగారికొరకై నిరీక్షించిరి కాని ఆయన బయటకురావందున తిరిగి మద్రాసుకు పోయిరి.

మరునాటి సాయంకాలము డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుగారు విచ్చేసి మహాంతుగారి శిష్యులగు రఘునీరదాసును, నారాయణ దాసును క్రిమినలు ప్రోసీజరుకోడ్డు 107 సెక్షన్ ప్రకారము అరెస్టుచేసిరి. 144 సెక్షన్ ప్రకారము జనులు మహాంతుగారి మఠముచుట్టును గుంపులుగా చేరరాదని ఉత్తరువుచేసిరి. మహాంతును గదిలోనుండి బయటకు రావలసినదిగా కోరిరి. కాని, కొంతతడవువరకును రాలేదు. తలుపులు బ్రద్దులొట్టించెదమని మేజిస్ట్రేటుగారు బెదిరించినతర్వాత బయటకు వచ్చిరి. తనంతలుతామే మద్రాసునకు వెళ్లి మందుపుచ్చుకొనుట కంగీకరించిరి. మరునాటి ఉదయము చిత్తూరుజిల్లా పోలీసు నూపరింటెండెంటుగారు స్వయముగా ఆయనను మోటారుకారులో కూర్చుండబెట్టి మద్రాసునకు గొనివచ్చిరి. మల్కంసుగారు తిరిగి చికిత్స చేయుచున్నారు.

అరెస్టులోనున్న యిద్దరు శిష్యులును ఒక్కొక్కడు 10 నెల రూపాయల జామీనుమీద విడుదల చేయబడెను. వారిద్దరును 15 రోజులవరకును మేజిస్ట్రేటుగారి డివిజను సరిహద్దులో ప్రవేశింపరాదని ఉత్తరువు చేయబడెను. (ప్రే. ప్రే.)

Model 612 Five-Passenger Phaeton

నూ త న 6 1 2

న్యాయ మైన ధర గొప్ప శ్రేష్ఠత గలది

గ్రహామ్ పేజి కారులలో వివిధ రకము

వాడీలు కోడ్స్టర్, కాలియోరెట్, హక్, స్పర్ట్ ఫీట్, కి, 6 చాంబర్లముగ వర్గీకరించబడినవి. ధరలు వేర్వేరు. 612 మాదిరికి శిష్యులు విగత వాటికి 4 స్పీడ్స్ అనుర్బవడినవి.

మీ కొలుకై కాగు సిద్ధము.

నూతన గ్రహం-పేజి మాడెలు 612 ప్రపంచమందంతటను ఎక్కడ ఉత్సాహముతో ఆంగీకరించబడుచున్నది. ప్రతిచోటను ఈ మాటాడుకారు అసాధారణమైన విలువను గలిగియున్నట్లు అనుకూలమైన వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

ఆ నేక కారులు ధరయందు నూతన మాడెలు 612 లో సోపానము చేయుచున్నది. అయితే కొన్ని కారులు వీటికంటెను మెచ్చుధర గలిగియున్నను ఆ దెలిరగతికి చేరినదిగానే యున్నది. 612 మాడెలును బాగ్రత్తగా పరిశీలింపుడు, గ్రహం-పేజి మాడెలులందు సహజముగా కరుదండంతటను ప్రత్యేకవైబ్రాను, ప్రత్యేకస్పర్శత్యమును, ప్రత్యేక శ్రేష్ఠతను మీరు కనుగొనగలరు.

*Joseph E. Graham
Robert E. Paige
Representatives*

మద్రాసు రాజధానికి, హైదరాబాదు, (డక్కన్) మైసూరు సంస్థానములకు :
పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—ప్రాడన్ బర్స్ అందు కంపెనీ, 2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.
బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలకు:—సి. అబ్బాయి నాయుడు, హాల్ మకాం, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలకు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, హాల్ మకాం, తిరుచినాపల్లి.
పశ్చిమజిల్లాలకు:—కాప్టన్, పి. డబ్లింగ్, హాల్ మకాం, త్రివారం.
సభాపీఠం అన్ని జిల్లాలలో గలరు.

1736

GRAHAM-PAIGE

యోగవ్యాయామకశాశాల, తాకరు
అగ్రహారం, మద్రాసు.

కళాశాల ప్రతిష్ఠాపింపబడి ఒక సంవత్సరము కావచ్చు చున్నది. మామూలుగా దేశరాపండుగలో చేయవలసిన ఆయుధ పూజ కొన్ని కారణములచే ఆగినది. శ్రీ సుబ్బావధానులగారి ఆరోగ్యము ఇప్పుడు బాగున్నందున నిన్న సాయంకాలము మహావైభవముగ శస్త్రపూజ జరిగినది. అవధానులగారి స్వయంగా బ్రహ్మసనముపై కూర్చుని పూజావిధానము జరిపినారు. పిమ్మట శ్రీ బులుకు రామజోగరావుగారు యోగవ్యాయామక శస్త్ర రహస్యములనుగురించి మాట్లాడుచు యాత్రించి విధముగా చెప్పిరి:—ఇది ప్రాచీనకాలముండి వచ్చుచున్న దనియు యోగమునకు వ్యాయామమునకు గల సంబంధము అవి బాధానమనియు చెప్పి నేటియునకులకంటె మునుపివారే శరీర పాటవమును గలిగియున్నారనియు చెప్పి, సభ్యులకు శరీరవ్యా యామముందు అభిరుచి పుట్టునట్లు ఉదేకపూరితముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట కళాశాలవిద్యార్థి చి. మహాదేవం అను యువకుడు శరీరకండరములను చూపెట్టి వాటిపై తనకుగల స్వాధీనతను చూపి, చూపఁబడు సమయమున వ్యాయామము చేయించి వైచెను. కళాశాలవిద్యార్థులు శ్రీధరసుబ్బావధానులు గారికి తెండిగిన్నెయు, వారిశిష్యులగు చిన్న స్వామిమొదలియారు గారికి జలతారు ఖండువాయును బహుమతిచేసిరి. ఉత్సవ సందర్భమునందు గ్రామభోజు, ఫిడేలు గానము బహుశ్రాన్య ముగానుండి సభ్యుల కానందము గలిగించుచుండెను. వచ్చేసంక్రాంతి పండుగకు కళాశాలవారి కోత్సనము జరుప నిశ్చయించి అధ్యాపకులు విద్యార్థులు సభ్యులను సహాయము చేయుటని కోరిరి. సభ్యులకు చంపన, పుష్పతాంబూలాల్పాహారాదులు పంచి పెట్టబడి కరతాళధ్వనులతో సభ ముగింపబడినది.

వోరుగంటి కన్నయ్య.

రాజమహేంద్రవర తాలూకా

కాంగ్రెసు సంఘసభ

రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ 16-11-29 శనివారము మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు డాక్టరు శి. వెం. రామరావుగారి పేడమీద సమావేశమయ్యెను. ఈ సభకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ అధ్యక్షులగు మ.రా.రామారెడ్డి సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ది 28-11-29 తారీఖున రాజమహేంద్రవర తాలూకా మహాజనసభను వేమగిరిలో జరుపుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. ఫిర్యా సభలను గోకవరములో 24-11-29 తారీఖునను, కావరములో ది 25-11-29 తారీఖునను, రాజానగరములో ది 26-11-29 తారీఖునను జరుపుటకు తీర్మానించిరి. రాజమహేంద్రవర తాలూకా మహాజనసభ జరుగు దినమున వేమగిరిలో తిరిగి రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ సమావేశమగుటకు తీర్మానించడమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వహ్నికుల క్షత్రియసభ

ఈనెల 17 న తేది ఆదివారమురోజున ఉత్తర ఆర్కాడుజిల్లా వెల్లూరు పట్టణపురందరమున, కొంతమంది చెన్నరాష్ట్రీవహ్నికుల క్షత్రియప్రముఖులు, ఉత్తరార్కాడుజిల్లా వహ్నికుల క్షత్రియులు తాత్కాలిక సమావేశము జరిపి 1930 సం. రము జనవరి కడపటివారములో చెన్నరాష్ట్రీ వహ్నికుల క్షత్రియసభ ఉత్తరార్కాడులో జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. రాష్ట్రీయఅహ్వానసంఘసభ శ్రీయుతులు మాణిక్యవేలునాయకరు, (యం. యల్. సి.) శేముండిఖండరు, హనుమంతఖాండరు, ఏ. తంగవేలునాయకరు, మున్నగువారితో ఏర్పడినది. శ్రీయుత యం. ఏ. మాణిక్యవేలునాయకరు చి. ఏ. చి. యల్., యం. యల్. సి. గారు అహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. అహ్వానసంఘమునకు, యింకను యెక్కువ మంది సభ్యులచేర్చి, కార్యదర్శులను, యితర కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనటకు మరొక సమావేశమును సమూహపుటకు నిశ్చయింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

గి సం. ఆలముమిడినేట్లు, చిమ్మ, నారంజి, చిక్కోటి, దువకా ఈ శిక్కి, రామ, నాళిను, అంజారూ, అంజూ, నలూర్, శ్రోటస్సు, పూలచెట్టు దువకా రు రి వృక్షతత్వగారి, పూలచెట్టు, వృక్షత కర్కారీ, ఫలవృక్షవిత్తులు, ప్రతిదినును 24 పాకెట్లు రు 24. Ditto 12 పాకెట్లు రు 12. క్యాబులూర్ ఇ...
Chandra Nursery, P. Q Salem Junction.

1 శుక్ల సం 1-12-0
2 శుక్ల సం 1-12-0

హాలామి త్రి సంజీవి

(రికార్డు) 1 గె హ

84 చెట్ల దివినులు అపు నేయి కలిపిన తోవ్యము. మేహసాడలకు సవాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు ఆ హానుడు, దీర్ఘ ఉడుచులకు, శుక్ల వర్ణము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋసువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. బుక్. రామ్మ, లాల్ బాడికల్ బోర్డు, రాచరానాయుడుపేట, తుచిపేటల్లుం, కృష్ణాజిల్లా

మీ స్త్రీసంతానపు హక్కులనెట్లు కాపాడెదరు?

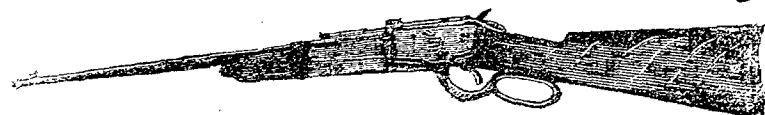
సమిష్టికుటుంబములో మీ కుమార్తెకు
ఒక యకరమైనను దానముచేయుటకు పిలువేను
కాని మీ వృద్ధాప్యమునందు మీకు నేవజేయునది మీ కుమార్తెలే!

వారి ఋణము మీరెట్లు తీర్చుకొనగలరు?
బందరు ఆంధ్ర యిన్నూరెన్ను కంపెనీలో భీమాచేసి

ఆపట్టాను వారికి దాఖలుపరచండి
దానివలన వారికి భరణమేర్పడగలదు.

వివరములకు కార్యదర్శిపేర వ్రాయండి.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలు
గల శుభాకిని పోలియుండును.
అయితే దీని నుంచుకొనుటకు తై నె

స్వీ అనునది అవసరములేదు. గుండు 800 గజములవరకు పారును. 300 గజములలోపల నున్న పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో శులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక గుండుకలది.	రు. 5/-	వరుసగా 350 గుండ్లుగలది	రు. 7/-
500	...	రు. 9 మొదలు	రు. 10 వరకు.
1000	...	రు. 11 మొదలు	రు. 12 వరకు.

1000 గుండ్లు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.

వా స క ష ర బ త్తు

దగ్గులకు, జలుబుకు, సుప్రసిద్ధమైన నివారిణి

వాసక షరబత్తు మిక్కిలి కఫహరమైనది, రోగ

ములచే గలుగు ఈద్యులకు గుణమును గలిగించును.
దగ్గును తగ్గించి, స్వేచ్ఛగా కఫమును త్రోసివేసి, రొమ్ము నందు గలుగు బాధను హరించును. రొమ్ముపడిశము న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది ఆమోఘమైన గుణ మునిచ్చుచున్నది.

ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.

BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LD.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

రోగము లన్నిటికి ఒకేమందు పిన్న పెద్ద లందరికి గుణమిచ్చును. మృత్యుంజయధార కంపెనీవారి

మృత్యుంజయధార

బహుకాలము పరిశ్రమయొనర్చి అనుభవమువీడ తయారు చేయబడినందు నూరువ్యాధులకు ఒకేమందు. ఉపయోగించినవలసిన విధానము వేర్వేరుగా నుండును ఈమందును తేలులో నుంచుకొని, రైళ్ల మీద, సముద్రములమీద ప్రయాణ మొనర్చినను భయము ఏమి ఉండదు. ఏదైన అస్వస్థగానుండిన యీమందు నుపయోగింపుము. ఉప గించినవలసిన విధానపద్ధతులు, పార్శ్వలతోకూడ పంప బడును.

ధర పెద్దసీసా 1/- చిన్నది 0-8-0 సాంపిత్ 0-4-0
పోస్టేజివ్యాకింకు ఖర్చులు ప్రత్యేకం.

ఒకేమారు 4 సీసాలను కొనేవారికి ఒకసీసా ఖరీదు తక్కువ నివ్వబడును. అనకాశమును పోగొట్టుకొనవద్దు.

Address:—
MIRTTUNJAIDHARA Co.,
No. 69, Raja Katara, Calcutta.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

రాజా అన్నామలై నాటకశాల

సండుపిఠులలో తాగునీరు

చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు మొన్నటి సాయంత్రము పూజేశ్వరి కోస్తా ముఖ్యవిజయములను చర్చించిరి.

పతనాలలో మునుకు విరాళము

మాత్రమును అలంకారమును బ్రహ్మణ్య ఆచారి పిళ్ళి అనే విద్యార్థుల పతనాలమును కార్పొరేషనువారు మానమునకు రు. 10 లు విరాళము నొసంగవలసినదిగా శ్రీ సి. మనిసామి నాయుడుగారు ఉపపాదనగానింపగా తీర్మాన మామోదించబడినది.

సండులలోని రోడ్లకు తారుపేయుట

శ్రీమ. రోల్స్ గాంపాబడుటకు పిలుగానట్టి ఇరుకుసండులలోని రోడ్లకు తారుపేయించవలసినదిగను ఇంజనీయరుగారు ప్రతి దివిజనులోని ప్రతిసండులలోను ఆలోచించి అయా దివిజనులలో ఇట్టి సండుపిఠులన్నియున్నవో వానిజాబితాను రాగలసభయందు అందజేయవలెనని శ్రీ పి. టి. కుమారస్వామి చెట్టిగారు ఉపపాదించుచు సండుగొందులలో తారుపేయుటవలన పిఠులు పరిశుభ్రముగా నుండగలవనియు ఖర్చు విను అధికముగాదనియు పట్టిరి.

డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్యగారు—ఉపపాదనను బలపరచుచు, తారు పేయుటవలన పిఠులు ఎక్కువ పరిశుభ్రముగా నుండగలవని పట్టిరి. శ్రీ జి. పి. నలేశుంగారు మాట్లాడుచు తారుపేసిన రోడ్లపై మలమూత్ర విసర్జన జేయునెడల వానిని తొలగించుట ఎక్కువ కష్టమేననియు, ఒకేమారుగా సండుగొందుల వన్నియు తారుపేయించుటకు త్వరపడరాదనియు పట్టిరి. శ్రీ వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, భవిష్యత్ సాధారణముగా నివసించు పెద్ద పిఠులకు తారుపేయుటయందు దింతవరకును అధికార తక్కువ శ్రద్ధ వహించుచుండిరి గాని, బీదలు నివసించుసండులు ఉత్తేషించబడినవనియు, అందుచే నీ తీర్మానము చాలా అవశ్యకమని పట్టిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు సన్నగొందుల పిఠులపై తారుపేయు విషయము నూతనముగాదనియు, తారు రోడ్లు చాలా పరిశుభ్రముగ నుండదుగను సండుననియు, దీనివలన అధికమగు న్యాయముగా జోసనియు పట్టిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తి గారు—తీర్మానమును బలపరచుచు తారురోడ్లు మామూలురోడ్లకంటె ఎక్కువకాలము నునియుండగలవనియు కొందరుప్రజలు రోడ్లను అపరిశుభ్రముగా జేయు నలవాటు గలిగియున్నారను కారణముచే ఇతరలం దరకు పలయు సౌకర్యములను నిరాకరింపరాదనియు తారురోడ్లు వర్ష ముతురిసినచేతనే త్వరలో ఆరిపోగలవనియు పట్టిరి.

పిదప తీర్మాన మామోదించబడినది.

రాత్రి పాఠశాలలకు విద్యుద్దీప్తములు

“కార్పొరేషను రాత్రి పాఠశాలలలో విద్యుద్దీప్తములను కార్పొరేషనువారి నొసంగు లేట్లుప్రకారము విద్యుద్దీప్తముల సరఫరా జేయవలెనను.” శ్రీ జి. కల్పవతిచెట్టిగారి తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగి చుట్టూ స్థాయిసంఘమువారి విచారణ కంపబడినది.

క్రొత్తతోట

“పెరియపాలె తమ్మకొవిళ్ళికి ఎదురుగానున్న భాగి స్థలమును ప్రజోపయోగమునకుగానె తోటగా మార్చవలెనను” శ్రీ సజ్జా మునిసామిచెట్టిగారి తీర్మాన మామోదించబడినది.

“మంత్రిసానులకు శిక్షణ నొసంగుట”

ఆహిందువులయందలందు మామూలుగా పనిజేయు యింటిమంత్రిసానులు అనేకముగా ప్రతియింటియందు మంత్రి సానితనము చేయుచుండుటచేతను, శిశువులు జనించినది మొదలు 2 సంవత్సరములు వయస్సు వచ్చువరకును, వారికి స్నాన పానాదులు మందులను లాసంగుచు పోషించుచుండుటచేతను మరుద్వా (మంగల) సంఘములోని వారిని కుమారు ముప్పది మంది శ్రీల నొకతూరిగ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులందు ప్రతిసంవత్సరము శిక్షణ నొసంగవలెననియు వారికి విద్యార్థి వేతనముగా ఒక్కొక్కరికి కార్పొరేషనువారు మానమునకు రు. 10 లు ఒసంగుచుండుట వలెననియు, వారికి దేశ భాషలుంటే విద్యగలవలెననియు తీర్మానించుచు, ఇందు నులన తునసంరక్షణకాభివృద్ధియు తద్వలన అభిప్రాయలకు

చున్నార” అను తీర్మానమును స్వామి ఆనందంగా రుపపాదించిరి. అంజులసతి సత్యమూర్తి మున్నగు సభ్యులు పలువురు తీర్మానమును బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానముతో సేకరించుచు ఆస్పత్రులందు వీరికి శిక్షణనొసంగుట కెట్టియాటంకము నుండజాలగనియు, ఆరోగ్యకాభివృద్ధికార్యము నీ ఏర్పాటునకు సంపూర్ణమోదమును తెల్పవనియు, పట్టిరి. పిదప తీర్మాన మామోదించబడినది.

“4 వ దివిజనులోని ఇనుకపాకి రోడ్లను నిర్మింప” ప్లమ్ అవుట్ (సంఘములముగా నీటినివదలి తుడిచివేయుపద్ధతి) దోడ్డుగా మార్చివేయవలయునని శ్రీ సజ్జా మునిసామిచెట్టిగారు ఉపపాదించిన తీర్మానము (నర్మ) స్థాయిసంఘమున కంపబడుటకు ఆమోదించబడినది.

రాజా అన్నామలైచెట్టిగారు

గొప్పనాటక సభాభవనమును నిర్మింపజేయుట

“రాజా అన్నామలైచెట్టిగారు నిర్మింపజేయు పురభవనమునకుగానూ కార్పొరేషనువారికి చెందియున్న నేపీయరు పార్కులోని స్థలమును ధర్మకర్తలకు ఒసంగుటకు సభవారు ఆమోదించుచున్నారు. మరియు నాటకములకు, సభలకు, విందులు మొదలైనవాని కుపకరించెడి తగిన భవనమును నిర్మించుటకుగానూ ఆ భాగమునందలి మిగత భాగమును ధర్మకర్తల కొసంగుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు ఆ పార్కునకు చెల్లె రోడులను మూయించి, తగిన మార్గముల సేర్పరచుటకును, అట్టి మార్గములయొడి వ్యయమును ధర్మకర్తలే భరించుటకును తీర్మానించుచున్నారు.” అను తీర్మానమును శ్రీ వి. చక్రయ్యచెట్టిగారు రుపపాదించిరి.

శ్రీ చక్రయ్యచెట్టిగారు తీర్మానమును రుపపాదించుచు ఈ ధర్మకర్తల బోధనందు గవర్నరుగారిచే నియమితులను ఒక అధికారితర సభ్యులును, మదరాసు షెరిఫ్ గారును, వాణిజ్య సంఘాధ్యక్షులును, అన్నామలై వంశమునందలి రాజా బిరుదముగలవారొకరును, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ వైసుభాస్కరుల గారును, సభ్యులుగా నుండురనియు, కార్పొరేషను కమిషనరుగారుకూడ నిండుల కామోదమును తెలిపిరియు, శ్రీ సత్యమూర్తిగారు, కార్పొరేషను అధ్యక్షులను శ్రీ పి. రామస్వామి ముదలియారగారుగూడ ధర్మకర్తలుగా నుండినందున ఈవిషయమై కార్పొరేషనువారి హక్కుల కెట్టిభంగమును రాజాలదని ఎంచవచ్చుననియు, కార్పొరేషనువారు నేపీయరు పార్కులో తమకు చెందియున్న భాగమును ఇండులకై యొసంగగోరుచున్నామనియు, దక్షిణభాగమునందలి స్థలము కార్పొరేషనువారికి ప్రస్తుతము చెందియున్నను, ప్రభుత్వము వారిదేననియు, ఈ స్థలమునుగూడ ధర్మకర్తలవశము జేయుట కంగీకరించినవో పురజనుల కుపకరించెడి గొప్ప భవన మొందు నిర్మింపబడగలదనియు పట్టిరి.

శ్రీ మోసే మహమ్మదుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రస్తుత మనుషయోగముగానున్న నేపీయరు పార్కునందలి భవనము నిర్మింపబడినవో పార్కు అందమును అతిశయింపజేయుననియు, బోర్డునందు కార్పొరేషను అధ్యక్షులును ఒక సభ్యులై యుండురగావున ఈ విషయమై ఎట్టిచిక్కులు నుండజోసనియు పట్టిరి.

శ్రీ మాయిల్లుగారు తీర్మానము నాజేపించుచు ఇది వరలో ముగియవలసిన సభ వారీ నేపీయరు పార్కు స్థలముండే నాటకశాలను నిర్మించుకొనుటకు తావడిగినపుడు సభవారు నిరాకరించుచుండిరనియు, చింత్రాడిపేట పార్కు కదియొక్కటికూత్రమే పార్కుగా నేర్పడియున్నదనియు, ఎవరో కొందరు పలుకుబడిగల భవిష్యత్కారక ప్రజలందరకు ఉపయోగపడునట్టి యిట్టి పార్కును వారికిలేకుండ జేయుట పాడిగాదనియు, ఈ విషయమై ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనియుండ లేదనియు, ముందుగా ప్రజలభిప్రాయమును తెలిసికొని టావశ్యకమనియు పట్టిరి. సభ్యులు ప్రజాక్షేమమును కోరుచు, అన్నామలై గారి కృతజ్ఞతను తెలుపదలచిన పక్షమున స్థలమును ధన మొసంగి కొనుటకు వెనుకొనరాదని పట్టిరి.

శ్రీ బిన్ ద్రేడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈభవన నిర్మాణమువలన పట్టణసౌందర్యము మెచ్చుననియు పార్కులోని స్థలము చాలాభాగ మనుషయోగముగా నున్నదనియు ఈ యవకాశమును జోగొట్టుకొనరాదనియు పట్టిరి.

శ్రీ ఆర్. డాక్ గారు మాట్లాడుచు మాయిల్లుగారు చెప్పినవిషయముతో తామును సానుభూతిగలిగి యున్నామనియు, కాని ఈ స్థలమునందు భవనము నిర్మింపబడినప్పటికిని ఏదైన నాటకసభాశయ మొదలైనవారుపయోగించుకొనునపుడు త్వరతగ్గినవేళలం దెల్ల పుడిప్రదేశము ప్రజలందరకుపకరించుననియు, ఈయవకాశమును గోల్పోయినవో నాతావున ఆటపాటల కనువకు భవనమును దేనినైన నిర్మించుటకు కార్పొరేషనువారికి సాధ్యముగాదనియు, ప్రస్తుతము భాగీగామండే స్థల మధికముగానున్నదనియు, పట్టణసౌందర్యమున కియ్యదితోపుడగలదనియు పట్టిరి.

శ్రీ టి. పి. మినాక్షీసుందరం పిల్లెగారు మాట్లాడుచు చింత్రాడిపేట పార్కు లీభవననిర్మాణమునకు సంబంధించెదరుగాని బహుకాములనుండి యనుభవించుచున్న తమ పాక్కును గోల్పోవుటకు విచారించక మానరనియు, నేపీయరుపార్కు విషయములో ప్రభుత్వమువారుగాని, కార్పొరేషనువారుగాని యంతవరకెట్టితీర్మానము వహించియుండలేదనియు, ధర్మకర్త లీభవన నిర్మాణమునకు మరొక ప్రదేశమును ఏర్పాటుజేసికొని యుండిన చింత్రాడిపేట పార్కుల సంబంధించియుండెడివారనియు, పట్టిరి. శ్రీ మొన్నన్ ఆంజుల సతిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు నేపీయరుపార్కు ప్రస్తుత మున్నవిధముగా పట్టణ కోణను పాడుచేయుచున్నదనియు, ఈభవనమును నిర్మించినవో అలంకారప్రాయముగా నుండగలదనియు పట్టిరి.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈభవనమును నిర్మించుటవలన చింత్రాడిపేట పార్కు కెట్టి అసౌకర్యములుకలుగకుండునట్లుగాక మిటివారుమాడగలరనియు అవారహముభారతీయశతయములకు విరుద్ధముగా స్వరాజ్యాశయమును ప్రతిఘటించుచు వ్యాసములు వ్రాయుచుండు హాయిల్లుగారు హతాత్తుగా నొకేమారు ప్రజాక్షేమమునకై ఆశురతజెందుట విచిత్రమేననియు, చెన్నపురియందు అన్ని సౌకర్యములుగల చక్కని నాటకశాల యొకటియైనను లేదుగావున ఈభవన మాకొరతను దీర్చగలదనియు, అట్టి నాటకభవనమును ప్రజలకై కార్పొరేషనువారే నిర్మించి యుండవలసినదనియు, అట్లు చేయనివో నీ తీర్మానమునకైనను ఆమోదించుట వివేకమనియు, పార్కులు భవనముల కొసంగబడుటకు హాయిల్లుగారు ఆక్షేపించుచో యూ రోపియను క్లబ్బులవారిచే నాక్రమింపబడియున్న విలుడు గ్రాండ్సు, జింఖానా ప్రదేశము, క్రికెటు క్లబ్బు స్థలముల విషయ మేమనియు, ప్రశ్నించిరి. భగవంతునిచే ప్రజల కుచితముగా నొసంగబడిన సమృద్ధ తీరమును పోర్టుట్టువా రాక్రమించుకొనుచుండ హాయిల్లుగారి ప్రజాహిత చింత ఏమైపోయెను? ముగియవలసిన సభవారును మందరము నిర్మింపకుండ నివదలలో నభ్యంతరమును తెల్పియుండిరనియు, నీమారును అట్టి ఆటంకములను కలుగజేయకుండురగాక యని కోరిరి. పిదప తీర్మానము వోటునకు చెట్టబడి హాయిల్లు, శ్రీ టి. పి. మినాక్షీసుందరం పిల్లెగారి రువురమాత్రము ప్రతికూలరతో నామోదించబడినది.

“బంగాళాలకు నీటికొలత యంత్రములు”

పట్టణములో బంగాళాలు మొదలగు కొన్ని గృహములకు మీటరులను జేయుటచే కొందరకమాత్రము ఈవ్యయము విధింపబడుటవలన పట్టణములోని గృహములన్నిటికినిగూడ మీటరులను జేయునంతవరకు యితరభవనముల కుండేడి మీటరులన్నిటిని తొలగించివేయవలయునని బిషేరు అహమ్మదుగారు రుపపాదించిన తీర్మానము పలువురు సభ్యులచే తీవ్రముగా నాజేపింపబడి నిరాకరింపబడినది.

“కార్పొరేషను పాఠశాలలందు మహమ్మదీయ బాల బాలికలకు సర్ మహమ్మద్ ఇక్బాల్, కిల్లీ శేలి అల్లఫ్ హుస్సేను అలీగార్ల యొక్కయు, తత్సంబంధమైన ఉరుదూ, తమిళ మహమ్మదీయ కవులు వ్రాసిన బాలీయగీతములను నేర్పవలసినదిగా” బిషేరు అహమ్మదుగారు తీర్మాన ముపపాదించిరి.

“హిందూ బాలబాలికలకు కిల్లీ శేలి సుబ్రహ్మణ్యభారతి గారి గీతములను నేర్పవలసినది” అను సవరణను సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. మొత్తమతీర్మానము విద్యాస్థాయిసంఘమువారి విచారణ కంపబడినది.

పిదప సభ ముగింపబడినది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరుగారు అనివార్యముగా కారణముచే పట్టప్రదానోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించక పోవుటచే ప్రొఫెసరులగు జయభూరు మహారాజుగారు రాజోపు పట్టప్రదానోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో నంగీకరించిరి. అని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుగారు వ్రాయుచున్నారు.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.

“Yogic Physical Culture”

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.

A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE, P O Kengeri, Bangalore.

ఆంధ్ర మహిళాసభ, బెజవాడ

ఖద్దరు తీర్మానము

అమోదకురాలు కాశీరవ

జ్ఞాన ప్రసూనాంబికారి ఉపన్యాసము

(తూనుకుట్ట రామస్వామి గుప్తగారి శ్రేష్ఠ పుత్రిక) విధువీనులురాల!

కర్ణాటక గూర్జర శేష మిసమతమున శేష ఉపన్యాసం బూనుట కడుసాహసము. మిలో ఎందరో మహానీయుల రాంధ్రులు, విజ్ఞానసంపన్నులును కర్ణాటకయును ఆనాధనవేత్తలును అనేకులుండగ- ఈ విషయములలో మిలల కొరతవడియున్న నా నుటిదానము లేచి ప్రసంగమొనర్చుటయొక్క యుద్ధేక్షయు కర్ణాటకందు నాకుగల అభీమానమును మెల్లడించుటకు తప్ప అన్యముగారు. మరియు మివంటి విద్యవీనులుయొక్కయు ప్రభావాలి విహించిన దేశసేవకురాండ్రయొక్కయు దర్శనభాగ్యమును సొండుటకే శేషీయపన్యాసవాదమున సభావేదిక నెక్కడలవిడిచి.

యత్నారభూతం తదుపాసితవ్యం

సాంసార్యధా తీరమిహాంబుమిశ్రం

పాలనీకును కలసియున్న పుడు సీగ్లను ఒడచి పాలనే గ్రహింపలేక గల పంపలూడ్ల తామును సుగంధోష మిశ్రమైన నాయుపన్యాసము నందలి ఆసారములైన దోషములను మన్నించి సారభూతములైన సుగంధములను గ్రహించి నన్నుకృతార్థత నొందింప ప్రార్థించుచున్నదానను. ఈ క్రియకే పాంసతీరన్యాసముని పేరు.

కర్ణాటకుకై రాజీయ, ఆధ్యాత్మిక తత్వములనుగూర్చి సేనిపు డుపన్యాసంపలసి యున్నాను. అందులో ముందుగా రాజీయవిషయము చర్చింపబడవలసి యున్నది. కర్ణాటకుకై ప్రతిప్రతికయములను మన దేశమునకు స్వరాజ్యము తప్పక వచ్చునని అనేక రాజీయదరిజ్ఞాతలు యిప్పుడెప్పు డంగీకరించుచున్నారు. పాలుకు చెబ్బడికొట్ట రూపాయలు విదేశములకు పోనియకుండ చేయగల ఒక అపూర్వమైన మహాశక్తి, రాట్నపురస్కరములను మన దేశజనులకు అలవడుచున్నది. ఇట్టిపనికై మన మిదివరలో అన్యమిద నాధారపడియుంటిమి. కాని యిప్పుడు మనము స్వతంత్రకీర్తిని, రాట్నపురస్కర మాభివృద్ధిలన సంపాదించగలగుచున్నాము. ఎంతకాలము ప్రభు శక్తిహీనులగు నుండుకో అంతకాలము వారు పరాధులే. ఏనాడు శక్తిని సంపాదించెదకో అనాడే స్వరాజ్యమును ఆనాధ వించెదము. అన్నయు, వస్త్రము ఈ రెండును కొంతలేక యుండుట ప్రతిదేశములోను ఆదేశజనులయొక్క ప్రాతిపదిక హక్కులై యున్నది. అట్టిహక్కులను సంపాదించుకొనుటకై మనము మన స్వతంత్రమీద నాధారపడ గతిగిన పుష్టమనము రాజీయ దాస్యమునుండి విముక్తులము కాగలము. మన దేశముయొక్క రాజీయనిముక్తికి పాటుపడుచున్న సంస్థలు అనేకము గలవు. కాని వీని నన్నింటిలోను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సహసభ్యులు ముఖ్యమైయున్నది. ఈ సభ కీసంవత్సరము మోటిలాల్ నెహ్రూగారు ఆధ్యక్షులు. వీరి కృషికి తోడ్పడుటకై భారత జాతీయ కాంగ్రెసు సర్కింగు కమిటీయొక్క టి కలను. ఈ కమిటీవారు విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ మూలమున స్వదేశీవస్త్ర దీక్షను వ్యాపింపజేయ గోరుచున్నారు. అందుకు వారొక కార్యక్రమమును నిర్ణయించిరి. ఎట్లన,

- (1) కాంగ్రెసు సంస్థలన్నియు స్వచ్ఛంద సేవకులను ప్రభువ శేషము లేకుండ చేయుకొని వారి నింటింటికి బంపి విదేశీ వస్త్రములను ప్రోగుజేసివారికి నిలయు కర్ణాటక వస్త్రములను సరఫరాచేయుటకు ప్రయత్నించవలెను.
- (2) ప్రోగుచేయబడిన విదేశీవస్త్రముల నన్నింటిని బహిష్కరముగ దహన మొనర్చవలెను.
- (3) విదేశీవస్త్ర వర్తకులకడకేగి వారి నిటువైన విదేశీ వస్త్రములను తెప్పించుండ కొరవలెను.
- (4) దొర్లవస్త్రము జరుగదని తోచినయెడల, సాధ్యమగు స్థలములందు విదేశీవస్త్ర విక్రయనిరోధము గావించవలెను.
- (5) వారము వారమునకు కాంగ్రెసు సంస్థలన్నియును గ్రామాలయమునకు బహిష్కరణోద్యమ వివరములను తెలియపరచవలెను.
- (6) బహిష్కరణోద్యమమునకు, రాజీయ - పారిశ్రామిక, కార్మిక, తదితర సంఘము లన్నింటియొక్క సహాయమును పొందుటకు ప్రయత్నించవలెను.
- (7) కర్ణాటక ఎచ్చట అసహనమొందునో ఆస్థలములందు కర్ణాటక వస్త్రాలయములను ప్రోత్సహింపవలెను.
- (8) విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ సంఘము చేర్చరచి ధనమును వసూలు చేయవలెను.
- (9) రాష్ట్రీయ కావనసభలందును కేంద్ర కావనసభల

గుంటూరుమండల రాజకీయసభ

27, 28, 29 తేదీలయందు మంతెనవారిపాలెమునందు సమావేశ మగును

మండలములోని కాంగ్రెసువాదు లెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు

ఇల్లు: ఆహ్వానసంఘము.

యందును ప్రభుత్వమునాడు కర్ణాటకే కొనవలెనని తీర్మానములు గావించవలెను.

(10) విదేశీవస్త్రములపై పన్ను సభకము చేయవలెనని తీర్మానములు గావించవలెను.

ఈ ప్రకారము కార్యక్రమమును సాధించవలెనని అఖిల భారత విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ ప్రచారక సంఘ కార్యదర్శి గారైన జయరామ్దాస్ దొలరామ్గారు ప్రకటించియు న్నారు. మరియు 8 గంటలకు వరసగా పనిచేసివస్త్ర 12 నెంబరు మొదలు 20 నెంబరు నూలు 16 వేలగజముల దారమును తీయగల రాలమును తయారుచేయువారికి ఒక లక్షరూప్యములు ఒహమతీయబడునని మహాత్మా గాంధీగారు ప్రకటించియు న్నారు.

దేశీయమైన ఈ ప్రకారము ప్రజలు తమ స్వతంత్రమీద నాధారపడి పాదించవలెను. కాని సర్కారువారి దయాదాక్షిణ్యముల మీదను పార్లమెంటు సభ్యులమీదను ఆధారపడి ప్రయోజనముండనేరదు. ఇంగ్లండులోని వివిధ రాజీయపక్షములవారికి ఇంపీరియల్ మతము ఆపహించియున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. మొన్న జరిగిన పార్లమెంటు ఎన్నికలను జూడ వీరిలో నే పక్షమువారి కిని భారతీయులకు స్వేచ్ఛనొసగుపట్ల పట్టుదలలేదని గ్రహించవచ్చును. లేదని పక్షమువారుకూడ నిట్టి లక్ష్యమునే పెట్టుకొని యున్నటుల లేదనిపక్ష తీర్మానములని పేరుపడిన న్నాడన్ గారి ప్రసంగము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. కాన దేశము లిట్టి రాజీయ వేత్తలపై నాధారపడక మహాత్మాగాంధీగారి కర్ణాటక హితోపదేశమును పాటించుట పాడియగును. ఆయన యుపదేశించు కర్ణాటక మహామంత్రిము నోచేంజర్తోవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు, అధినివేతస్వాతంత్ర్యవాదులు, స్వరాజ్యవాదులు, లిబరల్ వాదులు, మితవాదులు, జన్మ సుపక్షమువారు, బ్రాహ్మణ పక్షమువారు, బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు, ఉద్యోగులు, నిరుద్యోగులు, ఉత్తరవాదులు, దక్షిణవాదులు, స్త్రీలు పురుషులు మున్నగు తారతమ్యములు లేక అందరకును అనన్యాయరహితమై యున్నది.

కాని కొందరి కింకమ కాన్సిల్స్ వ్యామోహము తీరలేదు. ఉద్యోగవాంఛ జరుగ లేదు. ప్రభాంతమైన దిర్ఘా కార్యక్రమమున బుద్ధినిలుచుటలేదు. స్వదేశీవస్త్ర దీక్షలో సమృద్ధిమగు నుండలేదు. ఈ కారణముల చేతనే స్వరాజ్యవాదు కింకమ యున్. యల్. డి. లకు కొరకు పెనుగుడుచున్నారు. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు నంటి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు సహితము మంత్రిపదవులకై మంత్రిత్వోద్యమం కావించుచున్నారు. ఇకను మితవాదుల సంగతి వేరుగ చెప్పవలెను. మహాజర్న, పిటిషనులు, రాయబారములు, మున్నగు సన్నాహములతో బయలుదేరి గవర్న మెంటు గృహమంత్రివారుల యొద్దచేతుల జోడించుకొని నిలుపుతములు పుచ్చుకొనలె నని చెప్పుచు తమ ప్రాతపధధితే పట్టుకొని వేలాడుచున్నారు. హిందువులకు శ్రావణబహుళ అష్టమివాడు ఉట్టపండుగ (కృష్ణాష్టమి) నచ్చును. కాని స్వరాజ్యవాదులకు ఉట్టపండుగ పోయి, ఉట్టపండుగ నచ్చినది. అదనమున వారికి ఎక్కడలేని యుల్లాసము, సంతోషము. "అయ్యో! ఓటియండి, అమ్మా! ఓటుభిక్ష పెట్టండి" ఈవిధముగ పురసీధుల ప్రవేశించి; గృహవాక్సలో జోరబడి సంభాషన బ్రాహ్మణులవలె యజమానులను, వారుబాధించేవాధ వర్ణనాతీతము. ఈవాదపదలేక ఓటర్లు తమయింటికినచ్చి అడిగిన ప్రతివానికి "నా ఓటు నీకే, నానోటుమున్నాటికినీకే" అనిచెప్పి తుడకు పోలింతునందు వేరొకనికి నోటు నిచ్చుటయో లేక తాను మొగమును తప్పించుటయో జరుపుచున్నారు. ఈ ఎల్లక్షణలో ప్రతి అభ్యర్థికిని అయిదారువేలరూపాయలకు తక్కువ లేకంబ ఖర్చు అగుచున్నది. ఇంతధనమున, కాలమున, శక్తిని, కర్ణాటక ప్రతి విశ్రయములమీదను వినియోగించినచో ఎంత ప్రతిఫలము కలుగకయుండును! రాటుము బట్టుకుంటే రాజ్యమువచ్చునా! అని యింకను అనేకులు పరిహసించుచున్నారు. ఈ సంవత్సరము మే, జూన్, జూలై నెలలో కర్ణాటక ఉద్యమము తీవ్రముగా జరిగి యుండుటచే, లాక్ మోర్ మిల్లులకు ఒక కోటి రూపాయల వత్తము ప్రాప్తించినదని ఆంగ్లేయపత్రికలు ప్రకటించియున్న సంగతి తమ చెరిగియేయున్నది. మరియు టోరీపార్టీ విధానమున కొద్దికాలము పరిపాలన జరుగుచో ప్రభుత్వమువారు భారత దేశమును కొల్పోవలసివచ్చునని బ్రిటిషు యుద్ధమంత్రిగారైన టూంసెగారు తెలుపుచున్నారు.

రాట్నపురస్కరము అంగ్లేయ రాజ్యాంగవేత్తలకు సింహస్వప్నమగుచుండగా, కాంగ్రెసువాదులు కొందరు కర్ణాటకందు నిరాశనొంది, కావనసభల కెగ్రాహక యత్నించుచుండుట బహుశోద్యమగమన్నది. సంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శియగు కిరణ్కరరాయ్గారు ఆనందబజారు పత్రికలో నొక యాదానును ప్రకటించిరి. ఎట్లన:-

"రాజీవు లాహోరు కాంగ్రెసు సభయందు సంపూర్ణ సహాయనిరాకరణము అననర మని తీర్మానింపబడెయెడల, కావనసభాసభ్యత్వము ప్రయోజనకర మని భావించెడి ప్రాత స్వరాజ్యపార్టీని పునరుద్ధరించుటకు గట్టి ప్రయత్నములు చేయవలసివచ్చును." అని వారు ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు కాన్సిల్ పార్టీ నాయకుడు జె. యన్. సేన్ సప్తగారు పై ప్రకటనను ఖండించుచు నిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. అమలులోనున్న ప్రభుత్వ చక్రము వెంతటిని సుంభించజేయుటకై సహాయనిరాకరణాస్త్రమును ప్రయోగించుటకు దేశమంతయు ఒక్కమృదంగా నడుములు బిగించవలసిన అత్యుగములో, ఏ వో కొన్ని ఆధికారపదవులను సంపాదించి వెతరచుకొనవలెనని సంగరాష్ట్రములోని పురుషపుంగవులు భావించుటకై దేశబంధులైన డి. ఆర్. వాసుగారి ప్రతిష్ఠను భంగపరచినవార మగుచున్నాము" అని శంపిచ్చిరి. ఈవాక్యములు కాన్సిల్ ప్రవేశవాదుల వ్యామోహమును పటాపంచలు చేయగలవనుటకు సందియములేదు. ఈ చర్యను బట్టి గ్రహించవలసినదేమనగా, కర్ణాటక వదలిన యే రాజకీయోద్యమమిగాని హిందూ దేశ దాస్యమును తొలగింప జాలదని స్పష్టపడుచున్నది.

ఇంతవరకు కర్ణాటకం దివిడియన్న రాజకీయతత్వమును విమర్శించితిమి. ఇకను రాట్నమునందు గల ఆధ్యాత్మికతత్వమును తెలిసికొనవలసి యున్నాము. మానవునకు తరణోపాయము లనేకముగలవు. కర్మయోగము భక్తియోగము జ్ఞానయోగము, ధ్యానయోగము ఈ నాలుగుయోగములలో దేనిచేతనను ఆత్మను చాచిపెచ్చును. కాని వీనిలో ధ్యానయోగమే శ్రేష్ఠమైనదని తత్వవేత్తలు తమ యుభయము మెల్లడించిరి. ధ్యాననిర్మల భావాభ్యాసాభ్యాసాత్మకతయే మాంజన" ధ్యానముచేతనే నన్ను చూడగలరు అని ప్రమాణము. అందులో ప్రణవధ్యానము అపరమో మేనధూతికి సాధనధూతము. ప్రణవధ్యానమనగా జిహ్వా, కంఠము, హృదయము వీనియం దెంతమాత్రము చలనముగలగకయే మూలాధారమునండి సహస్కారమునకు, తదేకరూపముగ ఓమ్, ఓమ్, ఓమ్. అని నాదమును మానసికముగ జేయుచు, ఆ మనస్సును ఆవాదమున లయమొనర్చి తాను, తానగు నిలిచిపోవుట అనగ తత్వయత్నము నొందుటయే ఈనాదము. ఎట్లుండుననగా, దేవాలయములో మనము చెద్దగంటను కొట్టినప్పుడు, ఓమ్ అను నాదము, త్రైలధారవలె తేంపులేక యుండునట్లుండును.

త్రైలధారామివాదవిన్నుం దీర్ఘఘంటానివాదవత్, అనావ్యం ప్రణవప్రావ్య, య సంచేదసంచేదవత్, అని ప్రణవనాదము యొక్క స్వరూపము, శాస్త్రములో నిర్ణయింపబడినది. ప్రణవమొక మహాస్త్రమగుటయేగాక, ఆయొద్ది సర్వమంత్రములకును ప్రాణాధారమై, ఉత్తమమై యున్నది.

(1) ' ప్రత్యేకమైన మంత్రాణాం ప్రణవ ప్రాణ ఉచ్యతే' మరియు

(2) ఓంకారస్వర్య మంత్రాణాము త్రయః పరికీర్తితః॥ అని ప్రమాణములు కలవు.

ఓంకారజపము, సంసారబంధములనుండి తొలగించి ఉపాసకులకు ఆత్మ సిద్ధినికలిగించును. మనము రాట్నమును ద్రవ్యుటచే ఓం, ఓం, ఓం. అని ప్రణవ స్మరకారము మన శ్రవణేంద్రియమునకు వినబడి, ఒకవిధమైన హాయిని కలుగజేయుననుట ఎల్లరకును తెలిసినవిషయమే. ఇట్లు పదేపదే రాట్నమును త్రవ్యుటవలన అనేకాపుషులుగ ప్రణవస్మరి మనమనస్సుకు తగలుచు మనస్సు నిర్విషయమై చిత్తము వృత్తిరాహిత్యమై ఆత్మలో విలీనమగును. ఇదియే కై వల్లసిద్ధి. కాన రాట్న పరిశ్రమను శ్రద్ధతో జరుపువారికి ఇహలోక సంబంధమైన ఆర్థిక సిద్ధియేగాక పరలోక సంబంధమైన ఆత్మసిద్ధి కూడ గలుగును. నూలునడుకుట బహుకాల మధ్యసించిన యెడల ఆసన సిద్ధిగదురునా. దీనివలన హృదయనిశ్చలత్వము కలుగును. నాదీ శుద్ధి కూడ ప్రాప్తించును. నడుకుచున్న నూలునందు చూపుతు లినమొనర్చినచో లక్ష్యసిద్ధిగదురును. మరియు, ఒకేపనియందు

దీని కలిగియుండుటచే నానాభేదము సిగ్గుచేటు. కాని రాట్నమును తిప్పించి, మనకు అసాధ్యమైనది, మానసిక-అత్యంతమును కలిగి తద్వారా అత్యంత ప్రాప్తిచేయుచున్నప్పుడు, ఇహలోక జీవితమునకు సంబంధించిన ఆధికసమస్య పరిష్కారము ఆచరించుచున్నప్పుడు రాట్నము ఉభయతరము కాబోలదని ఎవరు చెప్పరానియెడల? ఈవిధానములను కద్దరునందు ఆధ్యాత్మిక కర్తవ్యము ఇమిడియున్నట్లు నిరూపించియున్నాము.

కద్దరుయొక్క ఆధికరాజకీయ కర్తవ్యముతో మాకుపనిలేదనియు పౌరమార్గిక కర్తవ్యమే మాకు విశ్వాసపాత్రమనియు వాచించుచున్న పూర్వచారపరాయణులు, పై తెలిసిన ఆధ్యాత్మిక కర్తవ్యమును రాట్నమునందు చూడగలిగియు, వారు ఏల కద్దరు పౌరసమస్యకు విముఖులైయున్నారో మనకు సమాధానము చెప్పవలసియున్నది. వేదములో నుంచేగాని, ధర్మశాస్త్రము కాస్తేగాని, పురాణంలోలేదేగాని, శిష్టలక్షణానికేగాని మేము కద్దరును తాముని పూర్వచారపరాయణులు గల్గించుచున్నామని గదా, ఈ క్రింది శాస్త్రప్రమాణములను గమనింపుడు.

(2) సర్వభూప్రప్తిమైన బ్రహ్మరిద్యమ వేదాంతులు బ్రహ్మ మూర్తిమలల నా పాధించినట్లు అతి మన్నితములైన సప్తములను పూర్వము తంతుకాదులు కార్యసమూహముల నలన నాధించిరి. భావంతకువులతో ఆత్మను పరిమర్చించి ఆత్మను తిరుగుచు తిరుగుచు పోగట్లు చందమున సప్తములతో దేహము నలంకరించి తంతునాయులు మానవులు కావారునుండి. వేదములు పుట్టినప్పుడే దారములు పుట్టినవి. గాయత్రీ బ్రహ్మమూర్తిమని పేరు. దారముతోచేసిన జంతువునకు యజ్ఞమూర్తిమని పేరు. ద్వితీయ గాయత్రీ ప్రతిపాదకమైన జంతువును భుజస్కంధమున ధరించి తనద్యుజ్యమును ప్రకటించుచున్నాడు. వేదములో జత-ప్రత్యేకములు, పడుగు పేకలపరమోగించి యున్నాడు.

నాహంతుం నవిహానామౌహంతుం
న, యంనయంతి, సమరేతకమానాః॥ ఋగ్వేదము
అనగ, ఆహంతుంతుం నవిహానామి - నేను పడుగును చేయుట తెలిసికొనలేదు. నవీతుం - నేను తిరుగుచేయుట తెలిసికొనలేదు. సమరేతకమానాః - స్వర్గచేసికొనకు, యం, నయంతి - చేసిని చేయుచున్నారో దానిని, న - తెలిసికొనుట లేదు. మరియు

న, ఇతంతుం సవిహానామౌహంతుం
సక్త్యాన్యమౌహంతుం, వదాతి॥

అనగ, స, ఇతంతుం సవిహానామౌహంతుం నిశ్చయముగ పడుగుచేయుట తెలిసికొనచున్నాడు. మరియువాడు, ఋతుభా - సప్తముగ, సక్త్యాన్యమౌహంతుం - భావము చేయుచున్నాడు. మొదటి మంత్రములో సప్తంపబడిన తెలియనివాడు తంతున మంత్రములో సప్తంపబడిన తెలిసినవాని యొద్దకు వెళ్లి, వానికి శిష్యుడై, తంతునాయుని విద్యను నేర్చుకొనుచున్నాడు అని తార్కాణము. ఇత్యములు నేయువిద్య ఈ ప్రకారము వేదకాలము మొదలను నురుకేవల పరంపరగ వచ్చుచున్నట్లు అర్థము సుస్పష్టమగుచున్నది.

2. వేదకాలమున స్త్రీలకు శకుపామణ నూలుబడికి వస్త్రములు నేయుట, యీ రెండింటి ముఖ్యకర్మములై యుండెను.

3. ఆకాలమున గృహముజమానులను తల్లి చంద్రులు పనుల పేరకు సప్తములను నేసి యిచ్చుచుండిరి.

4. ఆకాలమున వేదభక్తులను వారు తమ యన్ను వస్త్రములను తామే స్వయముగ చేకొనివలెనని నిధియుండెను. కాని పరుల నాశ్రయించరాదు.

5. మరియు, యజ్ఞము కొరకు, సంస్కారము కొరకును, సంబంధి కొరకును, సామాజిక రాజకీయ మహోత్సవములకొరకు ఆత్మలు భిన్న భిన్న వస్త్రములను ధరించెడివారు. ఇప్పటి కాలపు శ్రోత్రియు లేకారణముననో, సర్వాసమముల యందును, 1702 సంవత్సర మ్యాం చెప్పెడు మిల్లుతప్ప వేరే ప్రభువు తాకుటలేదు.

6. స్త్రీలు తమ భర్తలకు స్వయముగ వస్త్రములు నేసి యిచ్చునట్లు వేదమున ప్రమాణములు గలవు.

వేదప్రమాణము లిట్లుండ వన ధర్మశాస్త్రములలోనూ ఆకాలమున గౌరవములు స్త్రీలకు సహితము వదులుట నేయుట తివస్థాపితముగా నుండెను. భార్యకు తివస్థాపితమైన భర్త దేశాంతరగతుడైనప్పుడు భార్య నూలుబడికి జీవించవలెనని మనుస్మృతి బోధించుచున్నది.

7. విధాన ప్రాప్తి తేప్పతిం తివస్థియను మాస్తితా ప్రాప్తి తేప్పతిధానైవ తివస్థియైర నర్హతైః॥
(మనుస్మృతి 9-75)

ఈశ్లోకమునకు, కుల్లకభట్టాచార్యులు ఇట్లు వ్యాఖ్యానమును వ్రాసియున్నాడు.

“భక్త్యాచార్యదాది దత్వా, పత్యే దేశాంతరగతే దేహ ప్రసాధన పరగృహ గమనరహితా తివస్థే. అదత్వా పునర్గతే మాత్ర నిర్వాణాదిభిరనిందిత శిష్టిన తివస్థే॥ అన్యము వస్త్రము మొదలగునవి నొసంగి భర్త దేశాంతర మేగనని భార్యవం

టికి ఆలంకారములు చేసికొనుట, పొరుగిండ్ల కేగుట, ఈ పనులను విడిచి జీవించవలెను. అట్లు తనకేదయు నొసంగక, భర్త దేశాంతరమున కేగునని, నూలు వదులుట మున్నగు గౌరవ వస్తువులచేత జీవించవలెను.

మాత్ర నిర్వాణాదిభిః—అని వ్యాఖ్యకారుడు తెలిపినప్పుడు, నూలు వదులుటయే, అని స్పష్టమగును.

8. భార్య యొక్క నిత్యకర్తవ్యములలో వదులుట, నేయుటనూ యున్నట్లు వాత్సల్యమున ఋషి కామ మాత్రములలో భార్య అధికరణమున తెలిపియున్నాడు ఎట్లనః—
భోజనావశిష్టాదోరసా ద్భృత కరణం తథాతైల గుడమోః
కార్యాసమ్యక్ మాత్ర కర్తవ్యం మాత్రస్యననానం
దైవసికాయ వ్యయ పిండికరణమతి విద్యాతే॥

అనగ, భోజనముయందు నుపయోగించగా మిగిలిన గోరసము (చెన్న) నుండి నేతించేయుట. అటలనే, నూనె బెల్లమును తయారుచేయుట. ప్రతినుండి దారమును వదులుట. ఆ దారముతో వస్త్రములను నేయుట. దినచర్యయందు అదాయ వ్యయములను చేయుట. వీటిని భార్య తెలిసికొనవలెను అని అగము.

(9) తనకునూరై వివాహకాలమున కన్యాదాత అల్లులకు దీక్షావస్త్రములను సమర్పించు ఆచారము కలదు. ఇరువకీ సప్తదానము, మధుపర్క పూజాకాలమున ఇట్లు జరిగించుచున్నాడు.

“యాయాక్రిమ్యనా కన్యాదానాం క్షేపనం నరంభున పర్కేణ పూజయిష్యే” అని కన్యాదాతయొక్క సంకల్పనంతరం దీక్షావస్త్రదానము జరుగుచున్నది. ఈ దీక్షావస్త్రములకు యజ్ఞ వస్త్రములనియు పేరుగలదు. వివాహమునది ఒక మహోద్యమము. అట్టి యజ్ఞ కాలమున నీయబడుటచే వీరికి యజ్ఞ వస్త్రములని నామబడిరి. ఈ యజ్ఞవస్త్రములు ఎగ్గుల మీద చేతితో నేయబడినవిగా యుండాలెనని విధిగలదు.

యజ్ఞవస్త్రకేతే:—అని వేదమునందు కలదు.
సాన్యపాంసి సవతాన ఉత్తేతే, ఉపాసానక్తా
వయ్యో నరశ్చిత్తే తంతుం తతం సంవయన్తి
సమాచీ యజ్ఞవస్త్రకేతే: సుదుషే పయన్వతీ.

(ఋగ్వే. 2 ఆధ్యా) అనగా యజ్ఞ వస్త్రములను తయారుచేయుటకు న్యాసిం చియున్న టుంటికి ఎగ్గును కలపిమెలసి నేయు సాత్రస్త్రములతో ఉత్తపక్షీరము నిచ్చెడి ఆనంద దాయకమైన ఉదయస్త్రీయును సాయంకాల స్త్రీయును మాకొకట ఉత్తమకాన్యములను చేయుచున్నారని ఇట్టి దీక్షావస్త్రములను పూజించుట ఒకరినొకరు ప్రేమపూర్వములచే తయారుచేయుచుండెడివారు.

సాసాన్యవస్త్రే భీతకంతన్యః
సాన్యముపస్యతాత్.

(అప - వేదం) అనగా, ఏవి భార్యచేసిన వస్త్రములనుచూచి ఆ వస్త్రము మా కొకట శుభదాయక మగుగాక అని భర్తచెప్పుచున్నాడు. దీనినిబట్టి, వివాహకాలమున భర్తధరించుటలైన దీక్షా వస్త్రములు భార్యచే తయారు కాబడనియెడల, అయంగళము నేయవలసి అర్థము స్పష్టమగుచున్నది. తన భర్తకొరకు వస్త్రములను నేయు పత్రిత్రా తన హృదయమందలి ప్రేమపూర్వములతో మెదిలి నేయుచున్నది. దీనివలన సతీపథుల పరస్పర ప్రేమ నిర్మలమగును. ఈ కాలమున వివాహము జరుపుకొనుచున్న వధూ వరులలో ఎందరు ఈ ప్రకారము రాట్నపు నూలును స్య హస్తములతో తయారుచేసి తమ క్రియులకు దీక్షావస్త్రములను నేసి, యిచ్చి వైదికధర్మమును నిలుపవెట్లుచున్నారో తెలియదు.

ఆకాలమున వదులుట సాధారణమైన చేతిపనియైనను, అయ్యది బహుపవిత్రమైన కార్యముగ నెంచబడుచున్నప్పుడు. ఎట్లనః—

1. శ్రీ మహావిష్ణునకు సుతంతునియు తంతునర్థనుడనియు నామములుగలవు.

2 కవి అగ్ని దేవుని ఆవాహనము చేసినప్పుడు పురాతన తంతువును వడుకవలసినదని ప్రార్థించినాడు.

3. జీవితము సాగుటయును, మానవజాతి నిరంతరముగ పెంపొందుటయును, బాగుగ వడికినదారముతో పోల్చినారు.

4. తంతులు తిరుంతము అంతరింపక పరంపరగా సాగుటను, వడికినదారము సాగుటతో పోల్చి తెలిపినారు. ఎట్లన.

“ప్రజాతంతుం, మాన్యతేస్యతీః—అనగా సంతాన మాత్రమును తంతువలకు అని పలికిరి.

5 అధర్వాశేదములో తలగడ్డ ఉడ్డీమనుని పిలువబడెను.

6 తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణములో సునర్ణవస్త్రము ఉపహరింపబడెను.

7. ఋగ్వేదములో మరుతులు బంగారుసాదినన వస్త్రములను ధరించునట్లు వర్ణింపబడినది.

8. భాగ్యవంతుల సన్ననిధోవతులు ప్రావారములని పిలువబడుచుండెను.

9. స్త్రీలు మొలను ధరించుకానికి అంతరీయమనియు, పైన మేలిమునుగుగా నేసికొనుదానికి ఉత్తరీయమనియు పేర్లు

10. దేవతాస్థనలయందును, స్త్రీనామముల సత్తముల యందును ఉపాసకులు తిరు ఇష్టదేవతలకు జరుపు మోక్షోపచార పూజలయందు అర్పించు వస్త్రముల సువర్ణవస్త్రములనియు, బంగారు మొదలగు రంగులుగలవనియు తమచే తయారు చేయబడినవియు అర్థమగుల మంత్రమునుచెప్పుదురు. ఎట్లనః—

స్వర్ణాంబలం, స్వర్ణచిత్రితోభితం, కాశేయముగ్ధం,
ఓరికలిర్పంచయా.

దామోదర ప్రావరణంగృహాణ, మాయాచల ప్రావృతదివ్య రూపం॥

అనిచెప్పి “వస్త్రముగ్ధం సమర్పయామి, అని వస్త్రోపచారము గావించెదరు.

11 ఇట్లనే యజ్ఞోపవీతోపచారము చేయునప్పుడు ఆ యజ్ఞోపవీతము న స్వర్ణతంతువులచే, చేయబడినదనియు, ముత్యములు రత్నములతో మార్మబడినదియు అనుఅర్థముగల మంత్రమును చెప్పుదురు. ఎట్లనః—

సువర్ణశ్చిత్రాన్యూ, యజ్ఞమూత్రం,
మత్తాథల మూర్ధ్నిచేకరశ్చే॥
గృహోద్యత్తిత్త ముత్తరీయం
స్వకర్మమూత్రం ధరతే నమోస్తు॥
అని యజ్ఞోప వీతోపచారమును గావించెదరు.

(12) ఇవిగాక స్త్రీలు వరలక్ష్మీవ్రతము మున్నగు నోములు సలుపునపుడు పూజానంతరమునను తోరగ్రంధిపూజ గావించి తొమ్మిదిమల్లువేసిన తోరములను తమ హస్తమున ధరించెదరు. అనూత్రిము స్త్రీలు స్వయముగ తయారుచేసిన నూలుతో నిర్మింపబడెను. అట్టినూత్రధారణమువలన స్త్రీలకు శుభమును పుత్రపౌత్రభిస్సాధితోగూడిన సాభాగ్యమును నేకమగునట.

కమలాదైనమః— ప్రథమ గ్రంధింపూజయామి.....
హరినల భాయైనమః నమమ గ్రంధింపూజయామి.
బద్ధమిదంతేహితే ననమాత్రం శుభప్రదం॥
పుత్రపౌత్రభిస్సాధించ సాభాగ్యం దేహి మేరమే॥
అని తోరగ్రంధి పూజామంత్రమును చెప్పెదరు. మరియు.

(13) వివాహకాలమున వరుడు వధువునకు మంగళస్తూత్ర

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,
ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు
ఈక్రింద నుదహరించిన పరతులమీద పుచ్చుకొనబడును
రూ. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5½ చొప్పునను
అంతకు తక్కువ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 4½ చొప్పునను
2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను
వడ్డీ యివ్వబడును.
విద్యా సాగర పండ్యా,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.
ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు శైలెటరీపేర వ్రాయవలెను.

మును జన స్వభావములతో తయారుచేయవలసియున్నాడు. అట్టి నూతనమున ప్రేమభరితములైన భర్తను సంపూర్ణ ఆయువును భార్యను కలుగగలరు. మాత్రధారణ మంత్రము యొక్క అర్థమును తెలిసికొనుడు.

మాంగల్యతంత్రముగానేన, మునుజీవన హేతునా!

కంఠేబహువిధమున త్వంజీవ కరదశ్యతం!!

ఇంక పురాణాంతికాన కాలమున పట్టు దుహులములను పలువిధములైన ఖడ్గములను వస్త్రములను వాడుకలోనుంచెను.

(ఎ) వాల్మీకి రామాయణమున బాలకాండలో నీతకు ఉత్తమ వస్త్రములను విలువగలదుహులములను యుండినట్లు చెప్పబడినది.

(బి) మహాభారతమున సభాపర్వములో యుధిష్ఠిరదక్షిణ రిక్తి భరతఖండములోని వివిధభాగములనుండి వచ్చిన సామంత రాజులు బంగారపు సరిగలములును బంగారపు వస్త్రములును కానుక లిచ్చి పట్టు న్రాయబడియుండెను.

(సి) కొన్ని బౌద్ధ కావనములబట్టి, రాజులు సహితము తమ భవము సేతగాండ్రు సంఘములలో నిలువజేయుచుండినట్లు తెలియుచున్నది.

(డి) నారదస్మృతి ప్రాసనికాలమునకే కళాభిజ్ఞులగున వారియొద్ద పనిచేయుకొను వాలంటీర్లగును నిబంధన తేర్పడియున్నది.

(ఇ) కాటిల్యూని అర్థశాస్త్రమున, రాజులబుంబములలో చూలవడికించి సేయించుటకు నూత్రాధ్యక్షుడను ఉద్యోగిని నియమించి పని నిర్వహించవలెనని శాసించబడినది.

(యస్) శుక్రనీతి-వస్త్రపుడను ఉద్యోగియొక్కయు, అతడు చేయవలసిన పనులయొక్కయు నిర్వచనము తెలుపుచున్నది.

ఈవిధముగ శ్రుతిస్మృతి పురాణాంతికావనములలో నూలు పడుకులు, వస్త్రములకేయులు, స్వధర్మమునియు, అపవ్యాధరణి యనునియు ఖంటాభూషణముగ విధింపబడియుండ, చీటికి మాటికి (కాస్త్రం) అని గర్గలుపెట్టు పూర్వాచారపరాయణులు కొందరు కద్దరు వస్త్రధారణమునకు విముఖత్వము జూపుటయు దుగల అర్థము బోధపడుటలేదు. ముక్కు-పొడియందు పూర్వాచారపరాయణులకు గల అభిమానమును కద్దరునందు మాపగలిగినచో, యీసరికి హిందూదేశ ఆర్థికసమస్య పరిష్కారమై యుండెడిది. నశ్యములేనదే, వారు నిమిషమైనను నిలువలేరు. అట్టి నశ్యమును పీల్చుటకు కాస్త్రప్రమాణము కలదామని, ఒక గాంధీబోపి మనిషి ఒక కాస్త్రానివారిని ప్రక్షింబగా ఆయన ఈ ప్రమాణమును చెప్పిరి.

నశ్యదానం మహాదానం, అత్యంతం ప్రయత్నమే!

అన్యథా పతితం విద్యాత్, దాతాంపు ప్రతిగ్రహీ!!

అనగా ముక్కు-పొడిని దానముచేసినవాడు మోడకమహాదాతలకంటె గొప్పవాడు. కాన అట్టి దానములకు నామకాంతి కలుగునాక, ఇతరదానములు గావించినవాడును ప్రతిగ్రహించిన వాడును ఉద్ధయులును నరకముజేందురు. అని అగ్రము నిన్ను నొకశ్లోకమును కాస్త్రులవారు ప్రమాణమునిచ్చిరి.

మరియొక ఘనాపాతి పండితుడున్న నశ్యముయొక్క మహిమను వేదము వేదోల్ల వికాసించుచున్నదని వాదించుచు ఏతావా నశ్యమహిమా!

అత్యోహ్యయాగశ్చ పురుషః!

ఆ ని తై త్రి రీ య ము లో ని వా క్య ము న కు “న శ్య మహి మా” అ న గా ము క్కు పొ డి యొ క్క మహిమ, ఏతావా=ఎంతగలదో, ఎక్కింప తరముకాదు అని అగ్రమునుచెప్పి, ముక్కు-పొడియొక్క అత్యంతము కాస్త్రాగ్రముచే పోషింపబడుచుచున్నాడు. చిత్తగించితిరా! ఈ పూర్వాచారపరాయణులకు ముక్కు-పొడిమీద ఎంత అభిమానముగలదో:—పూర్వకాలమున సహగమున నిరోధాట్టమునకు అడ్డుపడినది- ఈ పూర్వాచారపరాయణులే! ఇటీవల రజస్వలసంతర వివాహశాసనమును నిరోధించినదియు ఈ పూర్వాచారపరాయణులే! శ్రీవిద్యాభివృద్ధికి అటంకము కలుగజేసినదియు ఈ పూర్వాచార పరాయణులే. యజ్ఞమునందు పశుహింస పనికిరానిది ఎక్కాణించువారివాదమును ఖండించుచున్న వాడను ఈ పూర్వాచారపరాయణులే. ఇప్పుడు వేదకాస్త్రునిహితమైన ఖడ్గసూత్రానికి సహాయనిరాకరణ మొనర్చుచున్నదియు ఈ పూర్వాచారపరాయణులే. వేదకాస్త్రపురాణాంతికావనములలో ఇన్ని ప్రమాణములను కనుపెట్టిన పిమ్మటనైన ను వర్ణాశ్రమధర్మపరాయణులమని చెప్పుకొను ఈపూర్వాచారపరాయణులు, తమ ఘరంగీ దుస్తులను నడవకయుండుట కనుసాహసము. సీమగడ్డను ఎదులక పోవుటయేగాక, ఈపూర్వాచారపరాయణులు మరియొక అపచారమునకుకూడ పూనుకొనుచున్నార. 1 వ ఆక్టోబరు తేదిన శారదాబిల్లు ఆమోదింపబడి చట్టరూపముదాల్చినందున, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యర్, యం. కె. ఆచార్య మున్నగువ్రము

తొమ్మిదవ రెడ్డిజనమహాసభ, కడప

ఈ నవంబరు నెల 23 - 24 తేదీలకు నరియగు శుక్ల సంవత్సర కార్తీక బ 7 - 8 శని ఆది వారములయందు హైదరాబాదు శ్రీయుత రావుబహద్దర్ యస్. వెంకటరెడ్డిగారి యాజమాన్యమున కడపపురమున తొమ్మిదవ రెడ్డిజన మహాసభను జరప నిశ్చయింపబడినది గనుక తాము తమ సన్నిహిత రెడ్డిశిరోమణులతో సభకు దయచేసి కార్యక్రమములో పాల్గొని నభను అఖండవిజయవంతము గావించ బ్రార్థించుచున్నాను.

కే. కొటిరెడ్డి, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

ఖుబు, అస్పృశ్యులని యిదివరలో తమచే శ్రోశీలేయబడిన మహమ్మదీయులతో నిష్ఠాదు భాయభాయ, అని చేతులుకలుపు కొని ఒక ప్రత్యేకరాజకీయపక్షమును తేవెనెత్తి, యావద్భారతముహాజనులచే బహిష్కరింపబడిన మైకున్ సంఘమువారికి శారదాబిల్లు విధూతమునకై మహాజన్లు తయారుచేసి స్వయంగా సీమలో నివేదించుటకుగాను తామిదివరలో దూషించిన సముద్ర యానమును ఆపదర్శముగ నంగీకరించుచు ఒకే రాయబారమును సీమగడ్డలతో సీమదొరయొద్దకు పంపదలచుచున్నార. మరియొక శారదాబిల్లువిధూతమునకై చిండియాగమును చేయు సమకట్టుచు న్నారు లక్షలకొలది ధనమును వెచ్చించి ఆంధ్ర ఆంగ్లదైనిక పత్రికలకు స్థాపించి చట్టనిరోధమును బ్రచారముచేయు బూను కొనుచున్నార. ఎట్లు తాము పట్టినపట్టును నెట్లంచుకొనటకై ధూమ్యాకాశములను తలక్రిందు జేయుచు, కాల ప్రవాహమున కదురీదురున్న కొందరు పూర్వాచారపరాయణులు, ఇప్పుడు నేను విన్నవించిన వేదప్రమాణములను పాటించి మహాత్ముని కద్దరువ్యవమునకు ముఖులుగనా హిందూదేశముయొక్క ముక్తి కరతలామలకము గాకయుండునా?

నారీమణులారా! ప్రతిజీవియు, తాను ధర్మముమీద నాధారపడి యున్నంతవరకే యీలోకమునగాని, లోకాంతరమునగాని స్వర్గము సొందగలగును. స్వధర్మానుష్ఠానమున ప్రతివారును జాగ్రత్తులై యుండవలెను. పరధర్మము ఎంత ఆందముగ కనుపించినను అయ్యది హానికరమగును. ఈభావమును వ్యక్తపరచు మద్దేళ్ళయితో శ్రీ కృష్ణభగవానులు అర్జునకు కర్మయోగమును బోధించుచు, నిట్లుపదేశించి యుండెను.

శ్రీమాన్ స్వధర్మోనిరుణః పరధర్మాత్స్యై నమతే, స్వధర్మైవధనం క్రేయః పరధర్మో భయానకః!

అనగా స్వభాతిధర్మము నుగరహితమైట్లు కనుపించిన ను, నుగమున్నట్లు తోచు పరధర్మముకంటె శ్రేష్ఠము. కాబట్టి ప్రాణాపాయము లేకుండునను స్వధర్మమునవీడి పరధర్మము ననుసరించరాదు. అంగీకరణము అలోపతీవైద్యము మేలొనర్చునట్లు హైందవులకు ఆయుర్వేదచికిత్స ఫలదాయకమగును. బ్రిటిషువారికి మ్యాన్ చెప్పరు మల్లు భారణమొగ్గునైన నందమున, ఆర్యావర్త నివాసులకు కద్దరభారణము తరణోపాయ హేతుమగును.

ఇట్టిస్థితిలో హైందవులలో పెక్కు లిప్పుడు పరదేశ వస్త్రములనే ధరించుట వారికి ధర్మము తెలియకనుగాను, తర్వము బోధపడకను గాదు. యవార్థ మేమని మీర పాశ్చాత్యులైన మోహమునబిక్కి భోగలాలసు లగుచున్నారు. కంటికింపును, నేత్రములను రామజీయమును పెంపొందించు భోగపరాయణత్వమునకు దాసానుదాసులై స్వధర్మమునువరచి పాపకర్మను బలాత్కారముగ ఆచరించుచున్నారు.

అధికేన ప్రయత్నోఽయం పాపం సుతి పూరుషః!

అనిచ్చునది వాల్మీయ బలాదివనియోజితః!

ఒక్కారా! మనుష్యుడు జేసినచేత శ్రేయోనింపబడి తనకష్టములేకను బలాత్కారముగ దుష్కర్మ నాచరించుచున్నాడు? అని అర్జునుడు భగవానుని ప్రశ్నించగా వా ను చే పు డి ట్లు ప్ర తు ణ్యై త ర మిచ్చుచున్నాడు.

కాను ఏమో క్రోధ ఏమో రజోనా పమున్మనః, మహాశో మహాపాపా నిర్జ్ఞేన మిహాచైరణం.

అర్జునా! శోచకయనే చిత్తవృత్తి ఎన్నటికిని తనివీడని అగ్నిహోత్రములై పరిణమించి మహాపాపాచరణమునకు కారణభూతమై యున్నది. అయ్యది నీవు ప్రబలక్రొవ్వునుమా! అని చెప్పెను.

నజాతుకామః కామానా మహాగన క్షయ్యతి, హనినా కృష్ణవస్త్రేభా ధూయ ఏవాభివర్ధతే.

తొమ్మిదవ రెడ్డిజనమహాసభ, కడప

కార్యక్రమము

23-11-29 శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మన గాల రాజాగారు శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాజా నాయని వేంకటరంగారావు బహద్దరువారు సభాప్రారంభ మొనర్చుట.

సాయంత్రము 8-30 మొదలు 11-30 గంటలవరకు మహాసభ, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని, అధ్యక్షుని ఉపన్యాసములు.

సాయంత్రము 11-30 గంటలకు విషయనిర్ణయసంఘసమావేశము.

24-11-29 ఆదివారము ఉదయము, 8-30 మొదలు 11-30 గంటలవరకు మహాసభ చర్చలు-తీర్మానములు.

సాయంత్రము 2-30 మొదలు 6 గంటలవరకు మహాసభ చర్చలు-తీర్మానములు.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము. నిందనసమర్పణములు మంగళము.

ప్రథమ కడపమండల యువజన మహాసభ

కడప మున్సిపల్ మాలులో 24-11-29

ఆదివారము జరుగెను

ప్రారంభము:—అల్లూర్ హిందూభానుగారు ఎం. ఎల్. సి. అధ్యక్షులు:—అల్లూర్ గోవిందాచార్యులుగారు జాతీయపతాకాభ్యుదయ హిందూభానుగారిచే జరుపబడును. యువకులు అభినామ తెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థించుట. ఆహ్వాన సంఘము.

అగ్నిలో నేయిహాసకలది, అయ్యన వల్లూరుకుబురులు ఎట్లు అభ్యేధింపెనుతో అట్లే యీ కోరికలను తృప్తిపరచిన కొలదియు జేరుచుగాని తేడగవు.

శేబ్బ, స్వర్గ, రూప, రస, గంధములనెదు విషయాదులను మనజాని పంచేంద్రియములు వెళుమలై యున్నవి. అందులో రూపము అను మోహపాశముచే నేరేంద్రియము బంధింపబడి దేహి మిలల బాధపెట్టుచుచున్నాడు. ఈ హేతువుచేత శ్రీ పురుషు లిప్పుడు తమకు వన్నెవన్నె విలువగల అన్యదేశ వస్త్రములు కావలెననెడు ఆలోచనహాసము, ఆయాకాశికామునుండి తప్పించుకొనుటెట్లు?

ఏంబుడై: పరంబుధ్వా సప్తభ్యాత్మాసనాత్మవా, జహోశ్రుం చుహాహాహో కామరూపం దురాననం.

అనగా యిదికంటె మత్స్యపురిగా అత్మను తెలిసికొని, బుద్ధిచేత మనస్సును ఎత్తెచ్చుకొని జయింపదున్నాన్యదేశ ఈ యాకాశికపును నశింపజేయుము, అని గీతాచార్యుని యుపదేశము. ఈ నాంత్రికదేశమును నిత్యము మననముచేయుచు, అన్యదేశవస్త్ర సాంకర్ష్యమునుండి తప్పించుకొని స్వధర్మానుష్ఠానములమై ఖడ్గ భారణమునూని మహాత్మా గాంధీరూపిత్వమునూని పూర్వార్థమునకు చేయూతనిచ్చి ఆహ్వానరత్నపుష్పముని దాస్య శృంఖలమునుండి తప్పించి కృతకృత్యులయ్యెదముగాక యువ ప్రార్థించుచు తమ సెలవొంది ఇంతటితో పరిమించుచున్న వానను.

ఖడ్గరు తీర్మానము (చదువబడెను)

భారత రాజకీయ విముక్తి ఖడ్గరు మీద నాధారపడియున్నట్లు ఇప్పుడు మీయెదుట ప్రవేశపెట్టబడిన ఈ తీర్మానము మోపురించుచున్నది. రాజకీయవిముక్తి అన్యథామీద నాధారపడరాదనియు, దేశజనులు తమ స్వకేతిని సంపాదించుటలననే దాస్యశృంఖలములు వీడుననియు అట్టి స్వకేతి, కద్దరయొక్క ఉత్పత్తిభారణములనల గలవనియు నాయుపన్యాసమునందు సోపపత్తిగ చెప్పించుచున్నదానను. కాన తమ ఏకగ్రీవసమృద్ధిని బడయుటకై ఈ తీర్మానము నేనిప్పు దామోదించుచున్నదానను. ఖడ్గరుకు జంయే.

హనుమత్ వ్యాయామకళాశాల-బెజవాడ.

బిజువాడమందు యశ్వంతిసింహాగారు స్థాపించిన యీ కళాశాలయందు విద్యార్థులు భాగినాము కేర్పటు. సింహాగారు ప్రక్కనలివి కేర్చుచున్నారు. దాదోరామము కోటిపత్రిపూజ.

హనుమత్ వ్యాయామకళాశాల-బెజవాడ.

“మొక్కరవిశ్వాము.”

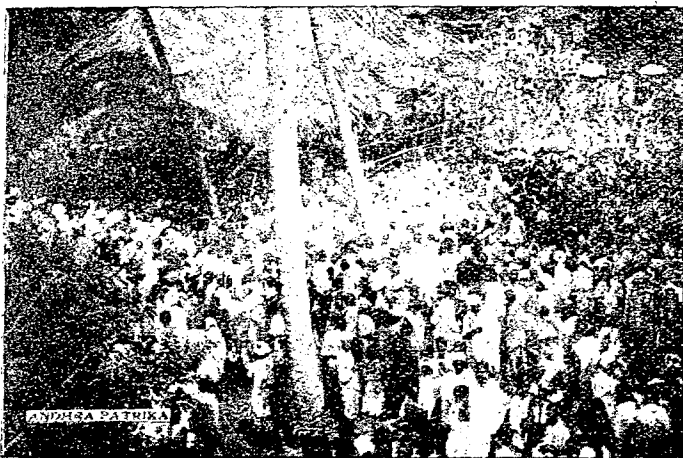

దాదోరామ ఉత్సాహమునందు యాత్రికుల సంరక్షణవ్యాధ్యతను నిహించిన రామచంద్రపురం బాలభటులు-హనుమత్ దేవుడు. వారి గురు నర పాకల సత్యనారాయణగారు మధ్య కూర్చొని యున్నారు. (ఎన్. వి. ఎ.)

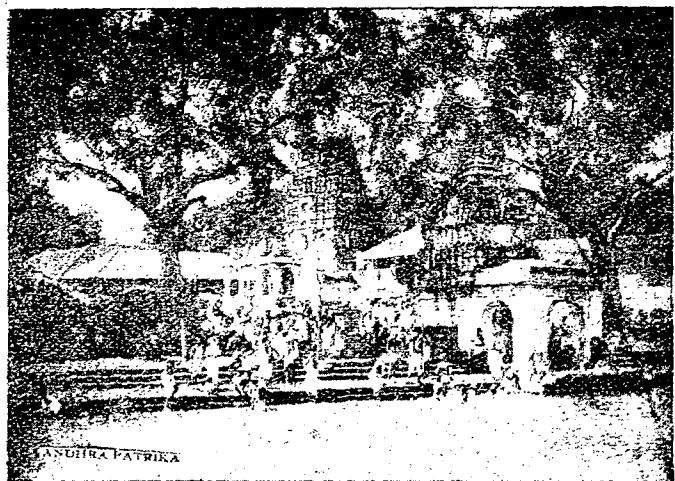
హనుమత్ వ్యాయామకళాశాల-బెజవాడ.

విద్యార్థులు భజనము చేయుచున్న కేసు.

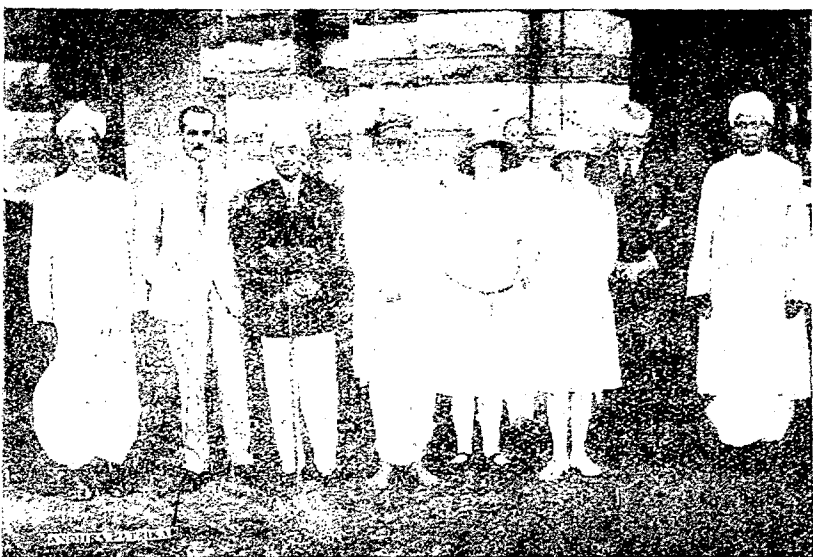

దాదోరామ శ్రీమేల్వడ దేవాలయమునందు కోటిపత్రిపూజను సందర్శింప వేలకొలది జనము వచ్చియుండిరి. యజ్ఞశాలచేరువ దృశ్యము. (ఎన్. వి. ఎ.)

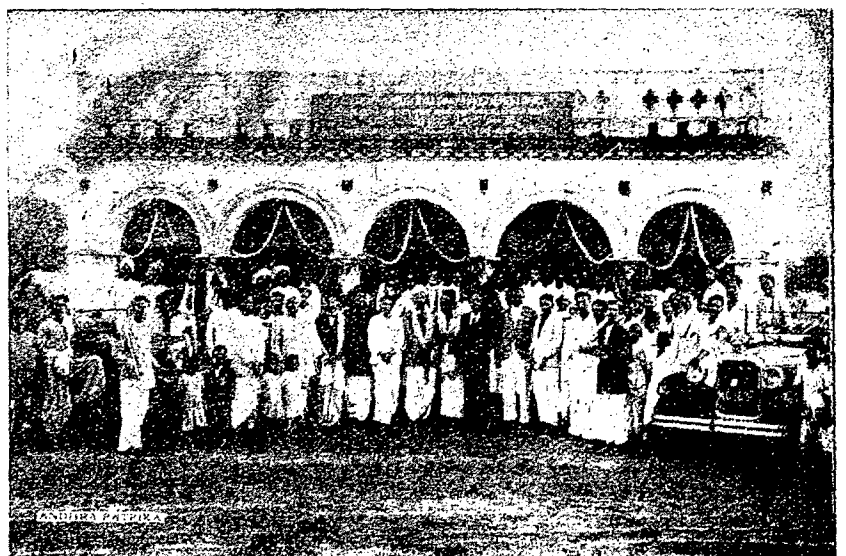

దాదోరామ దేవాలయముచేరువనున్న స్వామిభట్టుయొక్క చాకుక్కరాజులవాటి శిల్పనిపుణతను చూపు దేవాలయము ఇందు గాన వలదు. (ఎన్. వి. ఎ.)

భవానీ ఫిల్మ్ కంపెనీ, నెల్లూరు

సర్ సి. జి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో విమానయాత్రనుగూర్చి ఉపన్యసింపిరి. ఉయ్యూరుగారు. వ్యాఖ్య అర్పిల్చుగారు. జి. జి. ఆరముప్రొంగుగారు మున్నగు వారు ఇందు గలరు. (ప్ర. భా. వీ.)

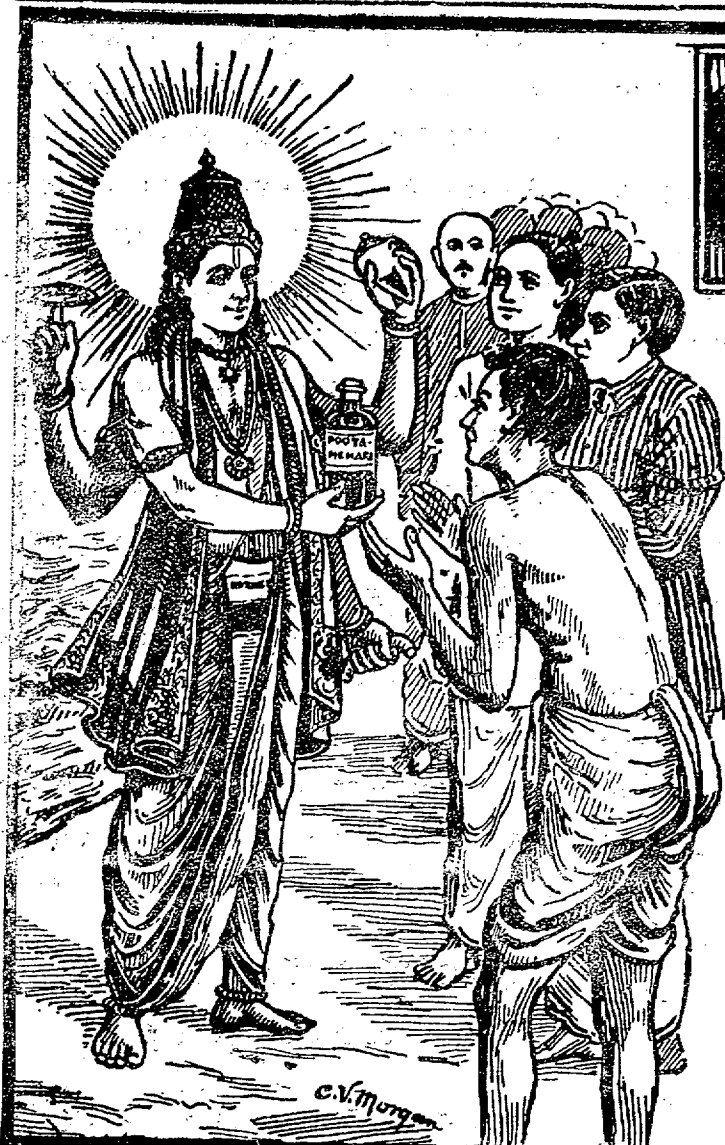

ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి ఎస్. సత్యమూర్తిగారు పద్య వైఖ్యమాలలంకృతులై యున్నార. వారికుడిచేతున మేనేజరు డైరెక్టరు పి. ఎన్. ఆర్. అంజనేయులుగారు, ఎడమచేతున సత్యమూర్తిగారి పోషకుడు, వి. వెంకటేశ్వరరావుగారు (మేనేజరు) పి. రామచంద్రరావు, డా॥ శ్రీనివాసరావుగారు (డైరెక్టరులు) గలరు.

ఏలూరు } నీతంరాజు కేశవరావుసంతుల్యుగారు.
 9-11-29 } బి. ఏ., బి. ఎల్.
 జ్యోతిషుడు.

కర్మూనిష్టుల సిద్ధాంతములనుగూర్చి మాట్లాడుచు ఈ యుద్ధమును సంఘమునంతను నాశనమొనరించు ననియు, దీని

ప్రాయమేహారి

బిది యెటువంటి శేగ రోగమును
తెలుపు పనుపు పేచ్చ నైనను నిశ్చ
యముగా పారదోలును. మూత్రాశ
య సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికి ని
దియే దివ్యామృతము.

ధర దబ్బి 18 1-8-0.

Consulting Physician:

ఆయుర్వేదాచార్య N. మాధవమేనన్, A.M.A.C.

మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు,
Catalogue free. 107, బ్రాడ్వే, మదరాసు

వలననే బొంబాయిలోని ప్రతిపరిశ్రమయంతయు మిక్కిలి నవ్వు
ముల పాలాయెననియు, ఈ దేశమునుండి ఈ యుద్ధయమును
తుడిచివేయనిచో దేశమునకు మహాపకారము కలుగ గలదనియు
పల్కిరి.

బ్రిటిషువారి ప్రతిష్ఠ యన నేమియును ప్రశ్నకు సమా
ధాన మొసంగుచు ఈ విషయము లో చాలా అపోహలు
ప్రబలియున్నవనియు బ్రిటిషువారు తమ దేశ
పుష్కరును ఇచ్చట నిలువబెట్టుకొనుటకు
పాటుబడెదననియు, కాని రైళ్లలో ప్రయాణముజేయు బ్రిటి
షు ప్రజలకొందరు భారతీయులపట్ల జూపెడి ప్రవర్తనలన
ఈ విషయమై చాలా దుర్భప్రాయములు ప్రబలియున్నవని
యు, తమ సాంఘికాభ్యాసములందు కొందరు యూరోపియ
నులు గావించు తుంటరితప్పులవలన నీచిక్కులు తరుచుతలసింప
ననియు పల్కిరి.

ఇటీవల పార్లమెంటునందు జరిగిన చర్చలవిషయమై
తెలుపుచు భారతీయోత్పత్తికలనాదు లొనర్చిన వాదనలు
తమకంతగా రుచిపడలేదనియు, యూరోపియను సంఘము తర
పున యిండియా కార్యదర్శి కంపెనీని కేబుల్ వార్త అట్టి విమ
ర్శకులకు చక్కని సమాధానముగా ఉపయోగపడెననియు,
కమ్యూనిస్టు ఉద్యమము "పిచ్చికుక్క" వంటిదనియు, రుష్యా
దేశ మీయుద్ధయమువలన ఎంతమాత్రమును అభివృద్ధికి రాలేద
నియు, యూరోపియను సంఘమువారు భారతీయులతో అన్ని
విషయములం దేకీభవింపజాలకపోయినను వారిసద్భావమును శం
కింప పనిలేదనియు, ఉభయులకలిసి పనిజేసినచో గమ్యస్థాన
మును సచిరకాలములో జేరవచ్చుననియు పల్కిరి. (హార్లడ్ ధ్వ
నులు)

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు

ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించుచు ఉపన్యాస
కులు జేప్పిన వానియందనేకవిషయములపై భేదాభిప్రాయము
లన్నవనియు, కాని భారతదేశమునందు నిర్వహించబడవలసిన
కార్యములలో చాలావర కిట్టి పరస్పరసంభావములు, అభిప్రాయ
ప్రకటనలు అవశ్యకమనియు, సమాధానములు, రాజీలుగూడ
జరుగవలసియున్నవనియు పల్కిరి. సాంఘికసమస్యలు లేకపో
లేదు. కాని మనమానము గమ్యస్థానమును చేరుట కవి ప్రస్తు
తముం దభ్యంతరములుగా నిలుచునని నేను అంగీకరింపజాలను.

క్రాఫర్డుగారు:— నేనా విషయమును చెప్పలేదు. అది
సూడ ఒక చిక్కు అనియే తెలిపితిని.

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:— మిక్కిలి
సంతోషము. ప్రతి సంఘమును యిచ్చి పుచ్చుకొను సుదూరభా
వముతో మెలగవలెను. భారతదేశముం దుండెడి అధికారులుగాని
యూరోపియనులు చాలాభాగము భాగతీయులే భారతీయులు
గా నే యుండక రిప్పుడు. అధికారతరువదన యూరోపియను
కంటె నే దేశమువలె అధికారియగు యూరోపియను : లుకను
లేని "కాంతలవాసి. అధికారియగు యూరోపియను కంటె
అధికారి కి దేశమునం దెప్పుడు అస్తివ్యాపారవ్యవహారములు

గలవు. ఈ ప్రధాన విషయమున యూరోపియనులు గ్రహించు
చుండుట శుభసూచకము. అవశ్యకమైనయెడల మనము కొన్ని
విషయములపై యూరోపియనులతో సంపూర్ణ వ్యతిరేకభావ
మును ఖండితముగా తెలుపవలసివచ్చును. కాని ఉభయులకు
సమాధానము గురుత్వుకొనటయే ప్రధానోద్యమముగా నుండ
వలెను. ఇట్లున్నట్లుగా తమభావములను వెల్లడింపగలుగు
యూరోపియను మిత్రులలో కలలోనో క్రాఫర్డుగారిజేరు సుప్ర
సిద్ధము అని పల్కిరి.

డాక్టరు బిసెంటుగారు

పిదప సభ్యుల కోరికపై డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు
వేదికపై నిలచిమాట్లాడుచు కనడా దేశముం దిప్పుడెటులులోను
న్న అధినివేశ స్వాతంత్ర్య విధానమును, భారతవర్షమునందును
ప్రవేశపెట్టినచో అంతకు ఏ మాత్రము తక్కువైన
స్వాతంత్ర్యమును భారతదేశము
నించుటలేదనియు, అంతకు క్లిగిన స్వపరిపాలనను తామనించు
టలేదనియు పల్కిరి. (వినుడు వినుడు) అదయును సాపింపదగి
నంత శీఘ్రకాలములో సాపింపబడవలెను. సాపింపబడదగిన
శీఘ్రకాలమునగా భారతదేశము అట్టి స్వపరిపాలన కర్తవ్యము
న్నదా లేదా యను విషయ మెన్నటికినిగాదు(వినుడు, వినుడు)
భారతదేశముయొక్క అర్హతను నిర్ణయించుట కెవరికిని ఎట్టి
యధికారమునులేదని నాన్యథాభిప్రాయము. (హార్లడ్ ధ్వనులు) భా
రతదేశమునకు మాత్రమే తన అర్హతను నిర్ణయించుకొను హ
క్కు గలదు. (హార్లడ్ ధ్వనులు) సంపూర్ణ స్వపరి
పాలనకు స్వల్పము గురవీ విధానము
న కామోదించినను భారతవర్షము తన్నొనర్చినదగును. బ్రిటు
కును, భారతదేశమునకును మధ్య మైత్రిసాక్షులు గురుచుట ప్ర
పంచమునగుడ క్రేయోదాయకము గావున ఆ స్వపరిపాలన
అధినివేశస్వాతంత్ర్యరూపముగా నుండవలెనని నాయోచ్యము.
కాని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముందు బ్రిటు, భారతదేశము సరిగ
మానభాగస్వామ్యులైన సభ్యులైనవిదవనే అట్టి పాత్రను కంగీ
కరించెదను. బ్రిటిషుదేశమును భారతదేశముకంటె ఉన్నతాధి
కారస్థితియందుంచెడి విధానమునకు నేనెంతమాత్రమును ఆమో
దము సంకల్పించును. (వినుడు, వినుడు) అధినివేశ
ములొకరి విషయములతో నొకరు జోక్యము
కలిగించుకొనుట కధికారములేని స్వతంత్రరాజ్యము లని యొక
గొప్ప న్యాయవాది ఇటీవల జెప్పెను. అట్టిస్వాతంత్ర్యమే నేను
భారతదేశమునకు కోరునట్టిది. అనియో, యూరోపు ఖండము
మైత్రిచే బద్ధమై యుండినచో ప్రపంచమున కెంతయో క్రేయో
దాయకము. ప్రతిదేశమును సమానస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచు
వర్ధిల్లవలెను. సర్వదేశములవారిని సర్విహేతులనుగా నొనర్చి
యన అద్భుతజలంబు తొలగించి ప్రతివారిని సంపూర్ణముగా
స్వాతంత్ర్యమువంకెడి వివిధానమైనను ఇట్టి మానవహితము
నకు తోడ్పడగలదు. స్వతంత్రులగు మానవుల విముక్త్యుమే
ప్రత్యేకతకంటె ముఖ్యమని శ్రీ దేశభంధు చిత్తరంజ

నుడు ప్రకాశించియుండెను. దీనితో నే నేకభవించుచున్నాను.
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున ప్రత్యేకింపబడుటయే, సర్వజాతు
లను కలిసియుండి పరస్పర విజ్ఞానములను తెలిసికొని ఏక
కుటుంబములోని సోదరులవలె మెలంగవలెనని పల్కిరి. (హార్
లడ్ ధ్వనులు)

పిదప అధ్యక్షులు సభను ముగించిరి.

బందరు సబ్బారెనేట్ జడ్జికోర్టులో

I. P. 10 of 29

పిటిషనరు:— గడ్డమూగు సుబ్బారావు,
అదిరి;

ప్రతివాది:— పోలవరపు అంకయ్య వగైరాలు.
ఆన 1920 సం॥ గం 4 నెంబరు ఆక్ట 30 వ సెక్షను ప్ర
కారం వైన ఉదహరింపబడిన పిటిషనరుని ఇన్ ఫార్మేంటుగా
ఈ కోర్టువారివలన 4-11-29 లేదిన డిక్షరు చేయబడినాడు
అపిషియల్ రిజిస్టరుని రిజిస్టరుగా అప్పాయింటు చేయడమైనది.
డిప్యూటీ కాలము ఒకసంత్యము క్రెడిటర్లు తమ తమ రుణములను
రుజువుచేసుకొనటకై సదరు అపిషియల్ రిజిస్టరుగారి ఎదుటికి
హాజరు అగుటకు ఇందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది.
బందరు, } సి. వరదరాజులు,
5-11-29. } సబ్జడ్జి.

నోటీసు

ఏలూరు డి॥ ముననబు కోర్టులో
S. C. 532/29.

వాది:— పసుమర్తి సత్యనారాయణరావు.
ప్రతివాది:— పిల్లారికెట్టి వెంకటాచలపతిరావు.
ప్రతివాది ప్రాసియిచ్చిన ప్రోనోటునుబట్టి రు 122-3-0
లకు వాది దావా తెచ్చినాడు. ప్రతివాది హాజరయ్యేని
25-11-29 లేదీకి నాయుదా పడినది. సదరు లేదీకి ప్రతివాది
హాజరు కానియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు డిక్రీ సాందబడు
నని తెలియజేయడమైనది.

ఏలూరు, } దుగ్గిరాల రామరావు,
5-11-29. } వాది వకీలు.

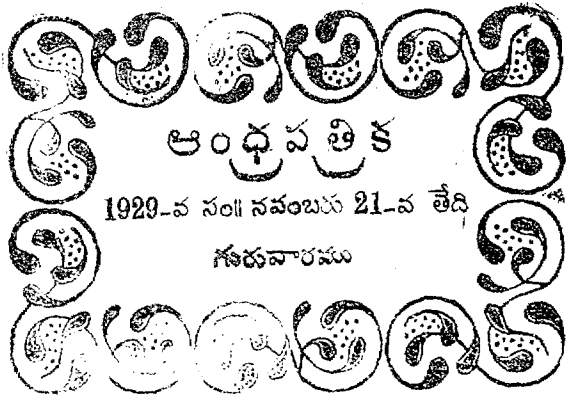
భీమవరం శ్రీరామవిలాస హాల్సులో
24-11-29 ఆదివారం సాయంకాలము 3

గంటలనుండి అపూర్వగ్రాహనభా.

బ్రహ్మశ్రీ హరి నాగధూపనలగాడు ఉపదేహి, ఇంగ
రామలు.

మృదంగశాసరి. బ్రహ్మశ్రీ వారణాశి ఖంటయ్య
కాశ్మీర-మృదంగము.

యూరపియను వైఖరి

ఈ సమయమున హిందూ దేశము నందలి యూరపియనుల వైఖరి, పూర్వముంత దురుకుగ లేకున్నను, ప్రజాశయముల పట్ల గల ప్రాతికూల్యము తగ్గినటుల వోవదు. నిన్నటిదినము యూరపియను సంఘకార్యదర్శి యగు క్రాఫర్డుగారు గోఖలే హాలులో నిచ్చిన యుపన్యాస మీ విషయమును తేటపరచును. ప్రజలయెదుట వీరు బహిరంగముగ తమ యభిప్రాయమును చెలుపుట క్రొత్త మార్గము. భారతీయాభిప్రాయమును చులకన జేసి, తాము సాధింపగల దేమియు లేదని, యూరపియను సంఘమువారు గ్రహించుట కేయస్కరము. క్రాఫర్డుగారు ప్రజాశయములపట్ల సౌమ్యముగ ముచ్చటించినను, తుదకు పీఠాన్ని నిరాకరించిన వారే యయిరి. రాజ్యప్రతినిధి ప్రకటనమును యూరపియను సంఘమువారు రామోదించినందులకు, వీరు గొప్ప జెప్పుకొనిరి గాని, వీరి యుద్దేశ్యము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము దూరాదర్శముగ నుండవలయునని మాత్రమే. ముందుగ స్థానికస్వపరిపాలన మభివృద్ధి జెందవలయునట. ఆ పిమ్మట, రాష్ట్రములకు స్వపరిపాలనము లభింపవలయునట. పిమ్మట కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవలయునట. అంతవరకు, కేంద్రప్రభుత్వము నిరంకుశముగ నుండవలయుననియే, వీరి యుద్దేశ్యము.

ఇట్టి సందర్భములలో వీరు అధినివేశస్వాతంత్ర్యలక్ష్యము నంగీకరించినను, అంగీకరింపకున్నను నొక్కటే యగును. ఆంగ్ల దేశము నాల్గయిదువందల సంవత్సరములకుగాని స్వపరిపాలనము బడయ నపుడు, హిందూదేశమున కింతతొందర యేలని. క్రాఫర్డుగారు చదువుట, వ్యర్థము. ఇంగ్లండు ప్రస్తుత పరిపాలనము బడయుటకు, చాలకాలము పట్టినను, విదేశపరిపాలనముక్రింద నుండి యుండలేదు. పరాధీనస్థితిలో నున్న దేశమునకుగాని, పరాధీనతవలన గలుగు కష్టములు తెలియవు. పరాధీనతననుభవించిన, బలైండు దేశము, స్వాతంత్ర్యము బడయువరకు తృప్తి జెందలేదు. ఇటులనే ఈజిప్టు తృప్తి జెందలేదు. ఇటీవలనే బ్రిటీషు పరిపాలనముక్రిందికి వచ్చిన, ఇరాక్ దేశము స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నది. స్వాతంత్ర్య మింకను లభింపలేదని కుండి, ఇరాక్ ప్రధాన మంత్రి మునీఫ్ గారు ప్రాణములను విడిచిరి. నూతన ప్రధానమంత్రి యగు సులేమాన్ గారు, వెనుకటి మంత్రిమార్గమునే ఆవలంబించెద మని, వెల్లడిచేసిరి. కాంచక్రమునందు ఏబది సంవత్సరములుగాని, నూరు సంవత్సరములుగాని యొకలెక్కయాయని, క్రాఫర్డు గారు రక్షిరి గాని, పరాధీన జాతులు దిన మొక ఏడుగ గడిచెదరను సంగతిని వీరు గుర్తింపరయిరి.

అధినివేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి వీరు చెలిపిన యభ్యంతరములు నిస్సారములు. సైన్యములేదను కారణ మొకటి. అధినివేశరాజ్యము లిప్పటికిని తమ ను తాము రక్షించుకొను స్థితిలో లేవు. వీరికి గల సైనిక, నౌకాదళము లత్యల్పములు. అయినను, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, దక్షిణాఫ్రికాలకు స్వాతంత్ర్యమును దొలగింపవలయు నని ఎవరును గోరుటలేదు. అట్టితరి, హిందూదేశము విషయమున మాత్రము ఇట్టియాడే పణును చెలుపనేల? హిందూదేశమునందు సిపాయిలు భారతీయులే. భారతీయోద్యోగులు లేకుండుటకు, కారకులు ప్రభుత్వమువారే యగుటచే, ఆవిషయమున వారు ఆడేపింప వీలుండదు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుచో, భారతీయోద్యోగులు తయారగువరకు, యూరపియనులను నియమించుకొనవచ్చును. నియామక స్వాతంత్ర్యము హిందూదేశమున కుండుట యవసరము. భారతీయోద్యోగులవిషయమై స్కీఫ్ కమిటీ వారు చేసిన సిఫార్సులను ఆచరణలోనికి దెచ్చి యున్నచో, ఈనరికి విశేషాభివృద్ధి గలిగెడిది. భారతీయులు కార్యదైర్య సాహసములందు, ఎవరికిని దీసిపోరని, గత యూరపియను సంగ్రామమున వివిధ రంగములందును వెల్లడియయ్యెను. ఈ సంగతిని, బ్రిటీషు సైనికోద్యోగులే యంగీకరించియుండిరి. స్వపరిపాలనము లభించినగాని, జాతీయసైన్య మేర్పడుట కవకాశ ముండదని, తేటతెల్లమగుచున్నది.

క్రాఫర్డుగారు చెప్పిన మరియొక్క విషయము లా-ఆర్డరులకు సంబంధించి యుండెను. లా-ఆర్డరుశాఖను ప్రజలకు బహిష్కరింప వీలులేదని, వీరు చాటిరి. ప్రస్తుత సమయమున మాత్రము లా-ఆర్డరులు తిన్నగ కొనసాగుచున్నవని, వీరు చెప్పగలరా? హిందూ మహమ్మదీయులకలహముల కివి యడ్డుపడ గలిగెనా? లా-ఆర్డరులను భారతీయోద్యోగులు నిర్వహించినపు డెల్ల, ఎట్టియిబ్బంది గలుగలేదు. లా-ఆర్డరులకు వెనుక, ప్రజాభిప్రాయబల ముండవలయును. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట, ప్రజాభిప్రాయము బలవత్తరముగ నుండగలదు గాన, లా-ఆర్డరులు గూడ భద్రముగ నుండగలవు. యక్షనయస్సు వచ్చినవారి కెల్లరకును వోటిచ్చుట యుపద్రవ మగునని, క్రాఫర్డుగారు చెలిపిరిగాని, ఇట్టి ఏర్పాటు వలననే క్రాఫర్డుగారు సూచించిన మైనరుసంఘముల ప్రశ్న సులభముగ పరిష్కారము గాగలదు. కోస్తా వ్యాపారచట్టముపట్ల వీరు చెలిపిన యాడేపణలు, నిలువదగినవి గావు. ప్రతిదేశమునకును, తనవాణిజ్యమును కాపాడుకొనుటకు హక్కు గలదు. అట్టి హక్కును హిందూదేశము మాత్రము చలాయించ గూడ దనుట, స్వార్థపరత్వమునకు నిదర్శనము. తిరవాణిజ్యము సంతను స్వాధీనపరచికొని, చిరకాలమునుండియు విశేషలాభముల గడించుచున్న యూరపియను వర్తకులు, తమలాభములు దగ్గనని కుండుట సహజమే యయినను, హిందూదేశపు హక్కును నిరాకరించుట, పాడి గాజాలదు.

క్రాఫర్డుగారు నిన్నటిదినము గోఖలేహాలులో చెలిపిన యాడేపణ లన్నిటిని, ఇంగ్లండులో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి యెదుటను, పార్లమెంటు సభ్యులయెదుటను గూడ చెలిపియుండును. భారతీయుల అనర్హతను వీరు చాటియుండును. కాని, డాక్టరు బిసెంటుగారు ఉపన్యాసాంతమున చెలిపినటులు, స్వపరిపాలనము

గావలయునో లేదో చెప్పటకు భారతీయులే అల్గులుగాని ఇతరులు గాజాలరు. ఇంగ్లండును సరియగు టకు లోనుజేయునెడల, అన్యదేశములను పాలిం టకు ఇంగ్లండు కర్తృత గలదను వాదము నిలుచు: యని, బిసెంటుగారు చక్కగ ప్రశ్నించిరి. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమున నుండవలయునని కోరుచి ఇంగ్లండుతో సమానస్థానమున నిలిచి యుండు కష్టపడునుగాని, దాస్యజీవనమును గడుప నొల్లద ఇందుకు ఇంగ్లండు వెంటనే అంగీకరింపనియెడల హిందూదేశము వేరుత్రోస దొక్కవలసివచ్చును బిసెంటుగారు, క్రాఫర్డుగారివాదమును తుత్తునియ: గావించిరి. ఇకముందయినను క్రాఫర్డుగారిట్టి వ్యక్తివాదము గావించక, భారత దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుట వివేకము. హిందూదేశము స్వపరిపాలనమునకర్హము గాదను వాదము నింకను ప్రతిపాదించుట, యూరపియను సంఘమువారికి గౌరవము కాదు. అట్టివాదమును జేయగలదినములు గడచెనని, వీ రెంతత్వరలో గ్రహించిన సంతమేలు.

“నేపియరు పార్కు నాటకశాల” మెయిలు పత్రిక

భారతీయు లేవిశాలస్థలమందు నాటకశాలను నిర్మింపదలచినను, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ఆరోగ్యమునకు భంగము కలుగునని గంద్రగోళము నలుపుచుండును. అనుకూలస్థలమున నిర్మింపబడిన ఎన్ డై నే డు థియేటరు నూడడియించువరకు, మెయిలు పత్రిక తన ఆందోళనమును విరమింప లేదు. నేపియరు పార్కులో సుగుణవిలాస సభ వారు నాటకశాలను నిర్మింపదలపగ, ఈ పత్రిక యిటులనే గగ్గోలు పెట్టెను. సుగుణవిలాససభవారు పిమ్మట నీ ప్రయత్నమును మానుకొనిరి. అట్లామల్లె చెట్టిగారి పేర నొక హాలును నాటకశాలను కట్టించుటకు నేపియర్ పార్కునందు స్థల మడుగగ, మెయిలు పత్రిక లేనిపోని ఆందోళనమును నలువనారంభించినది. ఇట్టి ఏర్పాటును మద్రాసు కార్యరేషనువారు రామోదంపగూడ దనియు, గవర్నరుగారుగాని, రాజ్యప్రతినిధి గారుగాని, దీనికి పునాదిరాయి వేయనంగీకరింపగూడ దనియు, ఈ పత్రిక ఉత్తకు విచ్చినది. మదరాసు కార్యరేషనువారు మాత్రము, దీనిని పాటింపక నేపియరు పార్కు నిందునిమిత్త ముపయోగించుటకు అనుజ్ఞ నొసగిరి. మెయిలు పత్రికాసంపాదకులగు హెయిల్బ్రూక్ రొక్కరు మాత్రమే తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటు జేసిరి. సత్యమూర్తిగారు చెలిపినటులు, మదరాసు మెరినాను పోర్టుట్రస్టువారు రాక్రమించి, బార్లిటపును వాసులకు సముద్రపుగాలి ననుభవించుటకు వీలు లేకుండ జేయుచున్నను, ఈ పత్రిక ఆడేపింపలేదు. జమీఖానా క్లబ్బువారు విశాల మగు విలెండు మైదానము సంతను ఆక్రమించినను, ఎట్టి యాడేపణ వెలువడుటలేదు. నేపియరుపార్కులో కొంతభాగమునందు అట్లామల్లె మందిరమును నిర్మింప యత్నింపగనే ఈ పత్రిక గగ్గోలు పెట్టెట, వింతను పురిగొల్పకమానదు. కార్యరేషనునందలి యూరపియను సభ్యులగు బిల్ పైడుగారును, సగర నిర్మాణోద్యోగి యగు డాక్టరుగారును గూడ, హెయిల్బ్రూక్ రొక్కతో నేరీభవింపరయిరి. ఇకముం దయినను మద్రాసు మెయిలు పత్రిక, అనవసరముగ ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించుండుట, మేలగును.

సర్ హన్మంత్ ఫిలిప్పుగారి వర్ణనలు

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్య మొనగగూడదని, డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ఆందోళన నలుపుటయు గాక, సర్ హన్మంత్ ఫిలిప్పుగారిని హిందూదేశపరిస్థితులను కనుగొని వ్రాయుట కీ దేశమున కంపినది. పూర్వము సర్ వెలంతునుభిరాలుగా రాక్రమించినస్థానమును వీరిపుడ్రాక్రమించుచున్నారు. డెయిలీమెయిలు పత్రికాభిప్రాయముల కనుగుణముగనే వీరు వ్రాయుచుండుట వింతగాదు. ఫిలిప్పుగారు చెన్నపురికివచ్చి, ఇక్కడనుండి హిందూదేశమునందు ప్రజాపరిపాలనము విఫలమయ్యెనని, డెయిలీమెయిలుకు వ్రాసిరి. హిందూపత్రికలో వ్రాసిన మ్యూనిసిపాలిటీల పరిపాలనవిమర్శనమును వీరధారముగ గ్రహిరి. బాధ్యత గల రాజకీయనాయకులు, హిందూదేశమునకు వెంటనే స్వపరిపాలన మిచ్చుట అవివేక మని ఫిలిప్పుగారితో రహస్యముగ జెప్పిరట. కాని, అటుల జెప్పినవారు బహిరంగముగ నీ సంగతిని చెలుపుటకు సాహసించరట. ఇట్టివా రెవ్వరో తెలియదుగాని, డెయిలీమెయిలు పత్రికలో నికమీద నిట్టికథ లెన్నియైనను ప్రచురింపబడుచుండుననుటనిశ్చయము. కాని, ఇట్టి ఎత్తులద్వారా దేశస్వాతంత్ర్యమును డెయిలీ మెయిలు పత్రిక అడ్డగింపగలుగుట, దుర్లభము.

గుజ్జుపువందెపు క్లబ్బుల చట్టము

ఈవారపు ఘోర్మసెంటుజార్జి. గెజెట్టులో గుజ్జుపు వందెపు క్లబ్బుల చట్టము ప్రచురింపబడెను. గవర్నరుగారు దీనిని అక్టోబరు 21 వ తేదినను, గవర్నరు జనరలుగారు నవంబరు 8 వ తేదినను ఆమోదించినటుల, ప్రచురింపబడెను. మే మిదవరకు సూచించినటుల, ముద్రాసు సిటీ పోలీసు చట్టమునకు సవరణగ నూతనచట్టమును ప్రతిపాదించుటచే, సగరపు వెలుపలిప్రదేశముల కిది వర్తింపదు. వెలుపల జరుగు జూదమును గూడ నాపినగాని, ప్రయోజనముండదు. ఇకమీద నీ క్లబ్బులు ఊరిలోనుండి ఊరివెలుపలకు బోయి తమ వ్యాపారమును సాగింపవచ్చును. ఇంతియగాక, ప్రభుత్వాలగ్గరము బొందిన స్థలములలో వందెము జరుగవచ్చునని యుండుటచే, సగరమునం దయినను ఇవి కొంతవరకు కొనసాగగలవు. సగరమునందుగాని, వెలుపలగాని, యిట్టిజూదము జరుగగూడదను విశాలవంత మగు శాసనము చేయబడనంతవరకు, ప్రస్తుతపు చెడుగు పూర్తిగ తొలగజాలదు.

దక్షిణాఫ్రికా: రంగుజాతులు

దక్షిణాఫ్రికాలోని రంగుజాతులవారిలో వ్యాపించిన యశాంతికి, ప్రభుత్వనిరాదరణయు, నిర్బంధములును ముఖ్యకారణ మని తెలిసిన విషయమే. నేటిపుల విషయమున వీరు చూపుచున్న వైఖరి అమానుషముగ నున్నది. దుర్భరమగు తలపన్నును చెల్లింపని నేటిపులపై దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు బలప్రయోగము గావింప నారంభించిరి. ఇంధువలన, అశాంతి మరింత ప్రబలమగుచున్నది. దీనికి నిజకారణములను కనుగొని నివారించుటకు మారుగ, పీఠో అను న్యాయశాఖామంత్రి, బావివిక్కుల ప్రోద్బలమే దీనికి కారణమని ప్రకటించెను. చెడుచేరు పెట్టి విమృట శిక్షించుట సులభముగద. ఇకమీద నిర్బంధ

ప్రయోగము మరింత తీవ్రము గాకమానదు. కాని రంగు జాతులను శాంతపరుపవలయుననిన, రంగు జాతులవారికి తెల్లవారితోపాటు సమాన మగు హక్కుల నిచ్చుట యోగ్యమనరము. నిర్బంధప్రయోగమువలన, ఇక్కార్యము నెరవేరవని తోచదు.

విమానముల క్లబ్బు

ఇంతవరకు, కరాచీ, డిల్లీ, బాంబాయి, కలకత్తా సగరములలో వాయువిమానసంఘము లేర్పరుపబడెను. చెన్నపురిలోను, లాహోరులోనుగూడ, ఇట్టి క్లబ్బుల నేర్పాటు జేసిరి ప్రభుత్వమువారిట్టి క్లబ్బులకు రెండు విమానములను, ఒక ఇంజనును, తొమ్మిదివేల రూపాయలను, సంవత్సరమునకు ఇరువదివేల చొప్పున రెండుసంవత్సరముల పాటు ధనమును సహాయముజేసెదరని, హిందూదేశపు క్లబ్బుకార్యదర్శి కూపరుగారు దెలిపిరి. క్లబ్బులో చేరువారు విమానములను స్వయముగ నడుపవలగును. ఇందుకు దీర్ఘకాలశిక్షణ మవసరము లేదనియు, ఒకరోజులో దీనిని నేర్చుకొనవచ్చుననియు, కూపరుగారు సూచించిరి. పలువురు విమానపు క్లబ్బులో సభ్యులుగ జేరిరి. ఇకముందు విమానములను నడుపగలవారు చెన్నపురిలో బయలుదేరెద రనియు, మోటారు బండలల విమానములు గూడ నడచురనియు, యూహించవచ్చును.

శారదాశాసనము: మహమ్మదీయులు

శారదా శాసనము పట్ల మహమ్మదీయులలో ప్రబలప్రాతికూల్యము గల దను నూహ నిరాధారమని తేలుచున్నది. డిల్లీలోనే శారదా శాసనమును ఆమోదించెడి మహమ్మదీయ నాయకుల సంఘ మేర్పడినది. సర్ మహమ్మదు షాఫీ, సర్ అబ్దుల్ క్వాద్యంగారు గూడ నూతనసంఘమునకు చేయుత నొనగుచున్నారు. నూతనసంఘమువారు రాజప్రతినిధిగారికి వ్రాసిన లేఖలో, శారదా శాసనము సమర్థింపబడెను. మహమ్మదీయవిద్యాధికులు దీని నామోదించు చున్నారనియు, మతోపద్రవపు కేక నిరాధారమనియు, మహమ్మదీయమతమున కిది విరుద్ధము గాదనియు, సూచించబడెను. రాజప్రతినిధిగారు, వీరిలేఖకు జవాబిచ్చుచు తమ కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. మహమ్మదీయ దేశములందే యిట్టి శాసనము లుండుటచే, ఈ విషయమై చేసెడి ఆక్షేపణ నిలువజాలదు.

మహాత్ముని నాయకత్వము

గాంధీమహాత్ముడు సంయుక్త రాష్ట్రములలో మూడు లక్షల రూపాయలను కద్దరునిధికి విస్తూలుజేసెను. మహాత్ముని కింత ధన మిచ్చినవలె, వారుపదేశించిన కార్యక్రమము ననుసరించుట యవసరము. స్వతంత్రప్రవర్ధనమును, స్వరాజ్యసాధియు ఇందుమునుననే చేకూరగలవు. మహాత్ముడు నిజ సహకారమును కోరుచున్నను, దాస్యజీవితమున కే మాత్ర మంగీకరింపడు. ఇంగ్లండుతో సఖ్యులు ద్వారా స్వరాజ్యము సంపాదించ వలగునేని, మహాత్ముడుందుకు తోడ్పడగలడు. అది సాధ్యమైనచో, ప్రజాశక్తిని పెంపుజేసి, తద్వారా స్వరాజ్యసాధికి పాటుబడును. ఎప్పటికీ స్వాతంత్ర్యమువలంబింపవలెనో, మహాత్ముడు గ్రహించినట్లుగ, మరియొకరు గ్రహింపగలరని తోపక, అందుచే, మహాత్ము ననుసరించి, దేశము ఇష్టకామ్యార్థసాధి బడయుట, సుకరము.

సంస్థానములు: రాజప్రతినిధిగారు

కొల్హాపురమునందు ముచ్చటించుచు, రాజప్రతినిధిగారు తమ ప్రకటనమును గూర్చి ప్రస్తావించిరి. బ్రిటీషు హిందూదేశమును, సంస్థానములును, విడిగ నుండుటకు వీలు లేదనియు, దేశసాభాగ్యము నిమిత్తము పరస్పరముగ తోడ్పడవలయు ననియు, రాబోవు రౌండుటేబిలు సమావేశమునం దీ విషయము విచారింపబడు ననియు, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. సంస్థానాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు, సంస్థానప్రజాప్రతినిధులను గూడ నాహ్వానింపవలయుననియు, సంస్థానాధీశు లొక్కరివలన ఈ వ్యవహారము పరిష్కారము గాదనియు, సంస్థానప్రజలు గోరుచున్నారు. వీరికోర్కెను సఫలపరచుట న్యాయము. సంస్థానప్రజలు బాధ్యత గల పరిపాలనము గోరుచున్నారు. బ్రిటీషు హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించునపుడు, సంస్థానప్రజలు నిరంకుశ పరిపాలన ముక్రింద నుండుట కంగీకరింపబోరు.

కాంగ్రెసుకార్యసంఘమువారి తీర్మానము

ప్రతికాభిప్రాయములు-నాయకుల అభిప్రాయములు

అలహాబాదు, నవంబరు 20:—సర్ తేజ్ బహదూరు సమ్రాగా రీ క్రిందిప్రకటన గావించిరి:—ఇతరపక్షములవారి అభిప్రాయములను అదరింపవలయు ననియు, వారికి అనుకూలమును విధమున కాంగ్రెసువారు తీర్మానములను గావించవలయుననియు అభిలాషను కాంగ్రెసునాయకులు అలహాబాదు సమావేశమున కనుబరచిరి. ఇందులకు వివిధపక్షములకు వికమత్యము అధికము గాగలదు. కొంతకాలము గడచి ప్రకాభిప్రాయము రూఢిగ తెలిసినగాని స్థిరమగు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు వీలుండదు.

మహమ్మదాబాదు రాజాగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—1921 సంవత్సరమునందువలెనే ఇప్పటినుండ మనము కోరకయే బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రాజకీయ క్షేత్రమున విడుదల చేయుదురను నూచనలు కనుపడుచున్నవనియు, అందుచే మనమిట్టి పరతును నిర్ణయించుట ఉచితము కాదనియు నేను సమావేశమునందు తెలిపితిని.

రంగూను, నవంబరు 19:—బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—కాంగ్రెసునాయకుల ఇతరపక్ష నాయకులతో కలసి పనిచేయవలయు నను ఉత్సాహముతో నుండుటచే కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు జేరువిధమున తీర్మానించుటకు వీలులేకపోయెను. అంతేకాక ఇట్టి ముఖ్యముల సమస్యలను కార్యసంఘమువారు తీర్మానించక లాహోరు కాంగ్రెసునకు పడలుటనూడ ఉచితమును విషయము. ప్రభుత్వమువారికి తమ వైఖరిని మార్చుకొనుటకునూడ అవకాశ మిచ్చినట్లయినది.

ప్రతికాభిప్రాయములు

ఢిల్లీ, నవం 20:—కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానములనుగురించి హిందుస్థాని టైముస్పత్రిక ఈక్రింది విమర్శన గావించినది:—భారతదేశపు శత్రువులతో కేతులుకలు పక భారత నాయకులు అలహాబాదునందు రాజతంత్ర సామర్థ్యమును నిరర్పించు నిర్ణయము గావించుట సంతోషకరమగు విషయము. పార్లమెంటునందు కార్యక్రమమువారికిగల ఇబ్బందులను భారతనాయకులు గుర్తెరిగి వారిని ఇబ్బంది పెట్టుకూడదను ఉద్దేశముతో అవిధమున తీర్మానించినది చెప్పవచ్చును. అంతేకాక అది పార్లమెంటునందు గావింపబడిన ప్రకటనలను సముత్తించుట కాజాలదు.

రీడను పత్రిక నాయకులు రాజతంత్ర నైపుణ్యమున దూరదృష్టిని ప్రకటించుచున్నది.

ఎట్టి పరతులను కోరక రాజప్రతినిధి ప్రకటనను ఆంగ్ల కరెంజులు ఉచితముని పఠనీయము పత్రిక గావించుచున్నది.

(ఆ. ప్రె)

అమెరికా యుద్ధమున కేర్పగుడుగారు చనిపోయి

విదేశవార్తలు

ఇరాకు మంత్రివర్గము

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 19:—ఇరాకు మంత్రివర్గము కొత్తగా ఏర్పడిన దిన్న మాటయే గాని పూర్వపు మంత్రివర్గమువారు. బిక్ నీటిపాటు లాభానుభవము, ఖలీదు సులేమానుగారు కొత్తగా నియమింపబడిరి. ఇతడే వ్యవసాయ మంత్రిగ గూడ నుండును. ప్రాతప్రధానమంత్రి పదవియే ద్రోక్లాదనని కొత్త ప్రధానానుభవము దలిపెను.

ఈ వార్తను పార్లమెంటు పనిజరుగదు. గురువారము కార్యక్రమము, ముసీనుగారి మరణమునకు విగ్రహారాధన వాని యోగ్యతను కొనియాడుచు అరబికుభాషాగో పద్యములను గద్యములను జరుపుటతో గూడుకొనియుండును.

ఇరాకుజాతీయ పత్రిక ప్రకటనము

“బిటును ప్రతికూలభావమే ముసీయుగారి మరణమునకు కారణము”

ముసీయుగారు తమ ఆశీర్వాద కాలమందు వ్రాసిన వ్రాతను పేక్ష జేయుచు అనగా ఇరాకు ప్రజలు తనను దేశద్రోహిగా బరిగడించుచున్నారన్నమాట వెల్లువొనక ఇరాకు ఆశ్రయములకు బ్రెటును ప్రతిపూలముగ నుండుటచేతనే ముసీయుగారు ప్రాణములను గోల్పోయిరిని జాతీయపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఇరాకుకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నీయ బ్రెటునుకు ఇచ్చుమనేనందున ఆతడు ఆసువులను బాసె నచుచున్నది. పరిభ్రమతోను, దాస్యముతోను ముసీయుగారు ప్రాణము విసిగిపోయి గౌరవ ప్రదమును ఈవర్తము గావించెనని ఒకరు చెబుచున్నారు. ఇరాకులో బ్రిటిషువారి ప్రవర్తనముపట్ల అసంతృప్తిని జూపుట కిట్లుకేసెనట.

ప్రాతశత్రులు మిత్రులగుట

పూర్వము విరోధాయుధములో లూయీనాకను మంచి ఆ నేనానిని బట్టుకొని గౌరవముగ జూచిన జర్మను నాకాధికారి తీసికొని టవునుహాలులో శాంతిసాధనమునగుర్చి యువస్థానిం దిరి. ఇప్పుడాతనికి అప్పుడు పట్టుబడి మర్యాదగ జూడబడిన బ్రిటిషునేనాని లూయీగారు ఆతిథ్యము నొసరుచున్నారు. బ్రిటిషు జర్మను జాతీయగీతములను పాడిరి.

నాడిరానుగారిని

పధించిరను వదంతి

ఈ ఆఫ్ఫర్ రాయబారి విశ్వసించుటలేదు.

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 21:—నాడిరానుగారిని పధించిరను నవంబరి లండను ఆఫ్ఫర్ రాయబారి విశ్వసించుటలేదు. నాడిరానుగారి ప్రాణములను గైకొన ప్రయత్నించినను వాడగూడ ఆతనికి ఆ లండనురాయబారి కేమియు దెలియదట.

ఆఫ్ఫినిస్థానులో బ్రిటిషుమంత్రి

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 21:—కాబూలుకు బ్రిటిషుమంత్రి కత్తుల్ లావునువ్వారని కామన్సువర్గంలో హుద్దూద్దూక్కిగా పనిచేయుచున్నాడని కాబూలుకు బ్రిటిషుమంత్రిని కేన్గ్రెవ్ నిర్దేశించి యిది విని యిరాకువారు, కాబూలు బ్రిటిషు మంత్రి కత్తుల్ లావునును ఎరబ్బెరు గావలయునుగదాచే కాబూలుకు వచ్చి, ఖిల్దర్లనియు ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

భారత దేశ వ్యవహారములు

సమష్టి స్థాయి సంఘముండవలెననుట

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 21:—భారతదేశ వ్యవహారములను గూర్చి ఆలోచించుటకు మరల ఇండియా రాయలుకమిషను సంకల్పమున బయలుదేరిన సంగతులచే స్థాయిసమష్టి సంఘము నేర్పాటుచేయు టవసరమని క్లెయిడు ప్రభువు చెబుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువలన సమష్టి పార్లమెంటు సంఘముచే గాని ప్రశ్నయుగ ఆపరి నిమిత్తము నియమింపబడిన సమష్టి సంఘముచేగాని పరిశీలన జేయించెదరామని యడిగిరి, స్థాయి సమష్టిసంఘమును మరల నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు దుద్దేశించిరని ప్యాసిస్టిల్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. కొత్తగా తీర్మానమును ప్రవేశజేయెదరు, రాయలుకమిషను విషయమై వారసలంబించు పద్ధతినీగూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయమును చెబుపరు, ఆసంగతి ఆంతయు ఇంకొక విషయము దీనికి ముడి జెబురాదు.

లండనులో ఆఫ్ఫనుమంత్రి

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 20:—లండనులో ఆఫ్ఫనుమంత్రిగి పరిఖానుగారిని, (నాడిరానుగారి సోదరాడు) నియమించిరని ఆధికారాలు ప్రకటించిరి. త్వరగానే ఆయన ఇంగ్లాండు జేరునకు చున్నాడు.

వైయిట్సు నెటిలెంకు వర్షురు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 21:—నర్ సిసిలు క్లెమెంట్యూగారు వైయిట్సు నెటిలెంకు గవర్నరుగ నియమింపబడిరట ఒక్కయారున్నెడరు, డీనుఫారెస్టువారు తప్ప తక్కిన గనుల పని వాండ్లు ప్రభుత్వమువలన నంగీకరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్తులో

పనిలేనివారి సమస్య

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 21:—ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్తులో పనిలేనివారిసమస్య ఎక్కువగా నుండుటచే సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు ఎవరిని దబ్బిచ్చి ఇకమీద నలసకు ఆస్ట్రేలియాకు బంపవలదని నూచించితి మని ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్తు గవర్నరు జనరలు చెబుచున్నాడు. విదేశీయులను విస్తారముగా వలస రాసీయకుండ ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధమును జేయవలసివచ్చెననిరి.

రషియా బ్రిటిషు రాయబారి

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవం 20:—రషియాకు బ్రిటిషు రాయబారిగ సర్ ఎస్కండు ఓవేగారిని నియమించిరని అధినివేశపర్తకాఖు వారు ప్రకటించుచున్నారు. త్వరలో ఉద్యోగమును స్వీకరింప జోవనున్నారు. రషియాతోను బ్రిటిషువ్యాపారమును పెంపొందజేయుటనుగూర్చి బ్రిటిషుకంపెనీలతోను, వ్యక్తులతోను ఓవేగారు చర్చించెదరు.

ఇటలీ చిత్రకళాప్రదర్శనము లండనులో విచ్చేసవచ్చెనని ప్రారంభమున జరుగును. బ్రిటిషుకళా ప్రదర్శనమును గూడ అటువ గావించెదరు. అందులకై ముందీ కళలను చెదకుచున్నారు. 180 బొమ్మలను ప్రత్యేకముగ లోలో గొంపాయెదరు. ఇటలీనుండి ప్రత్యేకముగ ఒక కాకతో భటములు వచ్చునట.

హక్కులు లెంబలను గోలేముగూడ యిఖాత్యన ఆపెనని తీసికొనబడెను. అఫ్ఫెలులో ప్రభిన్నులపాద తీక్షణ రద్దు జేసి విడుదలజేసిరి.

దక్షిణవేల్పులో గొప్ప వరదలు

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 20:—సోమవారమునాటి ఆంతయు సంతకధారాపాతముగ వర్షింపుచే దక్షిణ వేల్పులో గొప్ప వరదలు ఏర్పడెను నిన్ను రాత్రిగూడ వర్షింపుచునేయున్నది. మరింత వ్యవహారము చెడుననుచున్నారు. ఇదివరకే గొప్పవర్షము గల్గెను. చాలవరకు ప్రదేశములు జలమయమైయున్నవి. పార్లదగ్గర ఇనుపదారి చాలవరకు కొట్టుకపోయెను, మార్గము ఇంకొకచోట కొట్టుకపోవుటచే రైల్వేనడుచుటలేదు. వాట్సువు టనుదగ్గర కొండ జారిపడుటచే రైల్వేస్టేషను బొగ్గుగనులకు పోవుటకు వీలులేకుండెను. 1500 మంది పనిలేకున్నారని రాగిగనులలో పని ఆగిపోయినది. వరదలచేతను, కొండ జారిపడుటచేతను సత్తుగనులలో గూడ పని ఆగిపోయినది. నీతు దగ్గర దఫలినుసరస్సు అనకట్ట బ్రద్దలై అహట్టుప్రక్కల నున్న గుంసెలను ముంచెత్తెను. అందున్నవారిని పక్షకాదుల కిటికీలనుండి రక్షించిరి. సిఫీలీను దగ్గర ఇండ్లు మునిగిపోయినవి. అందున్నవారిని గూడ రక్షించిరి. కొన్ని చోట్ల ఇండ్లను వదలిపెట్టిపోవలసివచ్చెను. తిక్టూరుబయలు వారివారి ఇండ్లలో పైగదులలోనే యుండవలసివచ్చెను. స్వాస్థీ పురపాలకాధ్యక్షుడు సహాయమును చేయుట కప్రజ్ఞే పూనుకొనెను.

కార్మిక ప్రభుత్వము

సాంఘిక ఏర్పాటులు - వ్యయము

రుగ్బీ, నవంబరు 20:—కార్మిక ప్రభుత్వము సచ్చివసదప వారు ప్రవేశజేట్టిన సాంఘిక కాసములకు ఆయన వ్యయమును వివరముగ స్పష్టముగాగు దెలిపిరి. పనిలేనివారికిమా గృహ వసతి, వితంతువులకు, అనాథలకు, వృద్ధుల పింఛనులు మున్నగు వాటికి ఖర్చుజెబుచున్నారు. వచ్చే సంవత్సరము రహదారి 19000000 పానులును, ప్రస్తుతము 8250000 పానులును ఖర్చు అని దెలిపిరి.

హోటేలు సిసిలు చమురుకంపెనీని, కొను రాయబారములు విఫలమైనవి.

వైమానిక తపాలు

ఇదివరలో కరాచీనుండి ఇంగ్లాండుకు వైమానిక తపాలు ఆదివారము బయలుదేరుచుండెడిది. ఇప్పుడు మంగళవారము బయలుదేరును. ఈ ఏర్పాటుప్రకారము మొదట బయలుదేరిన వైమానికతపాలు క్రోయడనుకు 18 తేదీని జేరెను. ఇండియా నుండి లండనుకువచ్చిన తపాలలో ఇది పెద్దది. రెండు వేల ఉత్తరములు వచ్చెనట.

కామన్సువర్గలో ప్రశ్నలు

రుగ్బీ, నవంబరు 20:—సింగపూరు నాకాశయములను పూర్తిజేయుటలో రాగల మార్పులను డొమినియనులు, అధినివేశకముల ప్రభుత్వములలో ఆలోచింపకుండ చేయువారముగామని అభయ మియవలెనని కామన్సువర్గలో యడుగ అటులనే జేసెదమని మగ్గోనాల్లుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఇందులకు డబ్బిచ్చినవా రందరితో సలహాచేసి పనిచేయవలసి యుండుననిరి. సింగపూరు నాకాశయమునకు 8700000 పాను లగునని నాకాశాధిపతి దెలిపెను. ఇంతవరకు 288000 పాను లాయెనట.

పడమటి ఆఫ్రికా అధినివేశములందు దక్షిణ దేశీయులకు మద్యమును విక్రయించువిషయమై ఉపయోగకరముగు చర్యను దీసికొనువిషయమై పడమటి ఆఫ్రికా అధినివేశముల గవర్నరులు ఆలోచించుచున్నారని అధినివేశసహాయమంత్రి దెలియజేసెను. ఈమెను ఇమాముగారితో రాయబారములను మరల ప్రారంభించు వరకులను ఆయనకు చెలుపవలెనని ఏథెనులో నున్న బ్రిటిషురెసిడెంటు కు త్రువునిచ్చితి మని అధినివేశ సహాయమంత్రి దెలియజేసిరి. వారితో ఒడంబడికను జేసికొనువిషయమై చెలుపవలె ననిరి.

క్రేటుబ్రెటునుకు రావలసిన మిత్రముండరి అప్పును నవ్వవరి హారములను జేర్చిన దానికంటె ఎక్కువగాయునై టెడ్ స్ట్రేటుకు 1929 మార్చి 21 లేదా 1459250000 పానుల నిచ్చిరి.

విమానములు పరిగా పయన యెదరుటకు, ప్రకాశము లేనిచోటకు కొత్తగా పూసమును కలిపెట్టిరట. పూసమును గోగం, పెనుగాలిలోను విమానములను పరిగా వదులుటకు జేయవలెనట.

సానిక వార్తలు

"బారావాఫ్" :—అని పిలువబడుచున్న మహా మృదీయ సెలవుదినము యికముందునుండి "మీలడినాల్" అని పిలువబడుటకు ప్రభుత్వమువారు తుదకు గావించుచున్నారు. (గజట్టు)

వాయువిమాన తపాలా:— 16-11-29 తేదీన కరాచి చేరవ. యూరోపియన్ తపాలా యావిమానమును తప్పింపున, వేరొకవిమానముద్వారా 20-11-29 తేదీకి కరాచి చేరగలదు.

మద్రాసు నగరపోలీసు సవరణచట్టము:— గుజ్జుత్త పంచెములను నిరోధించుటకు గావించబడిన యీ చట్టము మద్రాసు గవర్నరుగారిచే 21-10-29 తేదీయందును, గవర్నరు జనరలుగారిచే 8-11-29 తేదీయందును ఆమోదింపబడిన. (గజట్టు)

మద్రాసు సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయుల సంఘము:—ఈ శీర్షిక క్రింద స్థలాలతరమున ప్రకటింపబడిన సభ అనివార్యములగు కారణములవలన డిసెంబరు 7-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినదని సైసంఘముయొక్క కార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

జహిరంగోపన్యాసము:— బైసాని మాధవచెట్టి ధర్మసంస్థలవారి యాజమాన్యమున శ్రీయుత వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, శ్రీ రామానుజుని జీవితము, బోధనలనుగూర్చి 148-149 మింటుపీథిలో 22 వ తేదీ శుక్రవారమునాన సాయంకాలము 6-30 గంటలకు ఆంగ్లమున ఉపన్యసించురు.

ఒక కూలివాని ఆకస్మికమరణము:— నిన్నటి దినమున స్వామిపట్నాలో గోవిందస్వామి అను 35 యేండ్లవయసుగల కూలివాడు ఒక బండిమీదనుండి బరువుగలపెట్టె ఆకస్మికముగా జారి తనమీద పడినందున, తీవ్రగాయమును పొంది జనరలు ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోబడి అప్పటి మరణించెను.

వికమత్యదినము:— చెన్నపురి యువజన సంఘము వారి యాజమాన్యమున 24 వ తేదీ ఆదివారమునాన రాయచోటిలోని సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీవారి భవనమున, సభ్యులచే జరుపబడును. ఇందులో పాల్గొనదలచువారు, శుక్రవారము సాయంకాలములోపుగా, సొసైటీ కార్యదర్శిగారు రాయచోటికు తెలియబరుపగోరుచున్నారు.

మద్రాసు కమ్యూనికేషన్ల సంఘము:— ఈ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము రావోపు నవంబరు 24 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు తంజావూరు పీఠియందలి ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయమున జరుగునుగాన సభ్యులందరు దయచేయవలయు నని ప్రార్థన:— య. గుబ్బయ్య, సెక్రటరీ.

మద్రాసులో మరణముల సంఖ్య:—మద్రాసులో 16-11-29 తేదీతో అంతయున వారములో 1000 మందికి 51 చొప్పున మరణించిరి. మహాచికిత్సములన 8 కాలాఅజారులన 2, ఎంటరీకు జ్వరములన 1, మలేరియావలన 8, ఇతరవిధములకు జ్వరములన 37 మరణములు సంభవించెను. గతసంవత్సరములో ఈ వారముదే 1000 మందికి 70 మంది చొప్పున మరణించి యుండిరి.

ఉత్తర చెన్నపురి కాంగ్రెసుసభ:—ఈ సభవారి యాజమాన్యమున 22 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలమున చంద్రపిళ్లకొవిలకు ఎదురుగానున్న సంతవరాయపేటలో 'కాంగ్రెసు-మనకర్తృత్వమును గూర్చి బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీ పి. నూడిక్కొప్పిగారు అధ్యక్షతవహించురు. టి. నేలుగోపాల చెట్టియారు, యస్. తిరుకేంగడం, ఆర్. శ్రీనివాసరావు, మున్నగువారు రుపన్యసించురు.

వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు ఎన్నికల తగాదాలు డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు పరిష్కరించెదరు కలకత్తా, నవంబరు 21:—వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు ఎన్నికలతగాదా సందర్భమై విచారణ సలుపుటకు డాక్టరు టి. పట్టాభి సీతారామయ్యగారిని కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు నియమించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

హిందూ మైన్స్ కలెక్షన్లు సుబాలకనభ ఈనెల డిసెంబరువారి యాజమాన్యమున 22వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 8/45 గంటలకు హిందూ మైన్స్ కలెక్షన్లను మహారాజ శ్రీ మ. సోమ శేఖరశర్మగారు చరిత్ర, చారిత్రకపరికరములను గూర్చి ఉపన్యసించురు. ఆంధ్రభాషాభిమాను లెల్లరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు. కా|| బుచ్చయ్య, కార్యదర్శి.

రాకపోకలు:—ఇ|| కల్లులు జి. పి. కేమిరక్, జైల్ యునస్పెక్టరు జనరలుగారు నేడుదయము మద్రాసునకు వచ్చిరి. సి. దబ్బు, ఇ. కాటన్ గారు నేడుదయము మద్రాసునకు తిరిగి వచ్చిరి. కాశీ మహారాజుగారి కుమారులు సవరివారముగా కాశీ నుండి నేడుదయము మద్రాసునకు వచ్చి నేటి సుధ్యాహ్నమున మైసూరునకు వెడలిరి. వెంకటగిరి మహారాజుగారు నేడుదయము మద్రాసు విడిచి వెంకటగిరి కేగిరి. మేజరు జనరలు ఏ. ఎల్. టార్వరు (మద్రాసు జిల్లా కమాండంగు ఆఫీసరు) గారు గత రాత్రి మద్రాసువిడిచి వెంసు పూరునకు, హెచ్. ఎం. హుస్సేంగారును, సర్. ఏ. పి. పాత్రోగారును బరంపురమునకు వెడలిరి. డిస్ట్రీకును అస్టిఫాంటు కమిషనరు అను ఏ. ఎల్. రామ్మబోతంగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి సామల్కోట కేగిరి.

తిరుమల శ్రీవారి రాతి బలి పీఠములకు అమర్చగల రాగి

రేకుల తొడుపులకు బంగారు మలాం చేయించడం టెండరుల నోటిసు

1929 నవంబరు 15 తేదీ సాయం కాలము 5 గంటలకు లోగా గాని అంతకు ముందుగా గాని యీక్రింద కనిన పనులును నెరవేర్చగల విషయమై టెండర్లను శీలుచేసి శ్రీవిచారణకర్తలవారికి పంపుకొనవలసినది.

(2) టెండరు కవరు వెలుపల బలిపీఠమునకు సంబంధించిన రాగిరేకు తొడుపులకు బంగారు మలాం చేయవలయుంట్లు టెండరు అని నమూదు చేయవలసినది. సం॥ పనికి 100 రూపాయలు ధరావత్తుపే మని ప్రత్యేకముగా పంపుకొనవలసినది. అవరంజి బంగారు ఘట్టును రేకులు కొట్టడాకు XX 1 కి రేటు విషయమైన్ని సదరు ఉగ్రపుపై దాఖలు అయ్యే చేదారం నహా బంగారు రేకులకు XX 1 కి రేటు విషయమైన్ని తెలుపుకొనవలసినది. యిందుకు కావలసిన బంగారు దేవస్థానమునుండి యివ్వబడును.

(3) మంజూరు కాబడిన టెండరు దారుడు తమ మొత్త ఖర్చులతో మంజూరు పుత్రువు పంపబడిన తేదీ లగాయతు 10 రోజుల లోగా నిచ్చు ఫారములో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యివ్వవలసినది. లేని యెడల కాంట్రాక్టును రద్దుపరిచి టెండరు డిపాజిట్టు మంజూరు పెట్టుకోవడమేగాక మరుయేలం వేయించి అందువల్ల కలిగే నష్టమునకు టెండరుదారు లోబరచబడును.

(4) కాంట్రాక్టు కండిషనులను గురించి తిరుపతి దేవస్థానము కచ్చేరిలో అఫీసు నిర్ణయకాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

(5) తక్కువ టెండరుగాని మరియే టెండరుగాని కారణములు లేకయే లోసివేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధికారము కలదు.

(సం.) రామచంద్రదాసుజీ, యింటరి విచారణకర్తలవారు.

ఆప్తనువార్తలు

నాదిరుఖానుగారు చంపబడిన వార్త అబద్ధము డిల్లీ, నవంబరు 20—అమీతు నాదిరుఖానుగారు చంపబడిరను సమాచారము అబద్ధము. ఇం. చి. గవర్నరు మెంటునానికి అసలైన వార్త లేదు. అందువల్ల యీ అబద్ధమని ప్రకటించబడుచున్నది.

లండనులో ఆప్తను ప్రతినిధిగా పావాలీఖానుగారు నియమింపబడిరి

నాదిరుఖానుగారి హాదరులైన పావాలీఖానుగారు ఇది పరలో ఆప్తను అమీతు గారిస్తానే అవసరమైనపుడెల్ల వ్యవహరించుటకు అధికారము పొందియుండిరి. ఇప్పుడు పావాలీఖానుగారు లండనులో ఆప్తను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా నియమింపబడిరి. వీరిదివరకు ఆప్తనురాజ్యములో పనించియుండిన రీజింటుపదవికి మహమ్మదు హసీంఖానుగారు నియమింపబడిరి.

వర్తకులవద్ద పిన్వారి లింకను సుంకముల పనులు చేయుచున్నారు

పెహవర, నవంబరు 20:—టోరా-మువద్ద పిన్వారిలు కాబూలునుండివచ్చెడి వర్తకులవద్ద సుంకము లింకను బహుత్కరించి పనులు చేయుచున్నారు. ఇటీవల పిన్వారి వర్తకులు ఒంటెలశ్రేణియొక్కటి వచ్చుచుండగా జక్కాఖేలు తెగవారు దర్శించె నావద్ద అడ్డుపెరి తలబడిరి. తీవ్ర మైన పోరాటముజరిగె నట. ఖోస్తూర్ద్ మాసాఖేలులను, సుక్వేలులను పోరాడిరి. వజీరీల తాలూకు కొంతకొద్ది కుళ్ళిలు అపహరించిరి. వజీరీలు అందుకొరకై మాసాఖేలు తెగవారి సహాయము కోరిరి. మాసాఖేలు తెగవారు అందుచే కుక్వేలతో యుద్ధిపోరాడిరి. ఈ తగాదలన్నియు కాబూలు గంపు మెంటుగారిచే పరిష్కరింపబడుచున్నవి.

క్రొత్త కటాలములు వాజారా తెగలవారిలోనుండి ఆ సేవమును క్రొత్తకటాలములలోనికి బేర్చుకొనబడుచున్నాడు. ఇంతవరకును 10 వేల మంది కటాలములు చేర్చబడిరి. ఇందులో 4 వేలమంది కాబూలులో కాకరీకొరకై ప్రత్యేకింపబడిరి. మిగిలినవారు మజారీ వరీపునకు పంపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

చీపురుపల్లి లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ ఈ యూనియను తా|| సమావేశసభ నే 24-11-1929 ని పగలు 12 గంటలకు చీపురుపల్లి రెయిస్ట్రేషన్ దరినున్న రెడ్డుపకాసు బంగారాలలో జరుపబడును.

వాండ్రంగి సర్వేయారాయణ. కల్లూరి.

యులమంచిలి డి|| మున్నెనబు కోర్టులో O. P. 22/29.

పెనుగొండ నారాయణపురపు నారాయణమ్మ తన భర్త పేర మాగావు పేరాజుగారు కి 1-8-26 తేదీన (యాయిచి యిచ్చిన గుర్తులు నోటు తాప గు 881 లు బాకీ రాబట్టు కొనుటకు పెక్ ఎన్ నో టిఫికేట్ యిచ్చుచున్న పిటిషను దాఖలు చేసినదాని ఆక్షేపణలు తెచ్చి నాగు యీ కోర్టులో 29-11-29 తేదీన హాజరై తెలియజేసుకొవలెను.

యులమంచిలి, 5-11-29. జి. పి. జగన్నాదం, నాది తరపున ప్లీ డరు.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది) 1-1-1920 న తేదీనుండి 31-12-1930 వరకుగల 12 నెలలకు ఎంజిన్ బూడిద, కాలగానిలిదిన బొగ్గు, బొగ్గు వగైరాలకు అనుటకు టెండరులు.

సోమెర్సెట్ షైర్ రైల్వే సంబంధించి మిటరుగేట్, బ్రాడ్ గేట్ సెక్స్ నులందుగల ఎంజిను బూడిద, కాలగానిలిదిన బొగ్గులు, బొగ్గులు వగైరాలను 1-1-30 నుండి 31-12-1930 తేదీ వరకు అనగా 12 నెలలకు కొనుటకై టెండరులు ఈ దిను తెలుపబడినవారిచే 12-12-1929 తేదీ గురువారము నా పగలు 12 గంటలవరకు పుచ్చుకొనవచ్చును.

టెండరు నోటిసు పూర్తివివరములు, ఫారములు "చీఫ్ మెకానికల్ ఎంజినీరు, సాత్ ఇండియన్ రైల్వే, గ్లోజర్ విలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

..పి. రొ.తేరా, ఏజెంట్, తిరుమనూరు.

శారదా బాల్యవివాహ నిషేధశాసనము

సమర్థించుటకు క్రొత్తమహమ్మదీయ సంఘమేర్పడుట

రాజప్రతినిధికి సంఘమువారి విన్నవము

సంఘమువారి యాశయములకుదోహద

మొసంగుచు రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరమొసంగుట

ధర్మ, నవంబరు 19:—శారదా బాల్యవివాహ నిషేధక శాసనము మహమ్మదీయ మతమునకు విరుద్ధమని మాలానా మహమ్మదాలీ మొదలగువారు, స్వల్పసంఖ్యాకులుగానున్న మరి కొందరును చేయుచున్న ప్రచారమును ప్రతిఘటించుటకై ప్రతిష్టలు గలిగినట్టియు, పలుకుబడిగలిగినట్టియు మహమ్మదీయుల సంఘముకడ క్రొత్తగా స్థాపించబడినది. ఈ సంఘము గారు శారదా బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనము ఆ తర్వాత అటు తోగనిగనినియు, చాలకాలమునుండియు ననుసరింపబడుచున్న దురాచారమును యాభిమానులకిది తోడ్పడకలదియు రాజప్రతినిధికి తెలియజేయుచున్నారట. ఈ క్రొత్తసంఘముయొక్క పథి నిన్నురాత్రి 19వ తేదీనాటి భవనమునందు జరిగిన సంఘముయొక్క ఆరేణముల సభల ముగియని పరీ మహమ్మదు షాహీ, పరీ అబ్దుల్ కరీమ్ గారునుండి రెంటివార్తలు వచ్చెను.

మహమ్మదీయులలో పూర్వచార ప్రచారములకును సంస్కరణ వాదులకును జరుగుచున్న చర్చల వలన రాజకీయాభివృద్ధి తోడవారు సంఘసంస్కరణాభిలాషులుగానుండి నవరచము లేదని స్పష్టమైనది. శారదా బాల్యమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారముచేయుటకు బలగమును మహమ్మదాలీగారు మహమ్మదు షాహీ, పరీ అబ్దుల్ కరీమ్ గారును స్థాపించబడిన సంఘము మహమ్మదాలీగారి ప్రచారమును జయప్రదముగా ప్రతిఘటించ వాశించుచున్నారట.

సంఘమువారి విన్నవము

రాజప్రతినిధికి సంఘమువారి క్రింది విధముగా విన్నవమును బంపుకొనిరి.

"1929 సంవత్సరపు బాల్యవివాహ నిషేధక శాసనమును మేము మనస్ఫూర్తిగా నామోదించుచున్నాము. చాలకాలమునుండి మనసుపరింపబడుచున్న దురాచారము నీశాసనము యాభిమానగలది. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు జయమును గాంచుటకును వారిని మే మభినందించుచున్నాము. మరియు మహమ్మదీయులలో పలుకుబడిగలవారు కొందరు, స్వల్పసంఖ్యాకులు, యీశాసనమునకు ప్రతిఘటించుచున్నాను, ప్రతిబోధితులైన మహమ్మదీయులందరూ ఈసంస్కరణ శాసనమును దానియొక్క మూలమనంపూర్వముగా నామోదించుచున్నారని మేము ప్రభుత్వమువారికి నిస్సంశయముగా మనవిచేయుచున్నాము. భారత రాజపథలలో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నిశ్చలత్వము ఆలోచనాపరులగు మహమ్మదీయుల మనములను బాగుగా నాకర్షించినది. భారతదేశమునందు మాత్రమేగల యితర మహమ్మదీయ దేశము నంటి ప్రజలకుగూడ ప్రభుత్వమువారి వైఖరి సంఘము గలిగించుచుండునట్లు నిశ్చయము. మహమ్మదీయులలో కొందరు చేయు వ్యతిరేక ప్రచారములను ఈ ప్రాంతముగల మహాశాసనమును మాట్టుకుగని, రద్దుచేయుటగాని ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిన ప్రభుత్వమువారు దుర్బలమియు, ఆకర్షణియు ప్రజలలో నభిప్రాయము గలుగును.

మతవిరుద్ధమగుట ఆత్మవంచకమగుచు;

అన్యవంచకము కాబోలుదు.

ఈ సంస్కరణ శాసనమునకు విరుద్ధముగా ప్రచారము గావించుచున్న వారి యభిప్రాయములను పరిశీలించుట వలయు క్రైత్యముగూడు. ఈ విషయమును పారలమని నిర్ణయము ప్రతిఘటించుచున్న విద్యాధికులు మహమ్మదీయులలో నర్హులగు సంఖ్యాకులు ఈ సంస్కరణ శాసనమును ముగిస్తూనే యున్నారనియు, మహమ్మదీయుల యభిప్రాయము ప్రతిఘటించుటకు వారు సన్నద్ధులుగానున్నారనియు తెలియజేయుచున్నారట. దీనితో ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానమునందలి అమలు పరచ బడుచున్న భారత ప్రభుత్వమున కేసంబంధములేదు. ప్రపంచములో నన్ని దేశములయందును ఆత్మతమ శాసనమని తొనియోడుచు నీశాసనమును మరలించుటకు యుజువులేదు పలుకట్టినవారు

ఆత్మవంచనము మాత్రమే చేసికొనగలగాని, యన్యులెవ్వరును వంచించబడరు. మరియు నీశాసనము మత విరుద్ధమని మహమ్మదీయులను శాసనోపసంఘము లోనికి దించ ప్రయత్నించుచున్న యితరులు తమకే క్రి సామర్థ్యములను ఉన్నదానికంటె చాల హెచ్చని భ్రమపడుచున్నారు. వారి ప్రయత్నములు నమ్మగ ననుట కేసందియమును లేదు. బుద్ధుడైన మానవుని నీయుద్యమము సత్యమయొక్క ప్రభుత్వపు వలన నదృశ్యమగుట ధ్రువము.

వ్యక్తిపరమగు చట్టములకు వ్యతిరేకము కాదు

శారదా శాసనము మహమ్మదీయుల వ్యక్తిపరమగు శాసనమునకు విరుద్ధము కాకపోగా, అన్యక్తిపరమగు శాసనములకు తప్పనిసరిగా యేర్పడిన సారాంశమని మేము ప్రభుత్వము వారికి నిశ్చితమనగలమై మనవి చేయుచున్నాము. మరియు నీశాసనము మహమ్మదీయ వివాహవిధులకు ప్రాతిపదికగా నున్న సిద్ధాంతములను విపులీకరించును. ఈ శాసనమునకు దోహదమొసంగియు, ఆమోదించియు సభ్యత్వశాఖయలగు ప్రభుత్వమువారిని మేము మరల అభినందించుచున్నాము. ఈ విషయములో ప్రబోధితమైన మహమ్మదీయ ప్రజలంతయు ప్రభుత్వమువారి యండనందెదరని మేము రాజప్రతినిధికి మనవిచేయుచున్నాము."

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

రాజప్రతినిధి యీ విన్నవమున కొసంగిన ప్రత్యుత్తరము సంఘమువారి యాశయములపట్ల ప్రబల సానుభూతియు, సంఘమువారి యాశయములకు ప్రతిఘటించు వారిపట్ల ఉదాసీనభావము ప్రకటించెను. మరల ముగిసిన తర్వాత సంఘమునకు తనవందనము లర్పించుచు, వారి విన్నవమును బహుమానపూర్వముగా నిదివినది రాజప్రతినిధి తెల్పెను. నవంబరు 21 తేదీన విషయమై శాసన మహమ్మదీయ రాజు దారి ముచ కొసంగిన ప్రత్యుత్తరము వలన, సంఘమువారి యాశయములయొడల తనకుల సానుభూతి వ్యక్తమగునని రాజప్రతినిధి తెలిపెనని సంఘ కార్యనిర్వాహకులు తెలుపుచున్నాడు.

సంఘమువారి ప్రకటన

మాతనముగా స్థాపించబడిన సంఘమువారి ప్రకటనము లో నీక్రింది భాగములు కలవు.

ఈలహా ప్రియులగు ఉన్నాదులను కొందరను చెచ్చగొట్టి ఆపజయముగాంచుట తగ్గవని తెలిసియున్న యాదోశసము ను కొనసాగించుట ఉచితమునని సంస్కరణ ప్రతిఘటనకు మువారు విచారింప వలయున్నది. శుక్రవారమునాడు హరితాళమును చేయుటనుగూర్చి వారిట్లు నుడువుచున్నారట. మహమ్మదీయులందరూ శుక్రవారమునాడు పనులన్నియు కట్టిపెట్టెదరని యెవరెరుంగరు. శుక్రవారమునాడు హరితాళములను సంస్కరణ ప్రతిఘటన చేయుదలంపుటవలన తమ కార్యక్రమమునందు వారు విశ్వాసము లేనివారని స్పష్టమగుచున్నది. ఈవిషయమై ప్రజలు చాలతీవ్రముగా ఆందోళన పడుచున్నారని ప్రకటించబడినచో శుక్రవారము కాక యింకొకవార మేదియైనను నిర్ణయించి తమబలమును వారు స్రువపరుపవలసినది. గప్పాలలోను, కపటప్రదర్శనములలోను నమ్మకము మాకులేదు. అవసరముమాలిన ప్రతిఘటనాదోశసమునందు ప్రజలనుదించుట నిరసితరసారవంతమైన సంస్కరణోద్యమమునకు భంగకరము. మానవ సంఘ పునర్నిర్మాణమునందు భారతమహమ్మదీయులు ఉన్నత స్థానము నలంకరించ వలసినచో సమయానుకూలముగా వారు మారవలెను. గరియు ప్రస్తుతము మహమ్మదీయసంఘమును పిల్చి పిప్పిచేయుచున్న మత ప్రభుత్వము, అరేబియన్స్, సాంఘిక దురాచారములను వారు నిర్మూలించ సముకట్టవలెను."

ఒక లేఖరి కావలెను

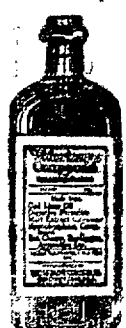
లైప్ జెటింగునందు మంచి వేగము గలిగినట్టియు, ఆంగ్లభాషనుండి ఆంధ్రమునకు ధారాళముగా తర్జుమా చేయగలిగినట్టివారు మాత్రమే స్వదస్తూరితో దరఖాస్తులను ఈదిగువ విలీనమునకు తయారు పంపుకొనవలెను.

A. D.
C/o Andhrapatrika,
P. B. No. 212, Madras.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయానము అవి ఏమి తగ్గవు. జబ్బుదనకువెళ్లి, చాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు. జ్వరజ్వర తేచినపిదప మరల పుష్పిని కూర్చుకొనుట కనువైన పద్ధతీ మూలమైన చాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నది అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగుచు చేతలలో నంటబడదు. అందరు నేపించదగినది.

గతి 25 నత్తరచులనుండి ధైర్యులందరి ఆమోదమును బడయుచున్నది.

WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
113, West 18th Street, New York U. S. A.

ఇండియా, బర్మా లోను నెలనెలలు కొనుక్కు

అందరివద్దను స్థావరములందును వికలుబంధము.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణస్థితి గల ప్రాంతములకు తయారైన బడుటవల్ల ఎట్టి కష్టములైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వగలదు.

యూరోపియనులు,
సంస్కరణములు

కల్పలు | కాఫరుగారి యువన్యాసము

గత సోమవారమురాత్రి ఎగ్మూరులో శ్రీమేనమ్మ హాలు
నందు శ్రీయుత రామనాథ గోయంక గారు యూరోపియను
సంఘ కార్యదర్శియగు కల్లూ జె. డి. క్రాఫర్డుగారికి విందు
జరిపిరి. ఆవిందునందు వివిధరాజకీయ మతములకు చెందిన ప్రము
ఖులును, నర్తకులును, పెక్కుప్రజు పాల్గొనిరి. విందు ముగిసి
నపిమ్మట క్రాఫర్డుగారు తమకు అతిథ్య మొసగిన గోయంకగా
రికి ప్రత్యుత్తరమొసగుచు వైస్రాయిగారి.రాండులేబిలు సమావేశ
చేయుటనూర్చి యాక్రిందివిధమున ప్రసంగించిరి.

భారతదేశ పరిపాలనమనకు నూతన చట్టమును తయారు
గావించు ప్రయత్నమునకు ముందుగా కొండుటేబిలు సమా
వేశము ప్రకటించబడుటకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను.
యూరోపియను సంఘమువార మరు మేమిదివరకే వైస్రాయి
ప్రకటననకు మా యామోదమును తంతిమూలమున ఇండియా మ
త్రికారికి పంపియండుటయును, అట్లు మాచే పంపబడిన తం
వార్తను ఇండియా మంత్రిగారు కామనలి
ఫభోన్ చదువుటయును, మికందరికిని తెలిసియేయున్నది.
వైస్రాయిగారి ప్రకటనలన లండను నగరమందలి కొన్నిప్రా
ంతాలయందు దురుయించిన ప్రతికూలభావమును తొలగించుటకు.
మాయొక్క తంతివార్త చాలవరకు తోడ్పడెనని నేను నమ్ముచు
న్నాను. భారతదేశసమస్య విషయమున ఇంగ్లాండు ప్రజలకు గల
భావమెట్టిదో నీ మగ పటము గా తెలియజేయవలె
నని శ్రీయంత గోయంకగారు నన్ను కోరుచున్నారు. అన్వేష్య
అవిశ్వాస వాతావరణ మిప్పుడు భారతదేశములో అధికముగా
ప్రబలుచున్నందున, ఇంగ్లాండులో వాయొక్క చర్యలకొచ్చే
ఆశకులు అనుమానపడుచుండుట నిశ్చయము. నేనిప్పుడు చెప్పు
వంతయును మీరు నమ్మినదో లేదోయని సందేహించుచు
న్నాను. కాని, కార్మికపక్షముయొక్క ముఖ్య దినపత్రికకు
సంబంధించిన యువోగ్యియొక్క నన్ను అరివాడి (తెబ్బింగ్స్)
యని బిలిచెనని మీరు వినుటకు సంతసింతురని నమ్ముచున్నాను.
భారతదేశ సమస్యవిషయమున బ్రిటిష్ ప్రజలకు తెలిసిన యుభౌ
వాముజాతువున్నారని నేనుదలంపను. భారతదేశములో ననేక
వత్సరముల యుద్యోగిగానుభవమును పొంది ఇంగ్లాండునకు మరలి
పోయిన వారికే యీ సమస్య విడిచిపెట్టుబడియున్నది.
మీరు చెప్పనదంతయును భారతదేశములో బ్రిటిష్ అభిప్రాయ
మునకు సాధారణముగా అంగీకారముగా నుండకపోవుట నిశ్చ
యము. భారతదేశ స్థితిగతులు అతిత్వరితముగా మారుచుండును.
ఒక సంవత్సరము భారతదేశమును విడిచిపెట్టియున్నవాడు
దేశముయొక్క ప్రస్తుత నిజస్థితిగతులను గ్రహించజాలడు.
శ్రీయంత గోయంకగారు యిట్టినిందును జరుపుటలన బ్రిటిష్
భారతీయ అభిప్రాయములు రెండు నొక్కచోట చేర్చబడుట
కవకాశము గలిగినదనియు, యిట్టిసభిలింక సధికముగా జరుపబ
డుట లనననే మనము అన్వేష్య సమాధానమునకు రాకున్నను
పిండ్లొరుల యభిప్రాయమున యింకను
చెలిసికొనవలగుననియు, నేను నమ్ము
చున్నాను. మన గమ్యస్థానమును చేరుటకుగల యాటంకములు
అన్వేష్యసమాకారమునలనే తొలగింపబడగలవు. స్వాతంత్ర్య
మునందు మాకు నమ్మకములేదు. ప్రస్తుత దినములు అంతర్జాతీ
యతకేగాని కేవలము జాతీయతకు కావు. ఇంతవరకు బ్రిటిష్
కానునువెల్ల ఒక్కటి మాత్రమే, యిట్టి అంతర్జాతీయత ఎం
కకు నడుచుచున్నది. బ్రిటిష్ సంబంధమును కాపాడుటలన
మనకుగలగు లాభము అధికము. అందులన మనకుగలగు నష్ట
మేమియోనుండదు. నా మిత్రులగు శ్రీయంత ఎస్. శ్రీనివాస
య్యంగారు శరీరాస్వస్థతలన నేడిచుట హాజరుకాబాలక పోయి
నందుకు విచారపడుచున్నాను. భారతదేశము అన్యలమీద
అధారపడుట మానివేసినచో, స్వతంత్రముగా నిలువగలదని
అన్యంగారు నమ్ముచున్నారు. కాని, బ్రిటిష్ సంబంధమును
పోగొట్టుకొనకుండ అన్యంగారి యుద్దేశము నెరవేరగలదని నేను
దలచుచున్నాను. ఎందుకనగా, యెట్టి స్వపరిపాలనముక్రింద
నైననును భారతదేశము తనంతటానే నిలువలసి యుండును.
కపటపుమాటలకుండు మాకు నమ్మకములేదు. భారత
దేశములో బ్రిటిష్ అభిప్రాయము, భారతీయాభిప్రాయము
యెల్లప్పుడు నొకేవిధముగా నుండదు. వాల్తెల్లప్పుడును తీవ్ర
మర్మకులుగానే యుండురు. బాధ్యత నొసగకుండ బాధ్యతను
బోధించబలమని మేము గ్రహించితిమి. కాని, నాంకుక విధే
యములు మెండుగానున్న రాష్ట్రములలో కొంత సంతక్షణము
కనచుని మాకు తోచినది.

లజపతిరాయి వార్షికోత్సవము

ఆదివారమునాడు మదరాసులో లాలాబజ్జతిరాయిగారి వాణ్ణి కోత్తనమునందర్భమున బయలుదేరిన ఊరేగింపు. (జి. పి. పి.)

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವರಾದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂ
ದಿರ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರ ವಿದ್ಯಾ ಮಂದಿರ. (11. 11. 11)

సాంఘికవిభేదములతో కూడిన కావనభక్తు భావ్యత
వహించు సుంద్రయోగస్థానము అపావ్యమనినాకు తోచినది.
ఈప్రమును ఇంకేమిదాగనర్హు మెంటు నూతనవర్ణము తొలగించిన
ని మేము నమ్ముచున్నాము. భారతదేశములో అధిక సంఖ్యా
కులుగా నున్న హిందువులు యితర వృద్ధసంఖ్యాకసంఘముల
విశ్వాసమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించిన సేగాని, మర రా
జకీమాల్ దిగ్విజి అలంకము కలుగుచునే యుండును.

పైమనుకమిమను నియమమునకు కోపశించుకొనిన వారందరను యిప్పుడు పైమనుగారిచే నూచింపబడిన నూతనవానకాశమును చీసికొని కమిమనుకు బోధ్యములు కంశీకరించుట సంతోషకరమగు విషయమయియున్నది. గతించినదానికి విచారించుటలేదని ప్రయోజనముండదు. భారత దేశమున కిప్పుడొసగబడిన నూతనవానకాశమును చీసికొని రథమును నడుపుటకు యోగును భుజములు గలిపెదరని మేమునమ్ముచున్నాము.

1921 సం॥౧౦ సంస్కరణముల విషయమున యాజ్ఞోప
యను సంఘమువారు మొట్టమొదట జూపియుండిన విమర్శనా
భావము; ఆటలపిన్నుల సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడిన భద్రవార్త
వారు జూపిన పరిపూర్ణాంకికారముబట్టి, మాయొక్క ప్రస్తు
తాభిప్రాయములను మీరు గ్రహింపవచ్చును. మాయొక్క ఆప
సరములను మాత్రమే గాక, యానందు భారతదేశమయొక్క ఆప
సరములను గూడ మేము గుర్తించియు నాయభిప్రాయమును
ప్రకటించితిమి. ఆవిధముగానే యిప్పుడు గూడ ప్రకటించును
వేరు వేరు కిపార్డులను మేము విమర్శించెదము. భూర్వచు బలినే
మేమిప్పుడు గూడ భావిరాజ్యాంగములో పాల్గొనుటకు మాత్ర
కొలది యుద్ధించెదము.

భారతదేశములోనున్న బ్రిటిష్ వారు యీ పేనగులాలు
తో విసుగుచేంచి యున్నారు.

కాబట్టి, మనము స్వచ్ఛమైనదిని, భారతదేశ సేవకు ప్రభావముగా వాచించి, ఆస్తివ్యవహారముతో మన సమస్యలను పరిష్కరించు బయల్పడుముగాక.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ಅಕ್ಕದಮಿಕ್ಕ ಕನ್ನಿಯು ಅನಾಧಾರವನಭ

అంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయ చట్టపు సెక్షన్ 10 ఏ క్లాస్సుకు 8 అడుగులది బై వి.కాన్ఫర్మల గానూ ఆకాడమిక్ కౌన్సిల్ ఆనాధా రణాధి కార్మితు డిపార్టుమెంట్ 4 ఏ సేటివి ఉపయోగమున 8 గుం. విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమున ప్రక్క-వ నుండు. పి. యం. యల్. పి.ఎల్.ఎ. సమావేశమున ఉన్నది.

ಅತ್ಯಂತ

స. న. వామయ్యగారికి పశు వైద్య కార్యకర్త.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వ్యవస్థాపక ప్రభుత్వం (2)
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వ్యవస్థాపక ప్రభుత్వం
సభ్యులైన వారు.

[illegible]

(2) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పబ్లికేషన్స్ నెం. 15, కృష్ణాను
 3, (2) అనుబంధించి ఆటకేమిక్స్ కార్పొరేషనుండి తెచ్చేటానంతర్ముఖ
 ముద్రణకు సమర్థులను ఎన్ను కొనుట.

భక్తి-పముల కన్నను భక్తుల అన్వేషణలు నామినేలు
 చేయబడితే ఎన్నడూ బాబుల పత్రములు సమ్యక్ముఖ సమీక్ష
 లోనగ జరుగును.

వ్యవసాయము

బె జి వా ద

వెజనాడ గవర్నరు మెంటు ఆఫ్ఫైర్స్ గృహ అయిదు సంవత్సరములుగా ప్రజామండలముగా నుండి ఆస్తిపైంటు పద్ధతుగా మున్న మిరాల్ శ్రీ కొటికలపూడి మార్కెటరాయయ్యుల గారిని వెల్లూరుజిల్లా చుగరాజపట్టణపు డిస్పెన్సరీకి బదలాయించిరి. ఏది గౌరవార్థము 16 తేదీ సాయంత్రం మాడ పాటి వారి హేదూలో ఆల్బానోచేరపు బిందుగావించిరి. రాత్రి మిరాల్ శ్రీ బి. మర్కటరావు బి. ఏ., డి. గోవిందరాజులు బి. ఏ. గార్లు సెలవలయినవారలు, నిరీశు మధురవాణిపాత్రుల ధరించి, కన్యాశుల్క నాటకమున, సచర్లతో ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నాగుదాడికోల్పాడించిరి.

ఆకెళ్ల అచ్యుతరామయ్య.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూ మతప్రచారము

నవంబరు 20:-చిత్తూరులోని న్యాయ వాదుల ను శ్రీహరక సి. జి. జనురామయ్యగారు మొన్న నీయూరికి రాష్ట్ర నిరీశుగా ప్రకటనము లొనర్చి ఈయూరిలోని సుబ్రహ్మణ్య స్వామిలవారి కోవలపద్దత, ప్రాహ్మణీకీయందును భక్తనాలయ భవనమునందును హిందూమత ప్రచారమునుగూర్చి యుపన్యాసము లొసంగియుండిరి. శ్రీహరకలీస కారదాగారి వట్టుమును గూర్చి ఘంకించుచు అచ్యుతరావుగారియూ ప్రచారమొనర్చవలసి వచ్చినట్లుగాని నీయూరి ఆట్టి పూర్వవారపరత్వము నెగ్గ దను కారణముచేసికావాలి వట్టుమును గూర్చిన మాటకామైనను కలపెట్టక, సంస్కారకాళివామతోడనే హిందూమత ప్రాశస్త్యముగూర్చి ప్రబోధించుచు నుపన్యాసములు ముగించిరి.

భక్తనాలయ భవనమున జరిగినసభను శ్రీయ్యతులు సి. కడికినేలమొదలిగారు బి. ఏ., బి. యల్., గారధ్యక్షత వహించి గంధర్వముగ ముగియించియుండిరి.

మంచిలిపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

చిలకలపూడి దేవాలయము

చిలకలపూడిలో కొన్ని రోజుల క్రిందినుండి నిర్మింపబడుచుండిన శ్రీ పాదురంగవిఠలుని దేవాలయమున, 18 వ తేదీ కాత్తిక శుద్ధకాదికనాడు ప్రాంతప్రతిష్ఠ జరిగెను. అప్పటినుండియు, నిన్నటివరకు, తండ్రిపేతండుములుగ జనము గ్రామాంతరములనుండి కూడ విరగబడినట్లు వచ్చుచున్నారు.

దేవాలయనిర్మాత యగు శ్రీకే నరసింహంగారు మిక్కిలి భక్తులు, త్యాగమాత్తులు ననుసంగితి పురవాసు లెల్లరు నెరుంగుదురు. ఈదేవాలయసంరక్షణను నిరవరకు రు 40,000 చెప్పించి నట్లును, తంకను చెప్పించుకలదినట్లును తెలియుచున్నది.

18 వ తేదీనుండి నేటిదాక, అభండముగ నన్నప్రదానము, యెల్ల వర్ణములకు జరుగుచున్నది.

అధ్యాయులకు బహుళము నాయచేయుటకు, యెవరో, "శ్రీ పాదురంగ విగ్రహము పండ్రాపురమునుంచి యెగిరిచ్చి చిలకలపూడి దేవాలయమున ప్రవేశించును" అనికర ప్రతీక్షలు పంచిపెట్టి ఒకనాటకము సాగించిరి.

వీని యెట్లున్నను, నరసింహంగారి భక్తిమాత్రము సర్వ బసస్త్వస్థులయినవని యెల్లరులు చెప్పుదురు. నారీహృదయమున కుమాత్రము పాదురంగస్వామి సాన్నిధ్యపరియే యగుటకు సంభవముగదా. అట్టిభక్త శిఖానుడిచేసిన యా యాద్యయమును, కళంకముగా వాదించ ప్రయత్నించి మాయనాటకము నాడబూసిన వారినిగూర్చి చింతింపదగి యున్నది.

శ్రీ శే. సి. నాగేశ్వరరావుగారు

బండరు, సిటీహెల్త్ ఆఫీసరు శ్రీ సి. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు 18వ తేదీని ప్రైఫాయసు జ్వరముచేత స్వర్ణసులైరిని తెలుపుటకు మిక్కిలి చింతించుచున్నారు.

మ్యునిసిపలు కాన్సిలువారు నాగేశ్వరరావుగారి మరణమునకు చింతించుచు తీర్మానముచేసి వారితలపండులకు పంపిరి.

సన్మానపత్రము

బండరు మ్యునిసిపలుకాన్సిలువారు సర్ రఘుపతి వెంకటరత్నంనాయుడుగారికి 22వ తేదీని, (వారీయూరు ఎచ్చు సంవత్సరమున) సన్మానపత్రము సమర్పింప తీర్మానించిరి. నాయుడుగారు 22వ తేదీని నోబల్ కాల్డేజ్ స్థాపనాచార్యుని ఎరంతుత్సవమున, నభ్యక్షత వహించుట.

యూని లక్ష్మీబాయి వర్ధంతి

యూని లక్ష్మీబాయి ఎరంతుత్సవము మొన్న సాయం కాలము తిలకు చౌకులో, కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే మిక్కిలి వైభవముతో జరుపబడెను.

యూని లక్ష్మీబాయి పలుముతో నోకయూరేగింపుటయ్య మము సాయంత్రము 4 గంటలనుండి బయలుదేరి, 6 గంటలకు చౌకులోనికి వచ్చెను. శ్రీమానికొండ సత్తివారాయణశాస్త్రిలు గారు లక్ష్మీబాయి జీవితము ఆమె పరాక్రమము, ఆమె 1887 వ సం॥ ప్రాంతముల సిపాయితిరుగబా సాయమునందు దేశమును యెట్లు కాపాడె యత్నించినది, అన్ని విషయములు నూత్ముగ నుపన్యసించిరి.

మిమ్ముల చెరుకునాడ వేంకట నరసింహంగారి ఉపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

లజపతిరాయిగారి స్మరణదినము

నిన్న సాయంత్రము తిలకు చౌకులో కాంగ్రెసు సంఘము వారిచేత లజపతిరాయి స్మరణదినము జరుపబడెను. లజపతిరాయిగారి జీవితసంగ్రహము ఉపన్యాసరూపముగ, కొడాలి ఆంజనేయులుగారు సభ్యులకు వినిపించిరి.

వేదోపన్యాసములు

బ్ర॥శ్రీ॥ ఉప్పలూరి గణపతిశాస్త్రిలుగారి అత్యద్భుతమగు వేదోపన్యాసములు నిన్నటితో ముగిసెను.

శాస్త్రులవారి రు 500, కాలవలుకు సన్మానముగ సమర్పింపబడెను. ఇందు, శ్రీ పురాణం నూరిశాస్త్రిలుగారు, పురాణం సుబ్రహ్మణ్యకథాపలుగారన, చెయ్యెక నూలుపదు నాడ్లు, సన్మానముగ నిచ్చియుండిరి.

శాస్త్రులవారికి సభ్యులచేత 'అభినవ బోధాయ' అను బిరుదు మొనగబడెను.

వారి గౌరవార్థము శ్రీ హరినాగభూషణంగారు తమ పాటకచ్చేరిని జరిపియుండిరి

శాస్త్రులవారి ఉపన్యాసములు సంగ్రహముగ కొద్దిరోజులలోనే, ప్రతీకయందు ప్రచురింపబడును.

పల్లాకిమిడి రైల్వేయభివృద్ధి

గుణపురంవైపునకు 17 వ తేదీనుండి

బండ్లునడచుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుణపురం, నవంబరు 20:-పల్లాకిమిడి రైలు రైల్వేయందు గుణపురంకాపు గవర్నరుగారిచే నిదీరకు తెరువబడినది. అమర్గమున పల్లాకిమిడికి, ఘనునెరిమిడి మైల్లదూరమున నున్న నారకాసిరకు 17 వ తేదీనుండి రైలుటిక్కెట్లు ఇచ్చుచున్నారు.

మునిసిపలు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

పల్లాకిమిడి మునిసిపలు అధ్యక్షునిగా దామోదరపాథి గారు తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి. (తంటి.)

స్వరాజ్యపతాక వందనోత్సవము

హిందూస్థాని సేవాదళమువారు ప్రతి మాసమున జరుపు స్వరాజ్యపతాక వందనోత్సవము యామాసమునందుకూడ జరుపవలెను. ఈ 11 వ వందనోత్సవము 'రాజోపు' అదివారము 24 వ తేదీని ఉదయము 8 గంటలకు భారతదేశమునందంతటను జరుగవలెనని కోరుచున్నారు. వైస్ రాయి ప్రకటనవలనను కానున్న సభ ప్రభువుల సభలలో యీ విషయమై జరిగిన చర్చనలనుకలిగిన పరిస్థితి భారతీయులెల్ల వికమత్వము కలిగియుండవలెనని తెలియుచున్నది. భారతీయు లెల్లరు జాతీయ పతాకమును గౌరవించినచోగాని వికమత్వము బడయుట కష్టము. కాన భారతీయులెల్లరు యీ 11 వ జాతీయపతాక వందనోత్సవము జయప్రదముగ జరుపరపవలెనని కోరుచున్నారు. అని హిందూస్థాని సేవాదళ సహాయకార్యదర్శి వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్ర శరీరవ్యాయామసభ

కార్యదర్శి యశ్వంతిసింహగారి యుపన్యాసము

"ఇతరసభ లన్నిటిలోను పలువురు దీర్ఘగంభీర ఉపన్యాసము లొసగుచుందురు. మనము పనిచేయువారమేగాని ఉపన్యాసము లిచ్చువారముగాము. మనము కార్యనిర్వహణము. కావున మనసంకల్పము క్రియాశీలకముగనే చూపుచుందుము. ప్రతియింటిను ఒక్క-రాష్ట్రమైన తిరుగుచుండవలెనని మహాత్ముడు యెట్లు కోరుచున్నాడో, అట్లునే నగర, పట్టణ జనపదాదులను గ్రామములన్నిటిలోనుకూడ కనీసము ఒక్క-వ్యాయము శాల (ఆఖాన) యైన నుండవలెనని నేను కోరుచున్నాను. మనదేశాభివృద్ధికి ఆధారభూతు లగు యౌనతియునకులు సంపూర్ణముగ దార్ఢ్యము ఆరోగ్యము బడయుటకు అవసరముగ వ్యాయము శిక్షను ఆవ్యాయముశాలలతో వారంద రభ్యసించుచుండినలెను. మహాత్ముని మంత్రము 'రాట్టము' నామంత్రము 'వ్యాయము' మనదేశమునందు గల మనుష్యులందఱును వారివారి వియస్సుకు తగినట్లు ఆరోగ్యము, దార్ఢ్యము కలిగి యున్నచో నిరోధంపబడదని వ్యాధులలన పైతిము ప్రతివిత్సరము యంత ముందే చనిపోవుట కెట్టికారణము కనబడదు. రోగములను మిదు ర్భూతులకు బోషణదూలకారకు మీ ధనమును మీరు వ్యయ పరచుటకు బదులుగా, శరీరవ్యాయముచేయుకొని గొప్ప యుపయోగమును మీరు గుర్తించి, వ్యాయముభివృద్ధికి ఆధనమును మీరు వినియోగించినచో, దేశమున కధికముగ లాభము కలుగగలదు రోగము నుదుర్బుటకంటె, రోగము రాకుండచేయుటయే శ్రేష్ఠము. శరీరవ్యాయముశాలలు, రోగము రాకుండనే చేయును." అని-సింహగారు హిందీభాషలో ఒక చక్కని గేయమును వాడిరి. "సౌఖ్యములన్నిటికీ బ్రహ్మచర్యమే మూలాధారము." సప్రసిద్ధులగు బ్రహ్మచారుల నామములు ప్రపంచమున నిరకల్పముగా నుండును. మహావీరుల రామ లక్ష్మణులు బ్రహ్మచర్యదీక్షవలననే జగదగ్ర్యాతు లయిరి." అను భావము ఆ గేయములో నుండెను.

తీర్మానములు:

(1) ఆంధ్రదేశమునందలి యువకులు, దుర్బలశరీరులుగా నున్నారు. కావున ప్రతివ్యక్తికి వియస్సుకు తగిన ఆరోగ్య దార్ఢ్యముల బడయుట ఆవ్యసనములు కావున, భారతీయ వ్యాయముపద్ధతిచే, మనకు బాగుగా చరికవచ్చునదియును, చాల లాభకరమైనదియు, ఎట్టి ఇద్దరైనది యగుటచే యువ జనలందరు యీపద్ధతిచే యువలంబించి, ఆరోగ్యమును, దార్ఢ్యమును బడయువలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

(2) జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు స్థానిక సంఘముల వారు, తమ తమ ప్రాంతములలో యిదివరకే ఏర్పరుపబడి యున్న వ్యాయముశాలలకు ధనసహాయము చేయవలెను. ఇది వరకట్టి వ్యాయముశాలలు లేనిచో ఏర్పాటు చేయకోరుచున్నారు.

మొత్తము ఆంధ్రప్రదేశ్, ద్రావిడరాజు రామారావు పంతులుగారు, శరీరవ్యాయమునందుగల సహాయముగూర్చి యుపన్యసించిరి. ఆయన కిప్పుడు డెబ్బయేండ్లుండినను, యువకుల కంటెడిగిన బలోత్సాహము లిప్పటికే ఆయనకు సంపూర్ణముగా నున్నవి కార్యదర్శి రామారావుగారికి సగౌరవముగా పుష్పమాలను వేసిరి.

అభిమతదన తంతివార్తలు

ఈ దినం వివరింపబడినవారు సందేశములు పంపిరి. 1. ఆంధ్రవీరకంఠరెని మల్ల రాజ తిలక, జగదేకవీర, కలియుగభీష, ఇత్యాదివిరుదాంకితులకు ప్రాధేనరు కోడి రామమూర్తిగారు, 2. రాజరత్న గ్రాఫెసరు మాణిక్యరావు (బరోడా) గారు, 3. లోననా, యోగమీమాంసా పత్రికా సంపాదకులు సు, యోగవ్యాయము ఆశ్రమ ప్రధానాచార్యులు నరు శ్రీ మతో సునలయానందగారు, 4. ప్రాధేసరు బులుకు రామజోగారావుగారు, 5. దేశభక్త వాసుననాయక్ గారు (బాగీరారు, హైదరాబాదు చక్క-న్) 6. ప్రాధేసరు యం వి. కృష్ణారావుగారు, మొనూరు.

WANTED

A Pattern Maker Chargeman, G r a v e Rs. 265/- rising to Rs. 360/- in 5 years. Leave Provident Fund etc. Under Indian State Rail way Rules. Must have served his time in a large-Railway or General Foundry and be capable of dealing with new work. Age not to exceed 35 years.

Application with copies of testimonial should be made to the Works Manager, G. I. F Rly. Parel.

మేజరు తాడేపల్లి శంకరశాస్త్రిగారి రాక (స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరువారుల ఘనముగ స్వాగతము

గుంటూరు, నవంబరు 19:—గుంటూరు పురపాలకవ్యవస్థలు, ప్రసిద్ధిభిషగ్గులును, ఇటీవలే ఆస్థియోదేశమున గల నియన్తాపట్టణమునకు శీఘ్రవైద్యమునందు ప్రావీణ్యత సంపాదించుటకై జన, 11 మాసము లటనుండి యరుదించిన శ్రీమేజరు తాడేపల్లి శంకరశాస్త్రిగారు వారిబంధువులను, స్నేహితులను జూచుటకై స్వగ్రామమునకు మొన్నవయడేసిరి. వీరు ప్రస్తుతము రాయవేలూరుకు జిల్లావైద్యశాఖాధికారిగా నియమింపబడిరి. 17 వ తేదీ ఉదయమున శ్రీ శాస్త్రిగారు వారి స్నేహితులజూచుటకై పట్టణములో పలుప్రదేశములకు జనిరి. ఆ సాయంకాలమున యీ నగరములోనున్న మెడికల్ సంఘము వారు వారికి ఆల్బా హోర విం దొ సంగిరి. జిల్లా వైద్యాధికారియగు మేజరు వి. మహదేవ్, ఆర్. సి. యస్. యం. ఆర్. సి. పి. యం. యస్ (ఇడి) గారున, డాక్టర్ ఆమంజర్ల వెంకటేశ్వరవతిగారు, కార్యదర్శిగారు డా॥ గోవిందరాజుల లక్ష్మీనరసింహారావుగారు శ్రీ శాస్త్రిగారికి స్వాగత మిచ్చిరి. నగరములోని రిజిస్ట్రార్ మెడికల్ ప్రాక్టీసరులను అందరు విందునకు వచ్చిరి.

అల్పచోరములయినచేతక సభ గావింపబడెను. డా॥ చలపతిరావుగారు రధ్యతత సహించిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారు పాశ్చాత్య దేశములందు వారు గమనించిన విషయములగుర్చి హృద్యముగా మవ్వసించిరి. వారు ప్రథమమున ఈజిప్టు దేశములోని కైరో నగరమునకు వెళ్ళితినియ్య, అచట ఆనయమున ప్రప్రథమమున వైద్యశాస్త్రముల కాంగ్రెసు జరుగుచుండెనియు దెల్పిరి. వారాభిమతంజరైరి. ఆసభ యతి వైభవముగ జరిగెననియు, సభాంతమున నాసభావృత్తాంత మంతయు జర్జనీ, ఫ్రెంచి, ఆరబిక్, ఇటలీయన్, ఇంగ్లీషు మున్నగు 5 భాషలలోను ప్రచురించెడివారనియు దెల్పిరి అచటనుండి వారు విడువనా నగరమునకు జనిరి. వారి ప్రముఖపదార్థన మేమన నూనెనుగా నేర్పడిన రాజ్యాంగపద్ధతులచే నమి మనప్రసిక్త మనప్రసిక్త బుద్ధి యెట్టి గొప్పతనము, అలసభావములేక సర్వసమాన్వయము, సర్వ సోదరత్వముగలదని నుడివిరి. తరువరి అచట వైద్యవిద్య ఎట్టి యున్నతస్థియందున్నది దెల్పిరి. ఆదేశములో చిన్ని వైద్యులను ముగాని, పెద్దదిగాని, ఎక్సెల్ పేంటాజిక్ కాలు తేలివేపు. వైద్యసహాయమునకై అచట గావింపబడిన యోర్పాలులు విస్తయము గలుగజేసెను. ప్రతి రి గురి రి గులకు ఒక డాక్టరును ననియు ప్రతి 2 రి గుల మందములకు ఒకనర్సు వుండుననియు దెల్పిరి. అచటి నర్సులు, దేవదూతలనై మందురనియు, వారి వదనమండలమునం దెల్లప్పుడు సహాయము కాంచునే నాసభాయణత్వము తొండంచుననియు, రి గులకు వారు వైద్యులయముల భూతలస్వర్గముల కేయమందురనియు, వైద్యులయములోని కార్యక్రమము చాలనరకు ఆ నర్సులచేతనే చేయబడుచుండుననియు దెల్పిరి. పిమ్మట అచటి వైద్యశాస్త్రవిజ్ఞానముగుర్చి మచ్చటించిరి. అచటి శాస్త్రజ్ఞులు మాంసపక్ష్యమును నదిపెట్టి ప్రకృతిసిద్ధమైన సాత్వికాహారములు దినుయొకిరనియు, మందునందు ప్రాసేది మున్నగుననిగావ. విసర్జింపబడి నూతన సిద్ధాంతములపై వైద్యసహాయము చేయబడుచుండె ననియు, అచట ఒక విఖ్యాత వైద్యశాస్త్రజ్ఞుడు శీతలూదక స్నానవిధానములచే చికిత్సల గావింపుచుండెననియు, మల్లిక్, ప్రసిద్ధ భిషగ్గులు డా॥ లెయో యనతడు స్విజ్డర్ లెండులోని అంపెసు మహాపర్యటోపరిభాగమున నొక విశాలమైన వైద్యులయమును నిర్మించి నూర్వరస్మిసహాయమున యెట్టియందుల నానక చికిత్సజేయుచు విస్తయమును కలుగజేయుచుండెననియు, దీనిని బట్టి మందులపాడుకకంపై ప్రకృతిశాస్త్రచికిత్సనే ప్రచారములోనికి వచ్చుచుండెననియు దెల్పిరి. తరువరి శీఘ్రవిద్యను గుర్చి ముచ్చటించిరి. రాచపుండ్ల మొదలగునవి అతి సులభముగా నేతీరన శీఘ్రచికిత్స జేయబడు చున్నది యు దెల్పిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుల రిహర్సులతో సభ పూర్తియయ్యెను.

18-11-29 తేదీన శ్రీ శాస్త్రిగారు ఉదయమున లేచి ప్రాచీన శాస్త్రవిజ్ఞాన హతేశ్వరులను దర్శించుటకై అమరావతికి జని అచట పావనకృష్ణానదీజలముల స్నాన సమాధి ప్రసిద్ధ అమరేశ్వరాలయమునకు జని అమరేశ్వరుని దర్శించి పూజించిరి.

తరువరి పరిసరములోనున్న శాస్త్రముగ కేవలము దర్శించి 12 గంటలకు గుంటూరు చేరిరి. సాయంకాల మొక బహిరంగ సభ కాతేజి హాలునందు గుంటూరు పౌరులతరపున సమావేశ పరుపబడెను. హోలంతయు పట్టణములోని పెద్దలచేతను కళాకాలవిద్యాధులచేతను క్రిక్కిరిసియుండెను. సభకు గుంటూరుమండల వైద్యాధికారియగు మేజరు మహదేవ్ గారు రధ్యతత సహించిరి. సభాపేదికపై మేజరు శాస్త్రిగారు గవ్వదేవప్రభుభవనమంతయు కరతాళధ్వనులచే మారుమోసెను. శాస్త్రిగారు తన పాశ్చాత్య దేశముల యనుభవములగుర్చి గంభీరపద్యమును గావింపిరి. ప్రథమమున వారు యాజిప్టు దేశమును దర్శించితినియు, అచట వారు జూచిన విషయములు ఆశ్చర్యమును గలుగజేసె ననియు తెలియజేసిరి. కైరో పట్టణమున వారు దర్శించిన వస్తు ప్రదర్శనకాల ఆశ్చర్యములుగా నుండెననియు, అచటి ఛాయాపటములు, చెక్కడములు యాజిప్టు దేశపు నాగరికతను, విజ్ఞానమును వేవోల్ల దెలియ చేయుచుండెననియు దెల్పిరి. వారు మాలిన రాజుల కనను నేత్రానందముగ నుండెననియు అచట వృత్తి నొందిన రాజుల సమాధులు విస్తయజనకములుగా నుండెనని దెల్పిరి. యాజిప్టు దేశములోని ప్రధాన జంతులూదను రికార్డుల మీదను గరుడ నాగ మూర్తులయొక్క సమ్యేకన ముందులచే ఒకప్పుడు మౌంఠన విజ్ఞానము మౌంఠన నాగరికత అచటయుండి యుండవలెననియు దెల్పిరి. పిమ్మట వారు విషయము నగరమునకు మధ్య యూరప్ ఖండము ననుచూచి గమనించిన విషయములను గుర్చి ముచ్చటించిరి. వారు ప్రథమమున గమనించిన విషయమేమన అచటి శ్రీల యాధిక్యత జాతిజాతి మధ్యముగాని వ్యక్తిత్వముగని యెట్టి అధిక్యతాసాధిక్యతలు గమనింపబడక సర్వసమాన్వయము ప్రజ్వలింపుచుండెనని దెల్పిరి. యూనివర్సిటీలగుడ జీగ్రీమ్మటలో అందరికి సమానమగు డిగ్రీలనే యిచ్చుననియు ఒక వ్యక్తియొక్క అధిక్యత ఆయన తన వృత్తియందు జూపించు ప్రజ్ఞాతీతములబట్టియు పరిశోధనలబట్టియు నుండుననిరి. ఆదేశములోని విద్యావిజ్ఞానములగుర్చి విపులముగ దెల్పిరి. జర్జనీభాష సంస్కృతియునై స్యతంత్ర భాషయనియు దానియందు తొకవిజ్ఞానము సంపాదించుటకై నాలుగు తెలుగు పట్టుననియు సంస్కృతిపు టక్షరములకై జర్జనీ అక్షరములకు ప్రతివానికీ ప్రశ్నోత్తయ కలవనియు దెల్పిరి. పాశ్చాత్య దేశములకు జను విద్యాధిభాదకుల ఆచన చక్రగిరి సలహా నొసగిరి. విజ్ఞానమునకై వెడల ప్రతిభాత్మియును, చుగ్గ యూరప్ దేశమునకే వెళ్లు సమంజసమనియు దెల్పిరి. కాని వెళ్లుటకు పూర్వము వారు వారిదేశముయొక్క విజ్ఞానమును చుగ్గరముగా దెలిసికొనినవారలై వారి సాంప్రదాయముల గుర్చియు బహుశజ్ఞానమును దెలిసికొని వారేదేశమున జనునలవిలో నారాదేశపు విద్యను యిచ్చుటనే జని నారాదేశముకు వెళ్లు మంచిదనియు దెల్పిరి. తరువరి కన్యకల ఖడ్గపద్యముతో సభ పూర్తి అయ్యెను. శ్రీయుత దేశరాజు మామంతరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులకును పునన్యాసములకు నంజరేముల నిర్వించిరి.

శ్రీ శాస్త్రిగారి సారవారమై ఆ రాత్రియే పట్టణములోని బాలనాట్యమండలి వారిచే రాధాకృష్ణ, అను నాటక రాజము అతి రమణీయముగ ప్రదర్శింపబడెను.

నాటకాంతమున శ్రీ శాస్త్రిగారు తమయందు ప్రేమచే గుంటూరు పురధ్యక్షులను శ్రీ నకింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారు నాటక ప్రదర్శనము నేర్పలుచేసినందులకు నాటిక కృతజ్ఞుడనయి బాలనాట్యమండలి నాటకములకు రాత్రి రెండుగంటలవరకు ప్రదర్శించిన బాలనాట్యము చెడుననియు 7½ తేక 8 గంటలకు ప్రారంభించి 11 గంటలకు పూర్తిచేసిన వారి యాలోగ్యమును కాపాడుకొనుటకు బాలనాట్యము పాశ్చాత్య దేశములో ముఖ్యముగా పెంబరతోయూరపు నంను నాటకకళ అత్యున్నతస్థితియందున్నదనియు అచటి నాట్యంగము, నాట్యోపకరణములు, నాటకాలంకారములు గమనింపవలసి యున్నదనియు, విఖ్యాతనటలకు లభ్యపప్పుడు ఆ దేశములకుజని అచటి పద్ధతులగుమనించి నీతి సంతకము మన నాట్యకళ యందు నాటిని సమన్వయభరచి నాటక విజ్ఞానమునకు వన్నె తీసికొని రావలయుననియు గోరిరి. తరువరి నాటకము 1 గంటలకు పూర్తియయ్యెను.

19-11-29 తేదీ సాయంత్రము అమరావతిలో ప్రక్కననున్న పెన్ని సుకోర్టు సభ్యులగు రాజా ఆర్. వి. వి. యస్. ప్రసాద్ మున్నగువారు ఒక చిన్న విందుగావించిరి. జిల్లా జడ్జి గారను వి. పాండురంగరావుగారున, జిల్లా వైద్యాధికారియగు మరి యితర పెద్దలును కొంతయంది విచ్చేసిరి. శాస్త్రిగారు కొన్ని నెట్టులు ఆడినవెనుక అల్పచోరవెందు గావింపబడెను.

ఫా పి త ము 1893 సీమకమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర వికసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండినలు వర్తకులు.
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

తెనాలినుండి విఖ్యాత పెన్ని సుదక్షులగు శ్రీయుత వారునుంచి వారాయనూర్తిపంతులుగారు గూడ వయచేసిరి. ఘమారు 7½ గంటలకు మిత్రబ్రంద మంతయు వారివారి గృహములకు జనిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారుండిన నాలుగు దినములలో మిత్రుల గృహములం దచ్చుటచ్చుటవారికి విందులుగావింపబడెను, శాస్త్రిగారి గుంటూరురాక మిత్రులకేగాక పౌరులందరికి సంతోషజనకమై వారి సోదరప్రేమజోడు జన యశస్సెండ్రకల దిగంతెలులకు వాస్వింపజేసికొనినందులకు సంతసించిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారు నేటిరాత్రి యీ పట్టణమునవలి సామర్ల కోటకు బంధువర్య వార్ధమై జనిరి.

గుంటూరుమండల రాజకీయసభ

ఖడ్గరు, స్వదేశీ వస్తుప్రదర్శనము:
కార్యదర్శి మం తెన వెంకటరాజుగారిట్లు పంపుచున్నాడు:— మం తెనవారి పాలెంలో జరుగవచ్చు గుంటూరుమండల సభతోబాటు ఖడ్గరు ప్రదర్శనముగూడ జరుగును. సీతానగరమునుండి సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమువారి ఖడ్గరన్నా, తెనాలినుండి అఖిలభారత యరఖా సంఘమువారి ఖడ్గరన్నా గుంటూరు నుండి శ్రీరామ సేముపరిశ్రమకాలవారి సేమసామగ్రి ప్రదర్శనమునకు తేబడునట్లు తెలిపిరి.

కారదాశాసన నిరసనసభలు
అక్టోబరు నెల 27, 28 తేదీలకు, కాకినాడలోని శ్రీ భీమేశ్వరస్వామివారి యాలయమున, కారదాగారి బాల్యవివాహ నిషేధాసనము ప్రతిపటింపుటకై రెండుమహాసభలు కావించబడినవి. సుప్రసిద్ధ బ్రహ్మశ్రీ వైయాకరణ శేషి పుల్ల ఉనాకు హేశ్వరశాస్త్రిగారున, గండికోట సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారును, శ్రీరాధ విశ్వనాథ శాస్త్రిగారును, కారదాశాసనము యొక్క యసంగతత్వముగుర్చి ఘనోపన్యాసము లాసంగిరి. పిమ్మట నీక్రింది తీర్పు సభవారిచే నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినది:—

“బాల్యవివాహ నిషేధాసన విషయమున, మహాత్మా గాంధీగారియొక్కయు, హరవిలాస కారదాగారి యొక్కయు, నింకను నీరేతి గమనికల యంతరముయొక్కయు బ్రార్థనము హిందూలశిష్యులకు విరుద్ధముగా నున్నది. గావున దాని నిసభనామ తీర్మానముగా నిరసించుచు, మరే సాంఘికవిషయములందు వారిని బహిష్కరించుచున్నాము.”

కాకినాడ } గోవిందరాజు మారిశ్చంద్రరావు,
81-10-29 }

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘము
లాహోరులో ఈ సంవత్సరము 31 నెంబరులో అఖిల భారత జాతీయమహాసభ శ్రీపండిత జవహర్లాల్ గారి అధ్యక్షతన జరుగనున్నది. లాహోరుకు వెజవాడనుండి గ్రాండు ట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ మీద వెళ్లు ప్రయాణికులకు మాడవరగతి ప్రమాణమునకు రూ 21-2-0 లు.

రెండవతరగతి ప్రయాణమునకు, రూ 85-3-0లు అయి యున్నది. లాహోరునుంచి పెనానరును మాడవరగతికి రూ 2-3-0. వెజవాడనుంచి లాహోరు వెళ్ల వలయుననిన బలూరునా, వార్ధా, ఇటానీ, భోపాలు, ఝాన్సి, గయల్పూరు, ఆగ్రా, డిల్లీ, ఫిరోజ్ పూరు, మొదలగు ముఖ్యపట్టణము లన్నియు దాటిపోవలయును. ఝాన్సి, డిల్లీ, భటిండా, ఫిరోజ్ పూరుకాంట్లో మాత్రం హిందూ రిఫరెసుమెంటు కాలం గలవు. వెజవాడనుంచి లాహోరుకు ఘమారు గం. 43-28 నిమిషములలో రైలు జేరును.

సూ. సంజీవరాయణం,
కార్యదర్శి.

వన సంతర్పణ

అపడి ఆరోగ్యశ్రమమున

రాత్రి 11 గం. సంతర్పణ, భారత యువజన సంఘమువారి ప్రోత్సాహమున, డిసెంబరు 8 వ తేదీ ఆదివారము నోజుల లవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమ మమిడిలోలో జరుగబడును. పల్లెటూరు కేలపనట్లం, నృప్తిదోషములేని, సాంఘిక భోజనపంక్తి వేర్పాటు చేయబడినది. స్త్రీ పురుషులను లండన్ లో వేర్పాటు చేయబడినది.

ఇందులకును భుజ్యులగునూ, దు 5, దు 1 యి, ఆ 8 లు మొత్తము డిసెంబరు 4 న తేదీ సాయంకాలమునకు ఆంధ్ర చిత్తకుశ్యుల ధార్మికీకార్యాలయములన్నిటియందు టిక్కెట్లు విక్రయమగును. అన్ని తరగతుల టిక్కెట్ల వారికి సహజ భోజన మీయబడును. కనీసపు టిక్కెట్లు వీడనాకుకాద నచ్చుటకు వీలగునట్లు పేర్పాటుచేసినది. కాకావార భోజన మీయబడును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వకాలిక కేంద్రాల్ స్టేషన్ లో 6-80, 6-85, 7 గంటలకు 8 వ తేదీని సందర్శించుట చేయబడును. స్నానములకు ఆశ్రమమునువేరే వేళ్ల కొలుసులను. స్నానాంతరము 8 గంటలకు ఆంధ్రాచారము లియ్యబడును. తరువాత 8 గంటలకు చెట్టు వాటి కేంద్రమునా. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు భోజనము.

సాయంకాలము, వ్యాఖ్యానముకొరకు చెడుగుడు, కాలి బంతి, మున్నగువి ఆదియగును. ఇష్టమైనవారు రాత్రికి ఆశ్రమములో నుంచునచ్చును. కేనియెడల 4-59, 7-11, 7-46, 8-19 లేక 8-80 గంటల బండ్లలో పట్టణము చేరవచ్చును.

చెన్నపట్టణము నుండి ఆశ్రమ విందుకు వచ్చువారు, యువజన సంఘాధ్యక్షుల తీర్మానానికి చూపిన, మెయిలు బండి ఒక ప్రయాణభర్త 0.4 9 మాత్రమే పుచ్చుకొనుటకు కైత్య వారు పేర్పాటు చేసినది.

ఈ ఉత్సవాభివృద్ధికి భవమొసంగినయెడల కృతజ్ఞతతో నందుకొనుము.

ఆచంట లక్ష్మీవతి,

ఆధ్యక్షుడు, భారత యువజనసంఘము, 48 హరిన్స్ కోడు.

శ్రీ శారదా నికేతనము సహాయార్థము నాటక ప్రదర్శనము

ఆంధ్ర దేశమందంతటను విఖ్యాతిచెందిన బందరు "ఇండియన్ డ్రెమాటిక్స్" సంఘమువారు శ్రీ శారదా నికేతనము సహాయార్థము శ్రీమాన్ ధర్మవరము కృష్ణమాచార్యులవారిచే రచియింపబడిన "చిత్రనలీయ"మును యీ నెల 27 వ తారీఖు బుధవారం భీమవరం సినిమా హాలులో ప్రదర్శించురు. బ్రహ్మ శ్రీ డి. వి. సుబ్బారావుగారు నలభాసుకపాత్రల రెంటిని ధరించురు. వీరినాట్య కళలము ఆంధ్ర మహాజనులకు తెలియనది కాదు, కావున యీ సందర్భమున ఆంధ్రమహాజను లందరూ తమ విధముగా టిక్కెట్లు కొని యీ గురుకులమునకు సహాయముచేయ ప్రార్థితులు.

నేటి వేంకటాచలపతి.

మేనేజరు.

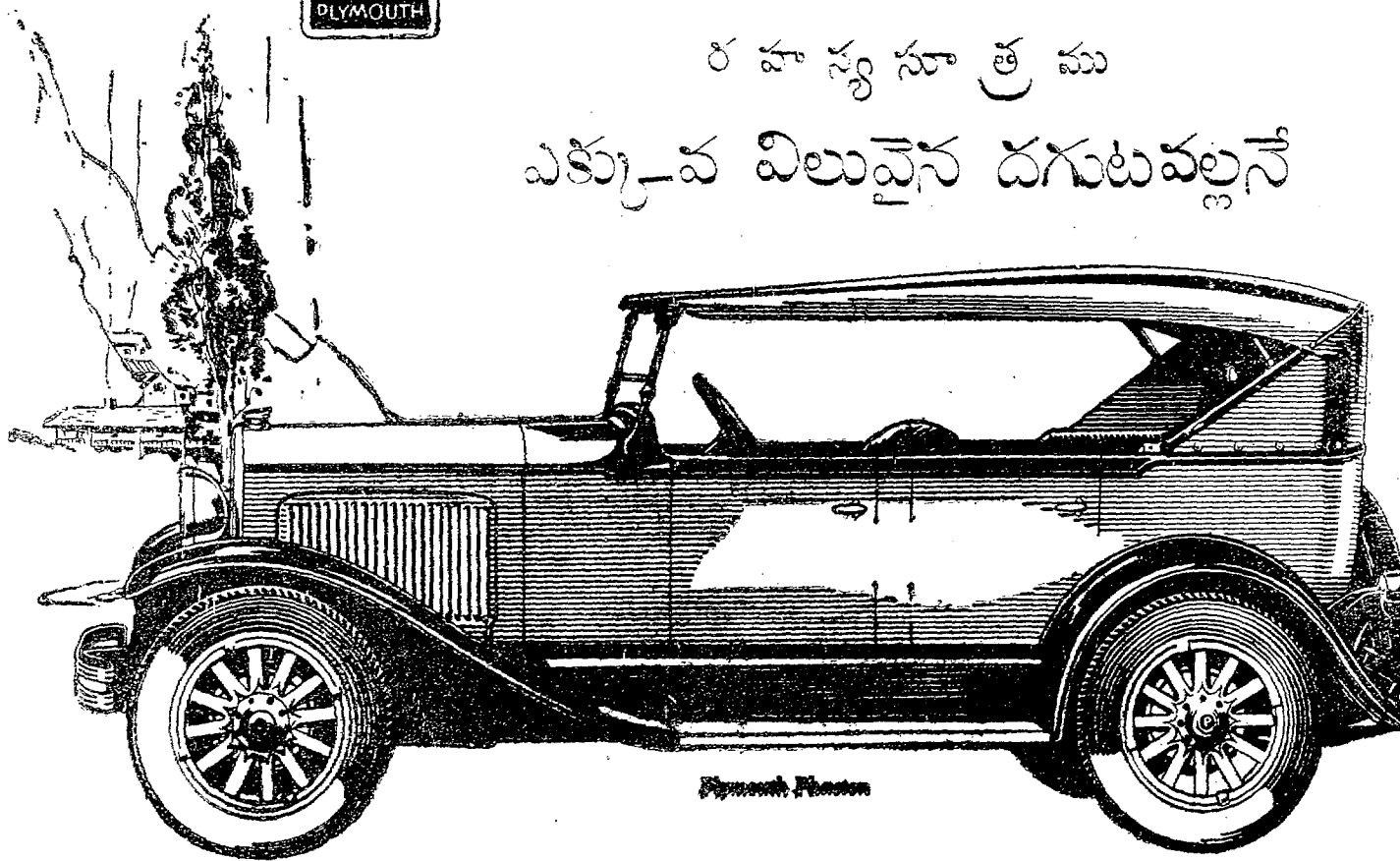
స్లిమత్ ప్రజామోదమును గాంచుటకు

PLYMOUTH

ర హ స్య సూ త్ర ము

ఎక్కువ విలువైన దగుటవల్లనే

Plymouth Division

క్రిస్లర్ చే తయారైన స్లిమత్ కారును యితర తోటికార్లతో నరిపోల్చి చూచిన, ఇది చాల విలువైనదని వెంటనే భేదము గాన్పించును.

పైజా పెద్దది. మూడరి క్రొత్తది. పొఖ్యో న్నతములైన నివయము లిందుగలవు. సడ లోనా క్రిస్లర్ యొక్క సద్గతి నాథార పరచుకొనియున్నది. శక్తి ఎక్కువ, తగుమైన వేగము. దుడుకుతనమా ఉండదు. "స్లిమత్ హోమ్" హైక్లౌజు 4 ఇంజను—4 చక్రము

లకు బ్రేకులు. ఇన్ని మాస్తే స్లిమత్ చాల విలువైనదని, శ్రేష్ఠమైనదని వేరే చెప్పవలెనా? మీరు స్లిమత్ ను స్వయంముగా నడపి చూచిన "వీనిని వింటినది మరేది లేదు బాబు" అని మీరే అనెదరని మాకు దృఢసమ్మతము గలదు.

పంపక దారులు:-

అ డి స న్ అం డు కో., లి మి ట్ డ్.,
మ ద్ర ను

బెంగుళూరు,

కల్లికోట,

కొట్టయం,

తిరుచినాపల్లి.

